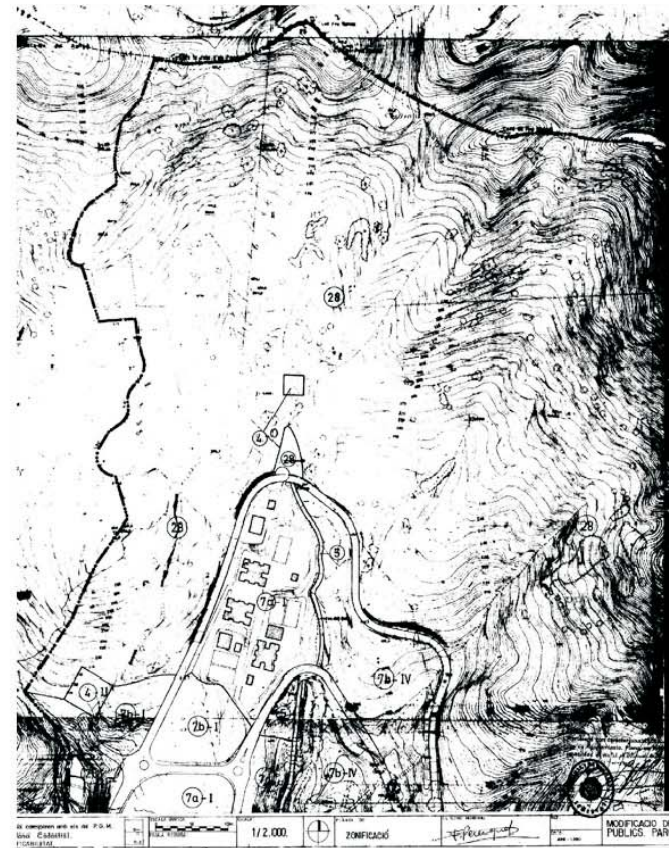

3. UN TERRITORI AMB MOLTS PLANS, PERÒ SENSE PROJECTE

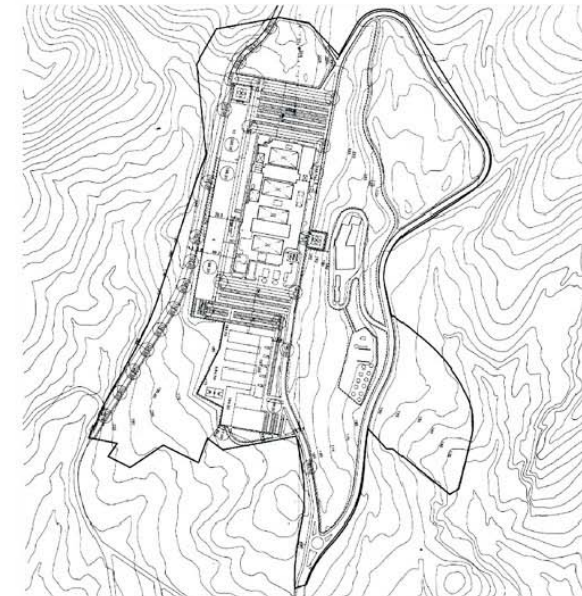
1981 - Pla Especial "Can Ruti"

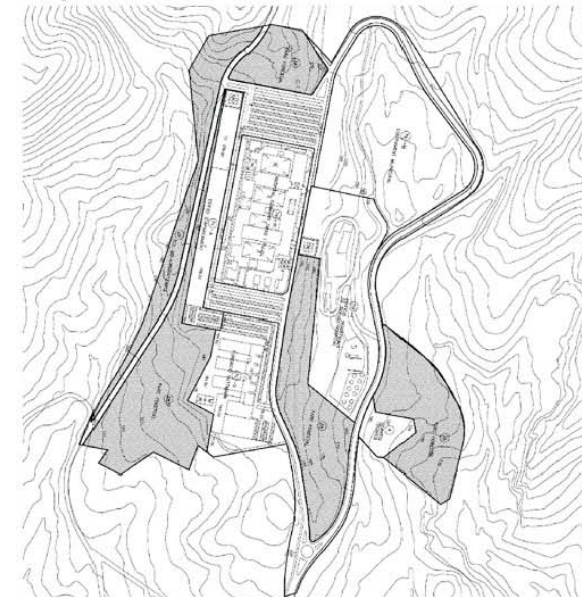
1990 - Modificació del Pla Especial d'Equipaments Públics i Parc Forestal "Can Ruti"

1992 - Modificació del Pla Especial d'Equipaments Públics i Parc Forestal "Can Ruti"

1996 - Pla Especial de L'Hospital Trias i Pujol per la Ordenació de L'Institut Guitman, els aparcaments i el tractament paisatgístic del conjunt

1998 - Modificació del Pla Especial de L'Hospital Trias i Pujol per la Ordenació de L'Institut Guitman, els aparcaments i el tractament paisatgístic del conjunt

2000 - Pla Especial d'assignació d'ús de la Zona d'equipaments 7b-IV del Pla Especial d'equipaments públics i Parc Forestal de Can Ruti

3. UN TERRITORI AMB MOLTS PLANS, PERÒ SENSE PROJECTE

Els diferents espais de la Serralada han estat objecte de força intents de regulació del seu desenvolupament i la seva evolució és conseqüència d'aquests plans i projectes que han acabat per definir-ne la fesomia actual .

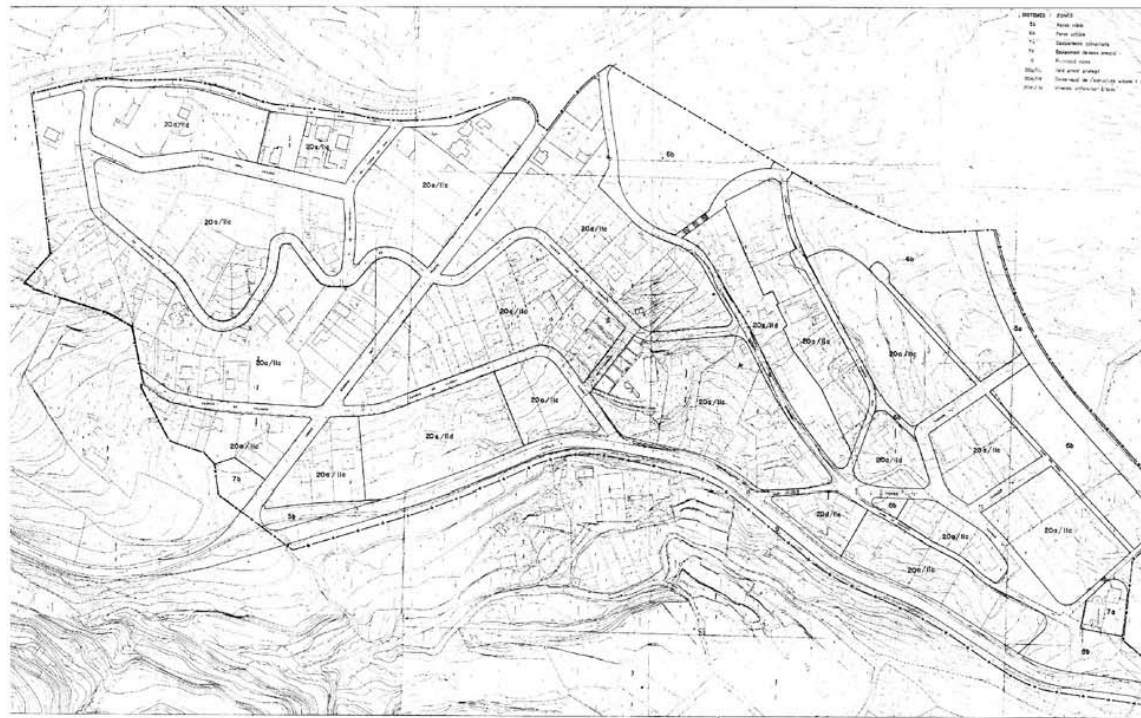
Les figures de planejament exposades a continuació posen de manifest la rellevància d'alguns àmbits en relació a d'altres. Possiblement per la seva influència territorial i dimensions, l'**hospital de Can Ruti** és l'element de major rellevància.

Amb la seva inauguració (1983) l'any 1981 ja es presentà un **Pla Especial** amb la intenció de regular l'entorn de l'hospital per permetre la futura expansió que hauria d'acompanyar l'equipament sanitari i la seva relació amb el sector residencial de Canyet, buscant la millor integració entre ambdós. Les modificacions del PGM són menors i estan en relació amb la definició de la vialitat generada pel nou espai sanitari i la reestructuració dels espais immediats, per al seu futur ús com equipaments públics vinculats amb l'hospital.

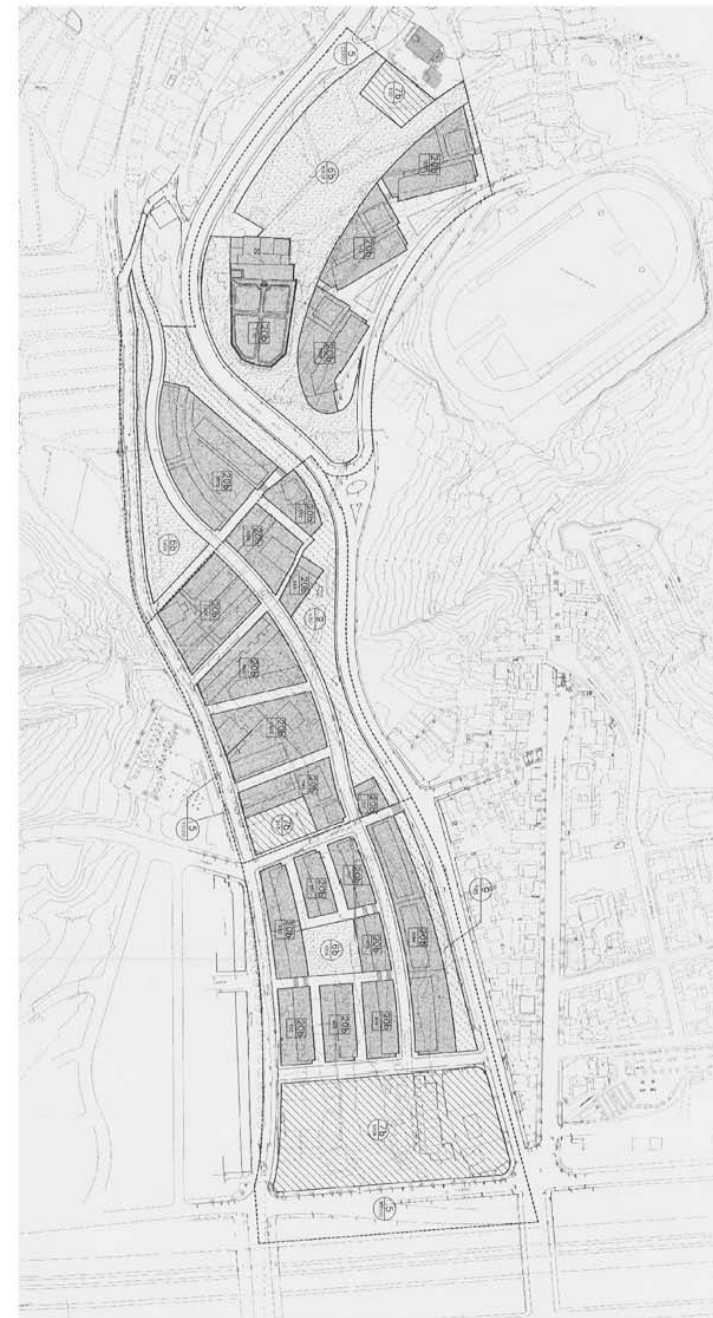
Aquest primer Pla Especial serà objecte l'any 1990 i 1992 de les respectives Modificacions del Pla Especial d'Equipaments Públics conjuntament amb el parc forestal de l'entorn. En general es consolida la proposta prèvia i es redefeixen alguns vials, mantenint les qualificacions i ordenacions anteriors.

L'any 1996, l'ampliació de l'hospital a través de la construcció de l'Institut Guttman obliga a l'elaboració d'un Pla Especial per ordenar el nou institut, els aparcaments i l'entorn paisatgístic. El pla serà objecte d'una modificació el 1998.

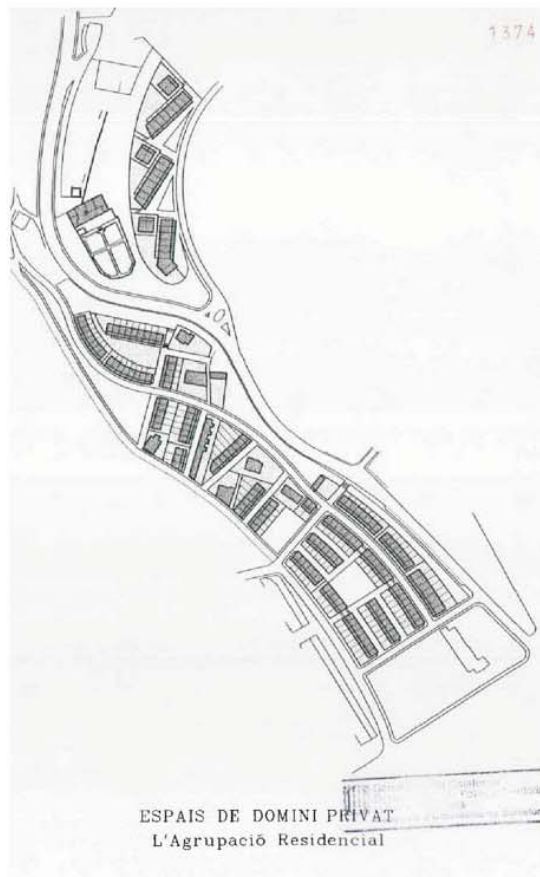
Finalment, l'any 2000, s'elabora un altre Pla Especial amb la intenció d'assignar usos en la zona nord de l'àmbit de l'hospital, delimitada en els plans anteriors però sense una definició concreta de la seva ocupació com equipament públic.

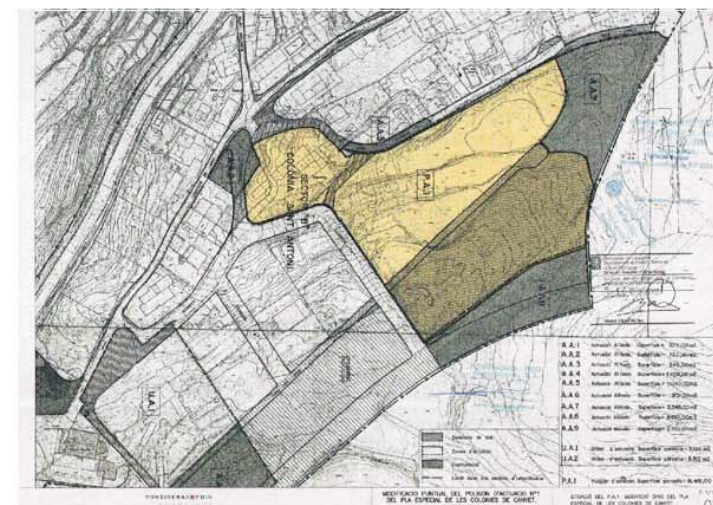
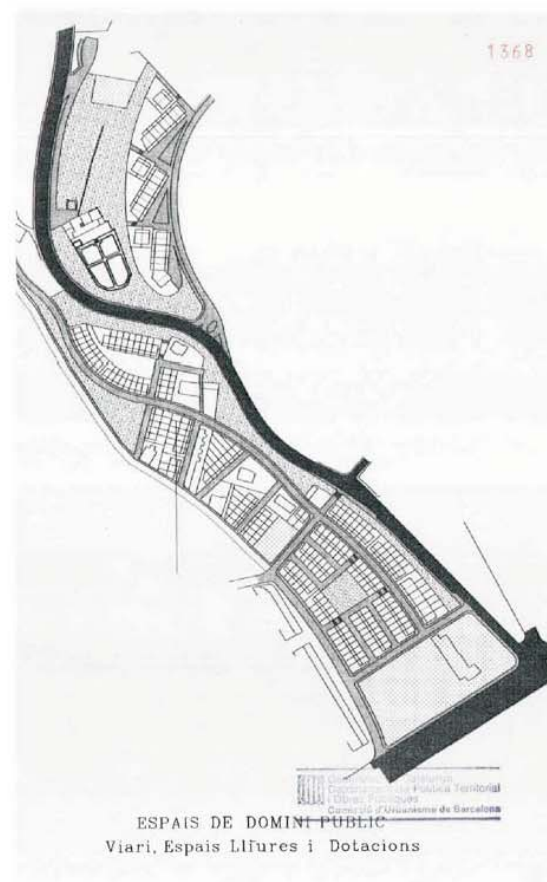
1985 - Pla Especial "Colònies Canyet"

1995 - Pla Parcial d'Ordenació "Canyet"

1995-1999 - Pla Parcial d'Ordenació "El Canyet" I Modificació del Pla

2001 - Modificació Puntual del Polígon d'Actuació nº1 del Pla Especial de les Colònies de "Canyet"

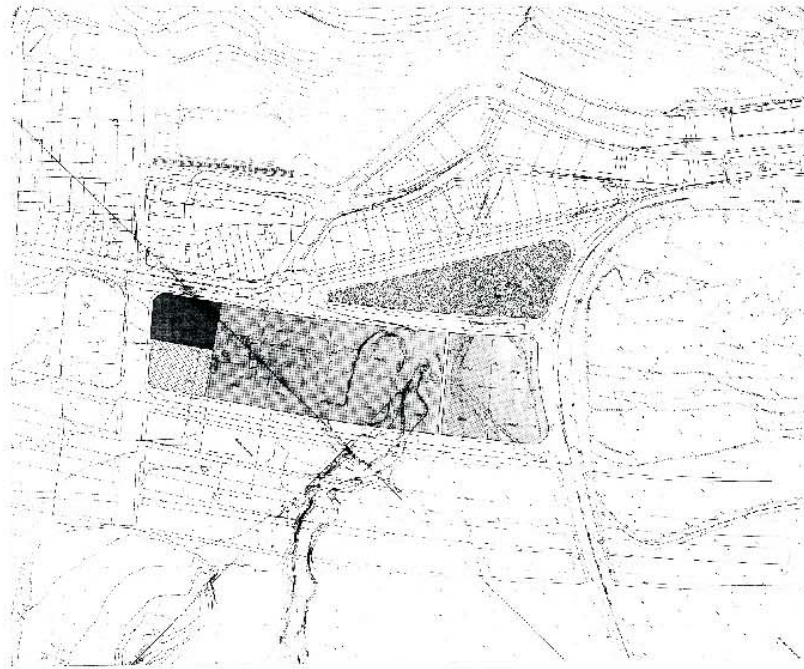
Un altre sector que ha estat objecte de nombroses actuacions urbanístiques és el barri de Canyet, origen de l'ocupació recent de la Serralada. El 1985 es presenta un Pla Especial de les Colònies Canyet, que pretén ordenar l'àmbit central del barri, definint una nova estructura viària interna i organitzant una nova zonificació residencial per al sector.

Posteriorment, les actuacions tindran lloc en el sector sud de Canyet, l'espai de relació amb la ciutat de Badalona. Entre 1995 i 1999 s'elabora un Pla Parcial i una posterior modificació de Pla, a través dels quals s'estableix una nova ordenació i zonificació del sector. Es proposa una nova estructura vial i es defineix l'ocupació dels espais residencials.

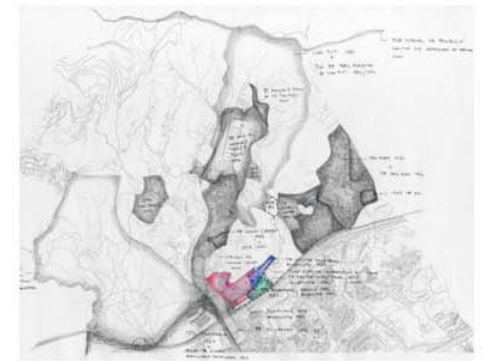
Finalment, el 2001, s'elabora una Modificació del primer pla en la zona central de Canyet, concretament en el polígon d'actuació nº1, amb la intenció d'acabar de definir els últims elements necessaris per a la concreció del sector.

1983 - P.E.R.I. del Barri Bonavista

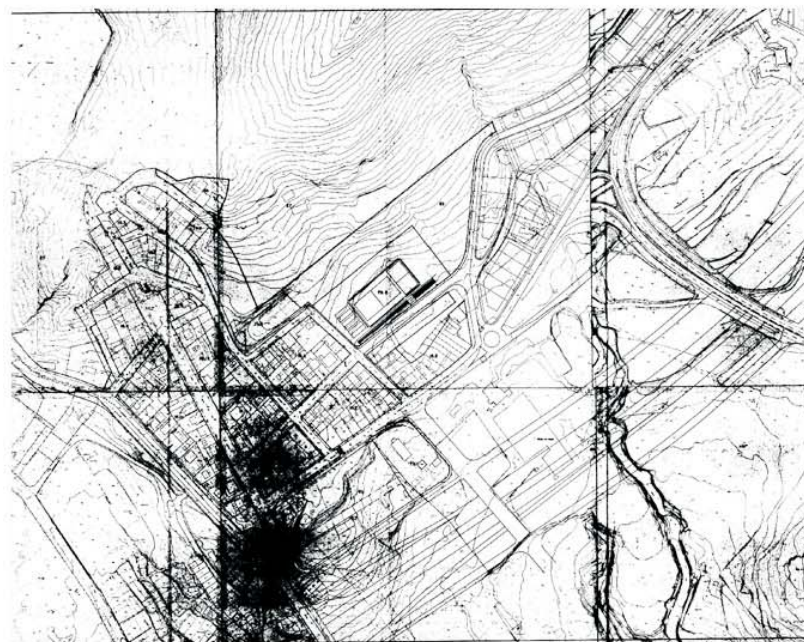
1990 - Pla Parcial d'Ordenació Sector Industrial Bonavista

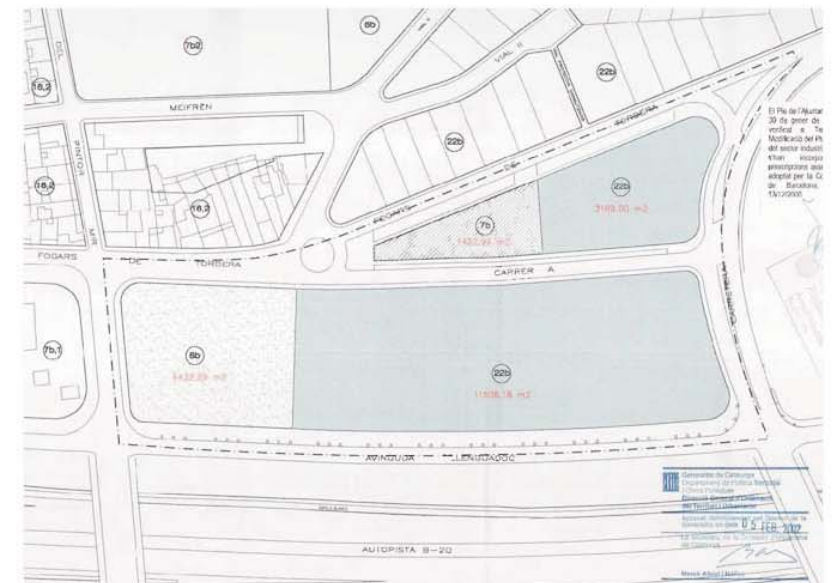
1990 - Modificació del P.E.R.I. del Barri Bonavista

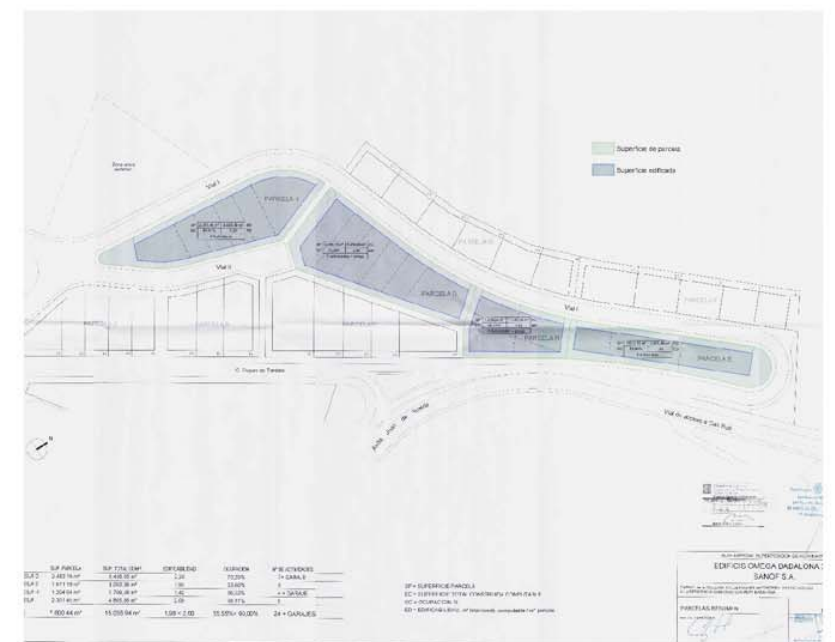
1989 - Pla Especial d'Ordenació Sector Industrial Bonavista

1993 - Revisió del P.E.R.I. del Barri Bonavista

2000 - Modificació del Pla Parcial d'Ordenació del Sector Industrial de Bonavista

2004 - Pla Especial de Superposició d'activitats del Sector Bonavista

El barri de Bonavista, degut a la seva proximitat amb l'autopista i a la seva situació propera a la ciutat de Badalona ha estat un dels sectors de la Serralada que ha tingut una major dinàmica, situació que es veu reflectida en la proliferació de figures de planejament elaborades per donar forma als diferents espais que el componen.

Un PERI de l'any 1983 és el primer registre que mostrem aquí, on es defineixen els elements bàsics d'ordenació del sector a partir de les preexistències que ja n'ocupaven una bona part.

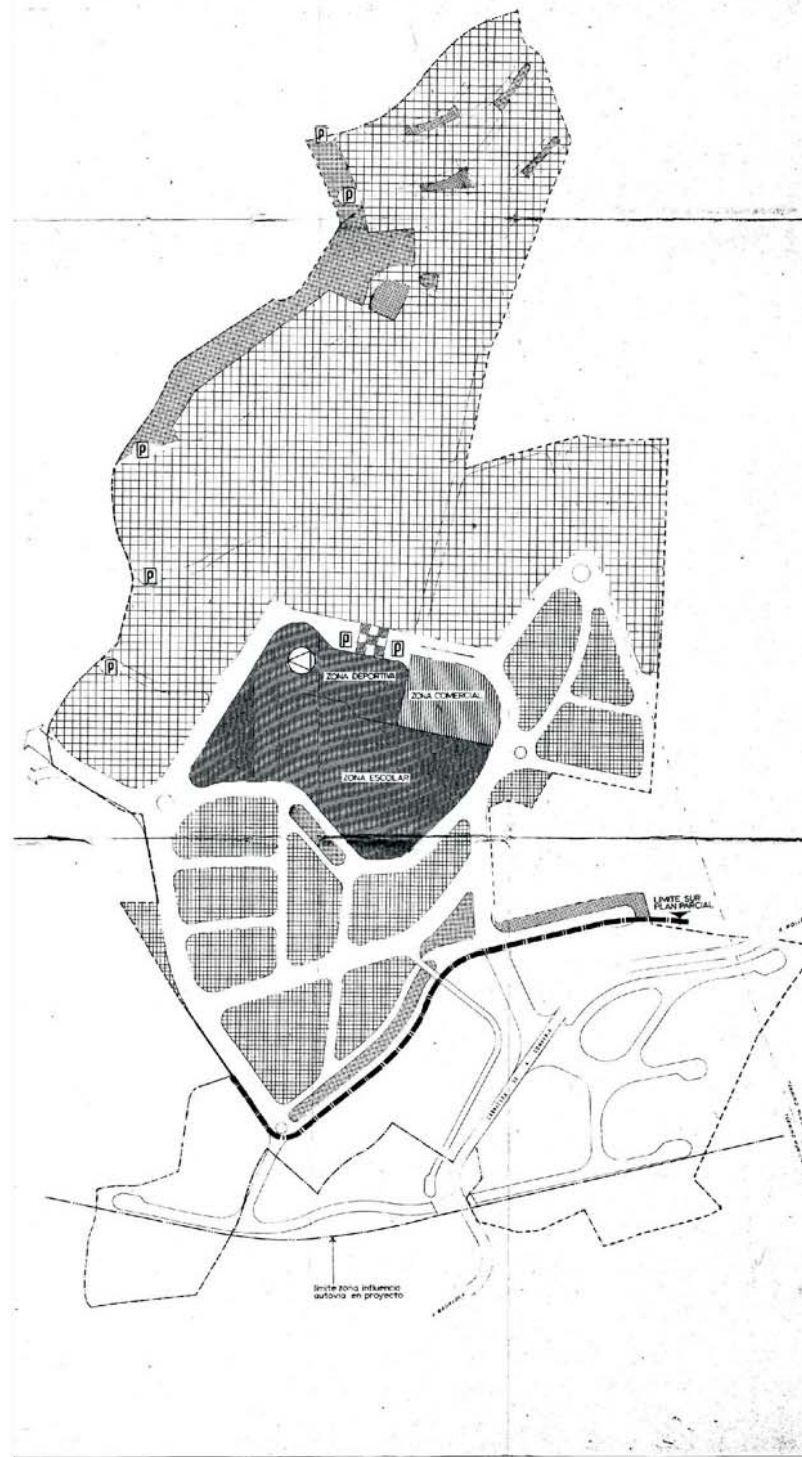
Posteriorment, el 1989, el barri s'estén a rel de la creació d'un nou sector destinat a usos industrials que és objecte d'un Pla Especial d'Ordenació en el qual es defineix el nou viari i parcel·lació industrial corresponent.

El 1990, a través d'un Pla Parcial d'Ordenació, el sector industrial creix davant l'annexió de nous terrenys destinats al mateix ús, estructurant nous vials que acaben per unir el barri amb els límits de l'autopista, facilitant al mateix temps l'accés des dels ponts corresponents a la carretera de Can Ruti i al carrer del Pintor.

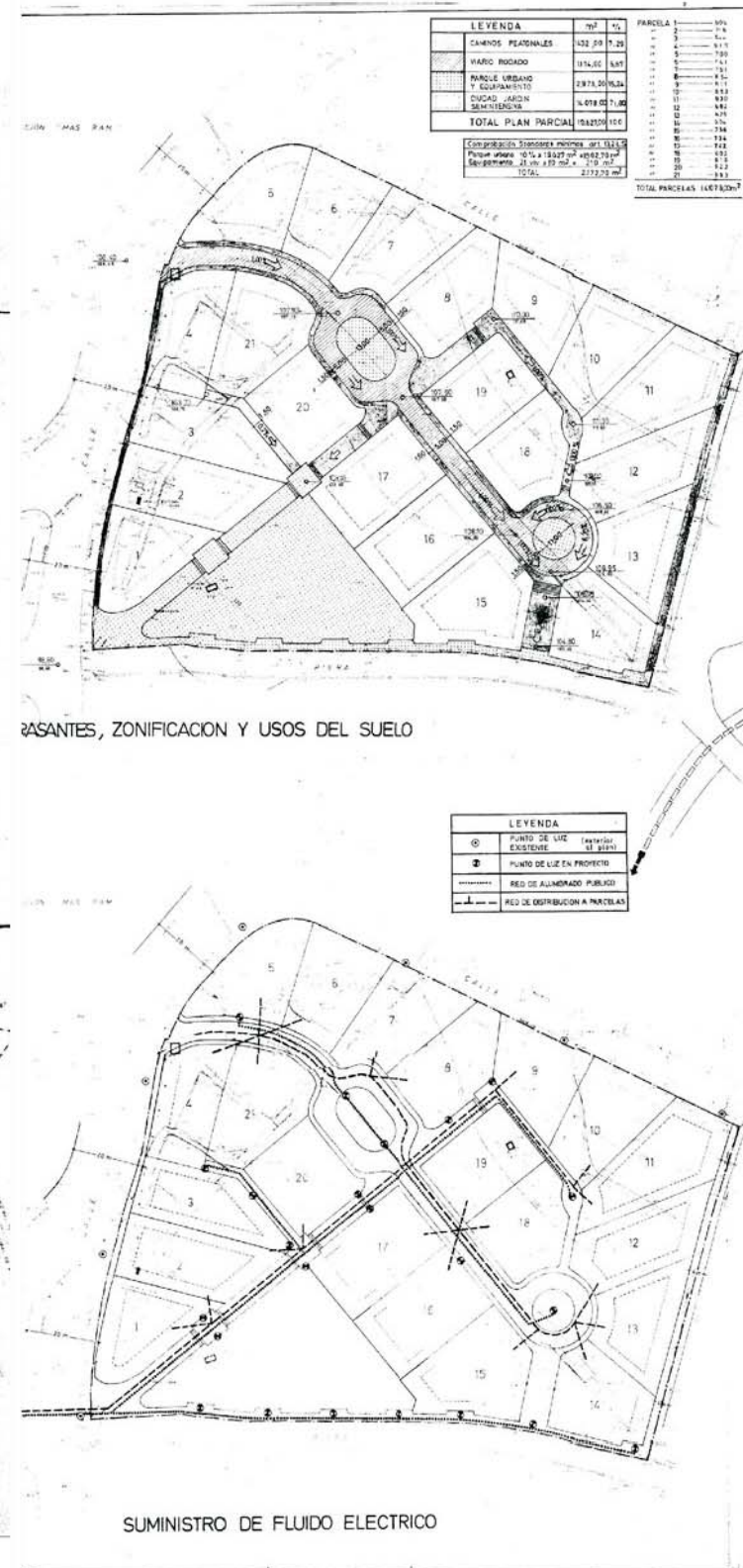
Aquell mateix any el PERI de 1983 pateix una Modificació de Pla amb la intenció d'adequar els nous marges industrials a les àrees residencials originals, generant l'obertura de nous vials i redefinint els marges del barri en relació als límits de protecció de l'autopista.

El 2000, el pla parcial de 1990 se sotmet a una Modificació de Pla en què s'inclouen dins dels sector industrial una àrea destinada a equipament públic i una altra a espais verds, tractant de diversificar l'oferta d'activitats en aquest espai especialitzat.

Finalment, el primer sector industrial del barri (1989), és objecte, el 2004, d'un Pla Especial de Superposició d'Activitats en el que es defineixen nous paràmetres d'ocupació per als usos industrials determinats.

1971 - Pla Parcial d'ordenació
"Mas Ram"

1979 - Pla Especial de Reforma Interior
"Mas Ram"

1996 - Pla Especial "Mas Ram"

L'altre gran barri de l'àmbit de la Serralada és el de Mas Ram, primera gran operació d'ocupació planificada d'aquesta muntanya.

Arranca amb un Pla Parcial d'Ordenació l'any 1971, en què es definia una nova estructura urbana per a un sector rural, en relació a la masia i a les divisions agràries preexistents. El Pla delimitava les àrees residencials, l'estructura viària i deixava el sector on es trobava l'antiga masia com un espai destinat a equipaments públics (escola i zona esportiva) i àrea comercial.

El 1979, a través d'un Pla Especial de Reforma Interior s'inclou dins del barri un espai perimetral que havia quedat exclòs en la primera ordenació, localitzat en el marge municipal, ampliant la zona residencial de baixa densitat.

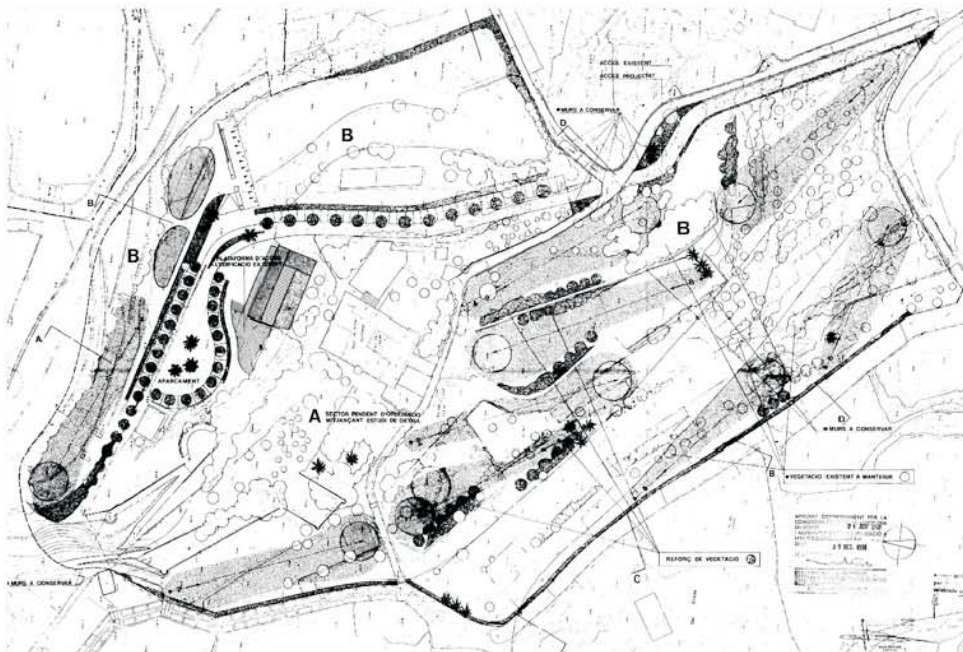
Finalment, el 1996 es proposa una modificació a través d'un Pla Especial en el que es modifiquen els límits del barri, ampliant-los fins a completar els forats que quedaven entre el barri i el municipi. Es generen així noves àrees residencials, acabant de definir la fesomia actual del barri, el seu sistema viari intern i en relació a la resta de la ciutat, i la seva ocupació.

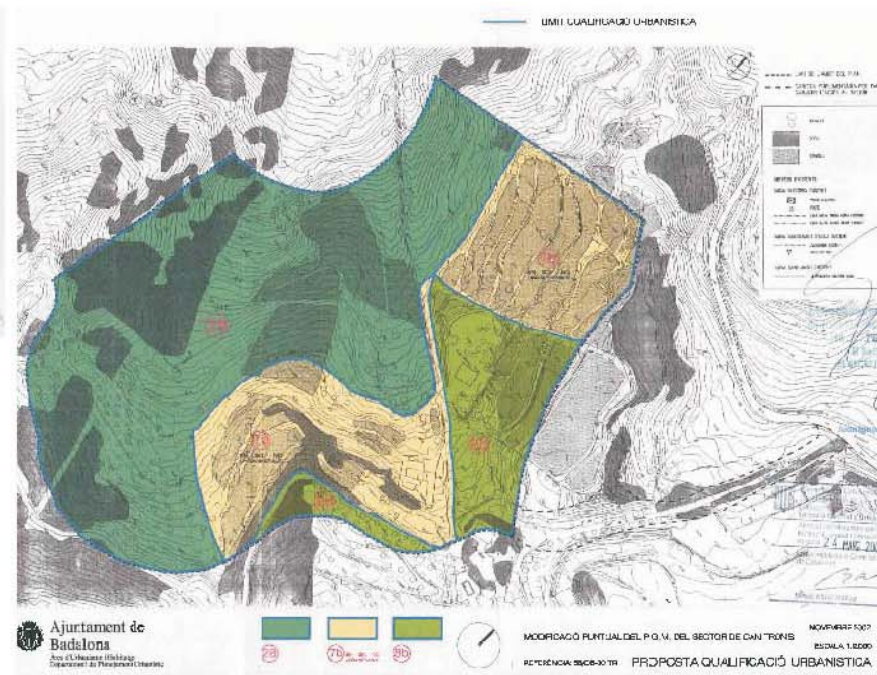
1987 - Modificació del P.G.M. en el Sector de Montigalà - Batllòria

1995 - Pla Especial d'assignació d'ús Sector Batllòria - Montigalà

1998 - Pla Especial al Entorn del Castell de Godmar

2002 - Modificació del P.G.M. al Sector de Planejament de Sòl Urbanitzable No Programat Clau 21 "Can Trons"

Altres espais de l'àmbit de la Serralada han estat afectats per diverses figures de planejament amb la intenció de regular el seu desenvolupament. En general aquestes figures han estat coherents amb les determinacions del PGM, proposant només una definició més ajustada dels espais intervinguts.

Entre les intervencions més rellevants podríem fer esment de les que afecten a la zona de Montigalà, que tot i trobar-se en la seva major part fora de l'àmbit de la Serralada, té una part per sobre de la B-20. La més important de les actuacions és sens dubte la Modificació del PGM de l'any 1987 que defineix l'estructura futura d'una important porció d'aquest barri.

El 1995 es desenvolupa un nou Pla Especial d'Assignació d'Usos, en el qual es delimita una nova actuació en la zona de Montigalà pròxima al turó del mateix nom i limítrof al barri de Canyet, en aquells espais que havien quedat separats per damunt de l'autopista, desenvolupant una nova àrea residencial i uns espais d'equipaments públics i espais verds que es concretarien en els anys següents.

Les altres dues actuacions que es mostren aquí són les corresponents al Pla Especial a l'Entorn del Castell de Gotmar i la Modificació del PGM en el sector de Can Trons. Totes dues actuacions estan relacionades amb espais d'enorme valor paisatgístic i cultural de l'àmbit, a més de ser conjunts arquitectònics rellevants. A totes dues es tracta d'estructurar els espais a partir del que es defineix en el PGM, però amb la intenció d'aconseguir un ajustament adient a les particularitats de cadascun dels àmbits.

Tanmateix convé destacar que les figures precedents de planificació i ordenació d'espais delimitats no es poden formular sense tenir en compte el conjunt de l'àmbit en què s'insereixen.

Pla General Metropolità (PGM)

El Pla General Metropolità de Barcelona, aprovat el 1976, proposa en el nostre àmbit d'estudi una transició, entre la intensitat urbana del centre de Badalona i els espais naturals de la Serralada de Marina; una connectivitat fonamentada en un nou viari en malla i la consolidació de Canyet com a barri d'habitatges unifamiliars i grans àrees d'equipaments.

Tres àrees al voltant del barri de Canyet sintetitzen l'estratègia del PGM relativa als espais lliures. Per una banda els sectors contigus a la B-20, que assumeixen el caràcter urbà de baixa intensitat; aquestes àrees queden constituïdes, a l'est, pel verd privat associat a masies (clau 8), per activitats industrials (clau 22a) i pel sector residencial d'habitatges unifamiliars (clau 20), configurant el contacte amb la urbanització de Mas Ram. D'alta banda, a l'oest, destaca la combinació de diferents tipus de parcs i jardins urbans (6a i c), juntament amb els nous equipaments metropolitans (7c) entorn la Vall de Betlem i una illa de sòl urbanitzable associada a Can Trons. Finalment, al nord trobem una tercera zona, que gaudeix d'un major nivell de protecció (parc forestal de repoblació, clau 28).

La proposta d'infraestructures interpreta el conjunt de l'àmbit com una àrea urbana de baixa densitat, en la qual la connectivitat entre les parts és vital per al desenvolupament de les activitats previstes. Tot l'àmbit més planer entre valls, aproximadament fins a la cota 160, es desenvolupa a partir d'un esquema en malla, articulat per potents nodes que connecten amb la ciutat i enllacen amb la B-20. Les intervencions més destacades són el nus d'accés a Canyet, amb un doble pas a nivell que articula l'avinguda Martí Pujol i el carrer de la Independència amb la BV-5011; una rotonda que distribueix l'accés a la zona de masies (Castell de Gotmar, Can Cabra, Can Miravitges) i connecta el Barri de Canyet amb el de Mas Ram i un nus que empalma l'accés ràpid a l'hospital, la carretera de Can Ruti i el començament del tram segregat de la BV-5011. A l'est, a la Vall de Betlem, es plantegen algunes vies de servei als equipaments i zones verdes entorn el parc i el monestir de Sant Jeroni de la Murtra.

Si bé aquests traçats configuren itineraris amb una accessibilitat excepcional al parc, crida l'atenció la poca integració al terreny i el risc que el seu caràcter segregat i la potent connectivitat interurbana que suposen els faci funcionar com a variant de les vies de distribució residencial i d'inductores de noves activitats.

Si bé el desenvolupament residencial s'ha concentrat històricament al barri de Canyet, de manera orgànica, entorn a l'antic camí de Montcada i als camins rurals, les noves infraestructures han canviat el rol d'aquest paratge. El PGM preveu, amb el potent nus viari constituït per a la BV-5011 i la carretera de Can Ruti, un extens barri d'habitatges unifamiliars (20b, 20a) i, en el perímetre exterior, grans àrees d'equipaments (7b,7c) i de protecció dels sistemes generals (9).

La disposició dels equipaments, distanciat del sòl urbà i separats per grans àrees de zones verdes, fa difícil assegurar un bon accés i nivell de servei. Els recollits al planejament vigent, majoritàriament qualificats com a 7c, presenten tres situacions particulars:

Al sector oest trobem una àrea de notable extensió, estirada i tortuosa, que arrenca en el túnel de la Pallaresa (B-20) i segueix pel torrent de la Font Santa (7c) fins arribar al pla del Campament. Es proposen tanmateix dos sectors puntuals i aïllats a Can Mas i a la Carrerada (7b). Aquest conjunt d'equipaments es troben en una situació de discontinuïtat respecte el sòl urbà consolidat, la qual cosa exigeix, per una banda, considerar una ampliació de la xarxa viària per donar-los accés i connectar-los a les àrees servides, i, per l'altra, evitar la reducció i fragmentació significativa del sòl rústic productiu.

Al sector est els equipaments estan localitzats a prop del barri del Canyet, al voltant de la vall del Pomar, el turó de Miravitges i el turó d'en Boscà.

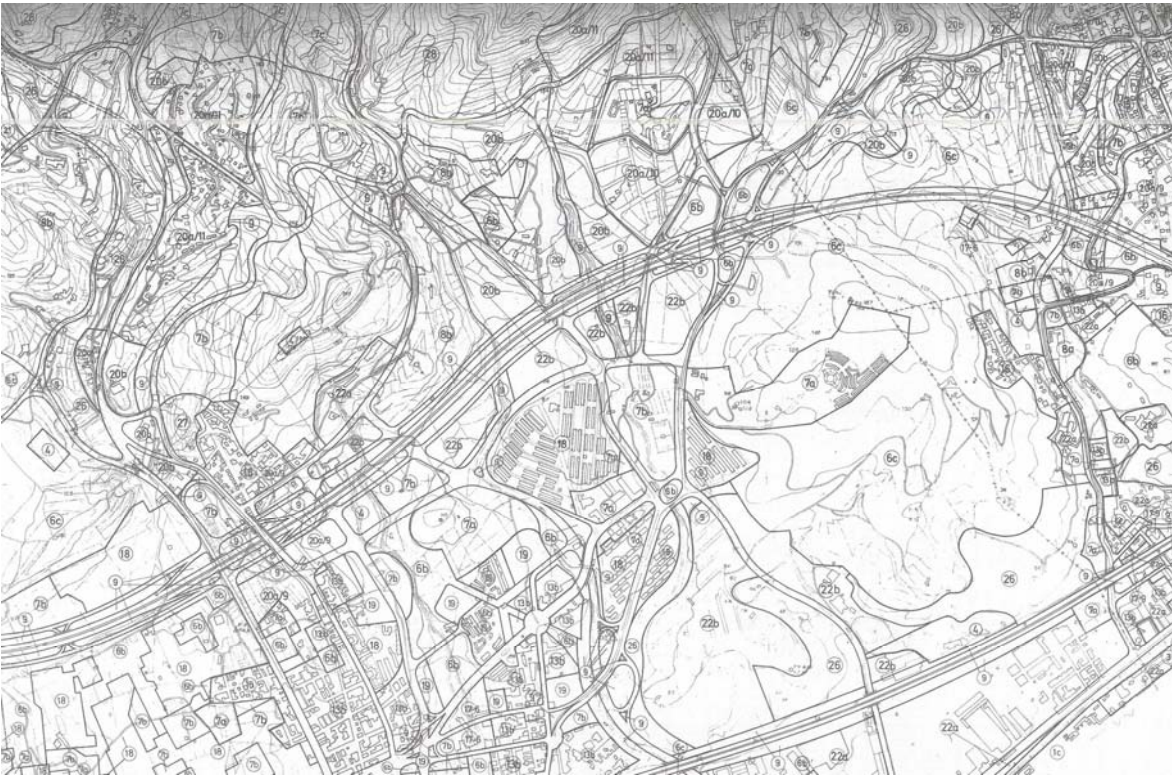
Al sector sud els equipaments es localitzen al peu del turó d'en Joan de les Dents, completant un parcel·lari industrial que fa de vora urbana i és, al mateix temps, la transició amb el Parc de la Mediterrània. En aquest cas sembla important potenciar l'estratègica localització d'aquestes parcel·les públiques com a final de l'avinguda del Guix i com a porta urbana al Parc de la Mediterrània.

La qualificació dels espais lliures a les Valls de Betlem i de Canyet, semblantment als equipaments, no s'ajusta a la morfologia del territori, ni a les activitats que s'hi desenvolupen, i interfereix en el seu desenvolupament potencial. No sembla existir un criteri clar per a definir la localització i l'accés als parcs urbans (6), que permeti reconèixer el caràcter estratègic dels parcs forestals (27), o la finalitat de les àrees de "lliure permanent" (26).

Sembla com si la disposició d'aquestes peces fos contrària a la seva finalitat; les àrees protegides com a verd permanent es troben configurant les vores urbanes consolidades, en tant que els parcs urbans resten aïllats del contacte amb la ciutat. Això també impedeix la definició ajustada del Parc de la Serralada com a àrea PEIN, al dissociar l'instrument de protecció del caràcter utilitari com a parc forestal.

En aquest sentit, l'actual disposició de les àrees lliures dificulta la disposició de noves activitats, especialment d'aquelles compatibles amb el medi rural. Així succeeix al sector de Can Mas fins a la Font de la Rosa, associat a una alta concentració de masies, i a les àrees contigües a la carretera de Can Ruti, caracteritzades pel contacte directe amb la ciutat i una accessibilitat desaproveitada.

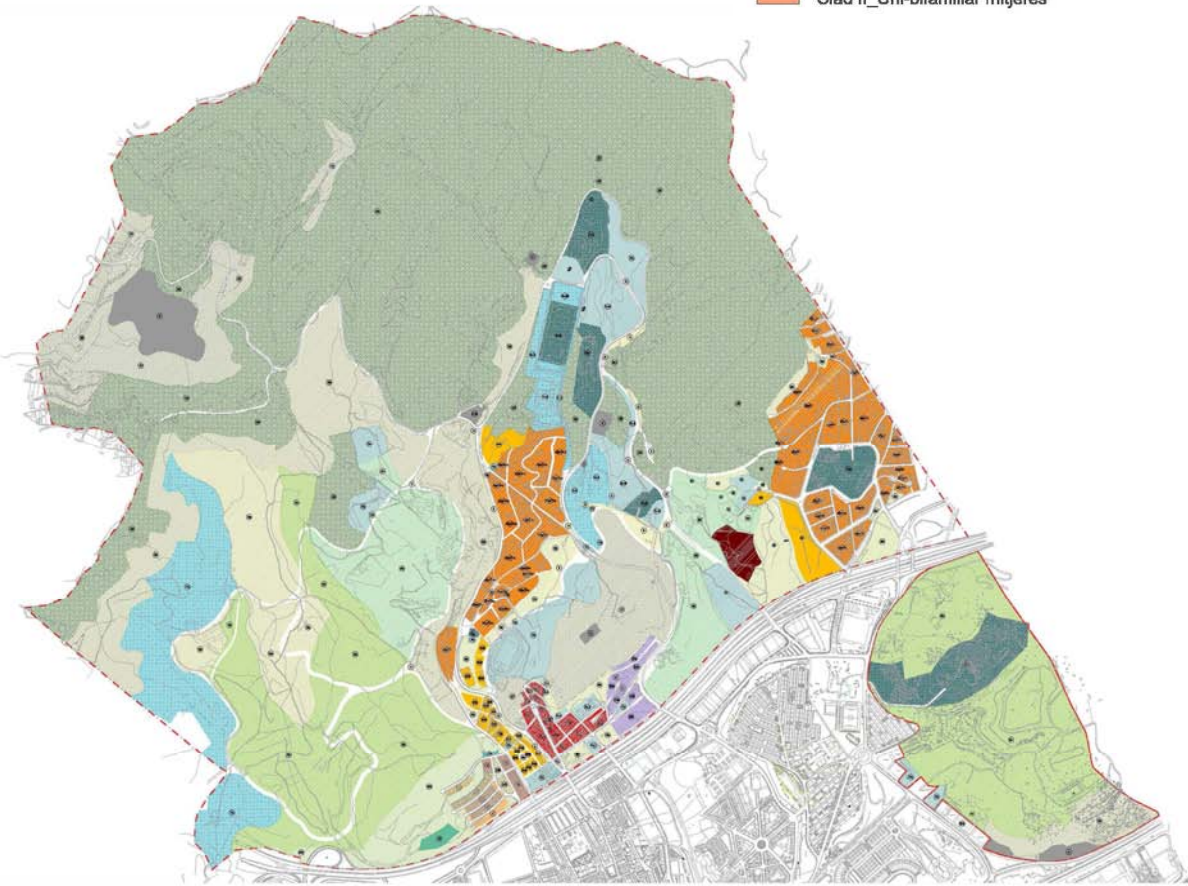
La gran quantitat de vialitat proposada, amb el consegüent augment de les activitats periurbanes, dificulta a més la voluntat d'aconseguir la continuïtat dels espais lliures. Els desajustaments quant a la vialitat afecten essencialment dos aspectes: per una banda, la manca de jerarquia i diferenciació del viari existent i, per l'altra, l'expansió de la xarxa per zones naturals que es pretenen protegir, en tant que l'accés incentiva la proliferació d'activitats periurbanes i la seva degradació.

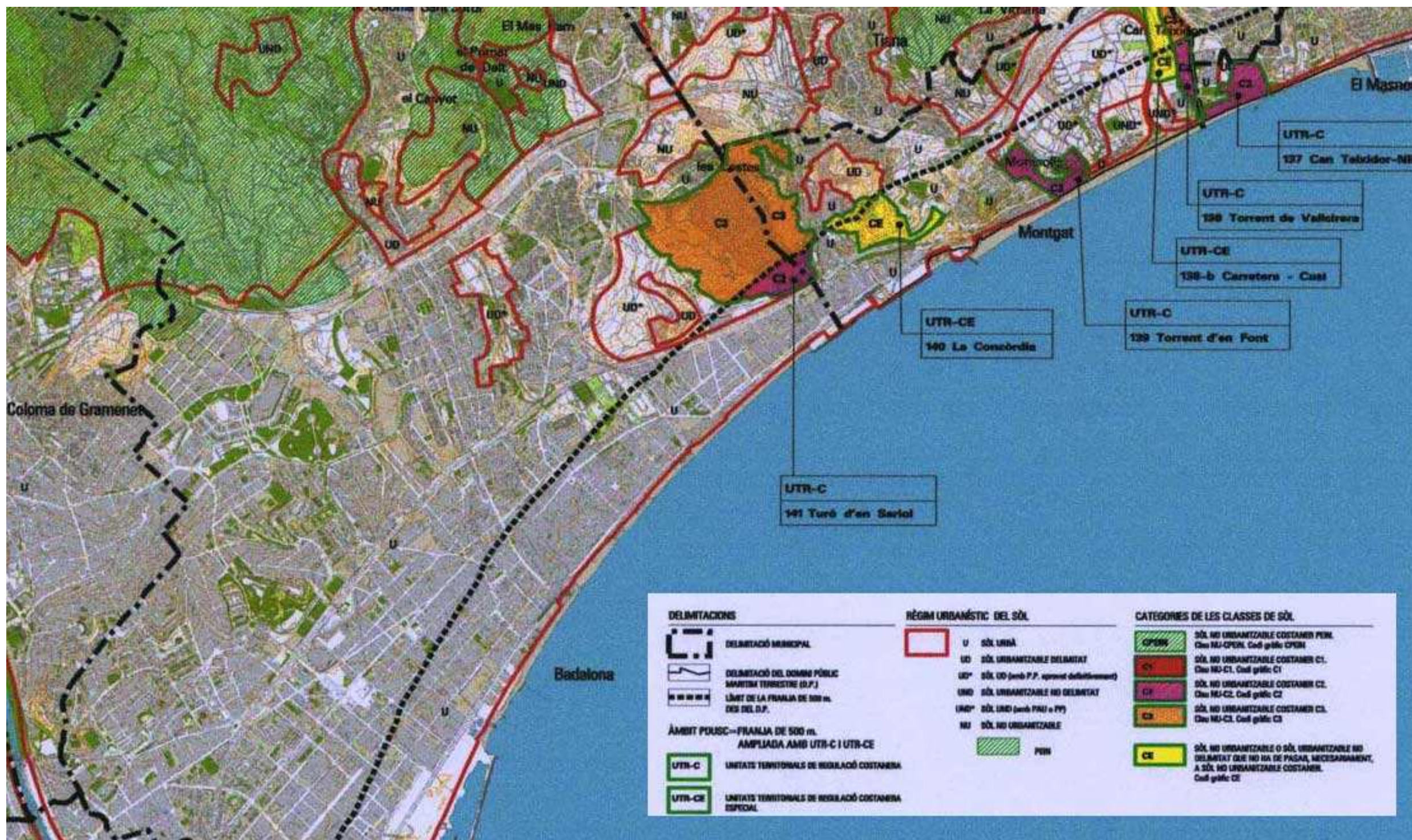
PGM 1976. Detall

Zonificació segons PGM

- Sistemes**
- Clau 04_Serveis tècnics
 - Clau 06a_Parc urbans existents
 - Clau 06b_Parc urbans nous
 - Clau 06c_Parc urbans metropolitans
 - Clau 26_Lliure permanent
 - Clau 27_Parcs forestals de conservació
 - Clau 28_Parcs forestals de repoblació
 - Clau XIII_Verd local
 - Clau XIV_Verd general
 - Clau 07a_Equipaments existents
 - Clau 07b_Equipaments locals nous
 - Clau 07c_Equipaments metropolitans
 - Clau XI_Equipament nou
 - Clau 09_Protecció sistemes
- Zones**
- Clau 08b_Verd privat d'interés tradicional
 - Clau 16_Renovació urbana
 - Clau 20a_Ordenació en edificació aïllada
 - Clau 20b_Desenvolupament urbà d'intensitat 2
 - Clau 20c_Desenvolupament hotel·ler
 - Clau 22a_Industrial_comercial
 - Clau 22b_Desenvolupament industrial_comercial
 - Clau I_Uni-bifamiliar aïllada
 - Clau II_Uni-bifamiliar filera
 - Clau II_Uni-bifamiliar mitjeres

PGM Vigent

Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner

Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner

El Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner aprovat definitivament al 2005 defineix els àmbits de protecció en relació al sistema costaner. En aquest context són dos els àmbits del Pla Director de La Serralada Marina que es veuen afectats: El Parc de la Mediterrània i el Turó de l'Orella, per la seva proximitat a la línia de la costa.

El Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner ocupa una franja de 500 metres d'amplada, aplicada en projecció horitzontal terra endins, des de l'atermenament del domini públic marítime-terrestre, en tot el litoral de Catalunya, més els àmbits exteriors a la franja esmentada, inclosos en les unitats territorials de regulació de sòl costaner que la sobrepassen.

El Pla director estableix la categoria de “sòl no urbanitzable costaner”, el qual es correspon amb el sòl no urbanitzable, inclòs o no en el Pla d'Espais Naturals i el sòl urbanitzable no delimitat, sense Programa d'actuació urbanística o Pla parcial de delimitació vigents. S'estableixen les següents subcategories:

- Sòl no urbanitzable costaner inclòs en el PEIN (clau NU-CPEIN i codi gràfic CPEIN).
- Sòl no urbanitzable costaner 1 (clau NU-C1 i codi gràfic C1),
- Sòl no urbanitzable costaner 2 (clau NU-C2 i codi gràfic C2),
- Sòl no urbanitzable costaner 3 (clau NU-C3 i codi gràfic C3).

El Pla també reconeix que dins de la franja de 500 metres existeixen d'altres classes i categories de sòl establertes pels planejaments urbanístics vigents i que aquest Pla recull:

- Sòl urbà – Clau U
- Sòl urbanitzable delimitat - Clau UD
- Sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat definitivament – Clau UD*
- Sòl urbanitzable no delimitat amb Programa d'actuació urbanística o Pla parcial de delimitació vigents – Clau UND*.

El Pla, respecte a aquestes classes de sòl no incloses dins dels àmbits de les UTR-C i de les UTR-CE, no modifica el seu règim urbanístic, però recull de forma expressa les condicions a les que queda sotmesa la seva transformació urbanística en els articles 17 i 18 de les normes.

A continuació es recull la regulació dels dos àmbits que afecten al Pla Director de la Serralada:

1. El **sòl no urbanitzable costaner 2 (clau NU-C2 i codi gràfic C2)** es subjecta al següent règim d'ús:

a) S'admeten els usos directament vinculats a la naturalesa rústica dels terrenys, és a dir, els usos i les activitats agrícoles, ramaderes i forestals, així com aquelles construccions, edificacions i instal·lacions de nova implantació directament vinculades a les esmentades activitats pròpies del sòl no urbanitzable, inclòs l'habitatge familiar que estigui directa i justificadament associat a aquestes. Així mateix s'admet la reconstrucció i rehabilitació de masies i cases rurals que estiguin incloses pel planejament urbanístic en el Catàleg previst a l'article 50.2 de la Llei 2/2002 per a destinar-les a habitatge familiar, establiments de turisme rural en les modalitats i amb els requisits regulats per la legislació de turisme rural vigents a Catalunya, a activitats d'educació en el lleure i a establiments hotelers amb exclusió de la modalitat d'hotel apartament.

b) Per a l'autorització de les construccions i edificacions de nova planta, inclosos els hivernacles, caldrà elaborar un estudi paisatgístic que haurà d'ésser degudament informat per l'òrgan competent en matèria de paisatge.

c) S'admeten les activitats o els equipaments d'interès públic que necessàriament s'hagin d'emplaçar en el medi rural previstos a l'apartat 4 de l'article 47 i es demostrï que no és possible una ubicació alternativa en altres sòls no urbanitzables de menor nivell de protecció.

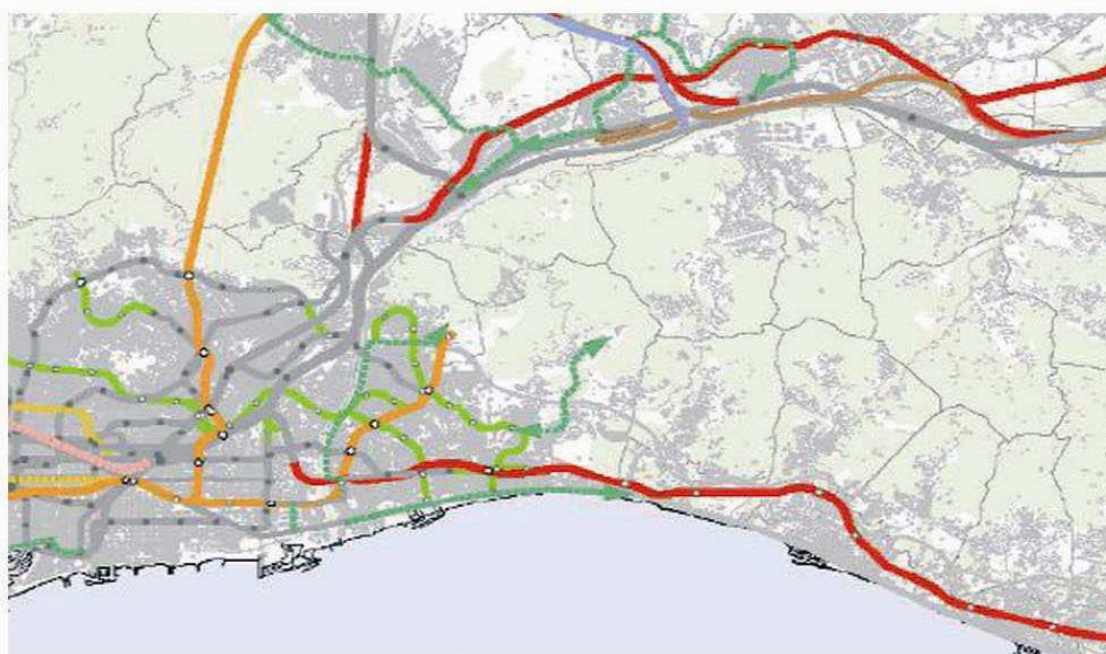
d) S'admeten les construccions i instal·lacions destinades a càmpings autoritzades pel planejament urbanístic general municipal, que exigeixen, en tot cas, la tramitació prèvia d'un Pla especial urbanístic d'acord amb l'article 47.6.e) de la Llei 2/2002, d'urbanisme, modificada per la Llei 10/2004.

e) Pel que fa a l'explotació de recursos naturals mitjançant activitats extractives, s'ha d'aplicar la legislació sobre mesures addicionals de protecció dels espais naturals afectats per activitats extractives.

2. Al **sòl no urbanitzable costaner.3 (clau NU-C3 i codi gràfic C3)** li correspon el règim d'ús del sòl no urbanitzable regulat per la Llei d'urbanisme i pel corresponent planejament urbanístic general municipal.

5. Correspon al Planejament urbanístic general municipal, bé directament o a través de Plans especials, la concreció, regulació i desenvolupament dels usos i activitats admesos pel PDUSC en cada subcategoria de sòl no urbanitzable costaner, amb subjecció a les determinacions d'aquest Pla i amb coherència als objectius establerts a l'article 1 d'aquestes Normes.

Infraestructures ferroviàries

CATEGORIES VIÀRIES

- Actuacions en Autopistes i Autovies existents
- Actuacions en Vies Estructurants Primàries
- Actuacions en Vies Estructurants Secundàries
- Actuacions en Vies Estructurants Suburbanes
- Actuacions en Vies Integrades
- ↔ Vies integrades amb traçat per definir
- Plataformes BUS / VAO
- Vies per a vehicles pesants
- Xarxa viària existent

Infraestructures viàries

- Xarxa d'Altes Prestacions
- Xarxa Exclusiva per a Mercaderies
- Xarxa de Rodalies
- Xarxa de Rodalies - Alternatives a estudiar
- Xarxa de FGC
- Xarxa de FGC - Alternatives a estudiar
- Xarxa de Metro
- Xarxa de Ferrocarril Lleuger
- ↔ Connexions de Ferrocarril Lleuger o d'Autobús en plataforma reservada
- Xarxa ferroviària en desús

Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona (PTMB)

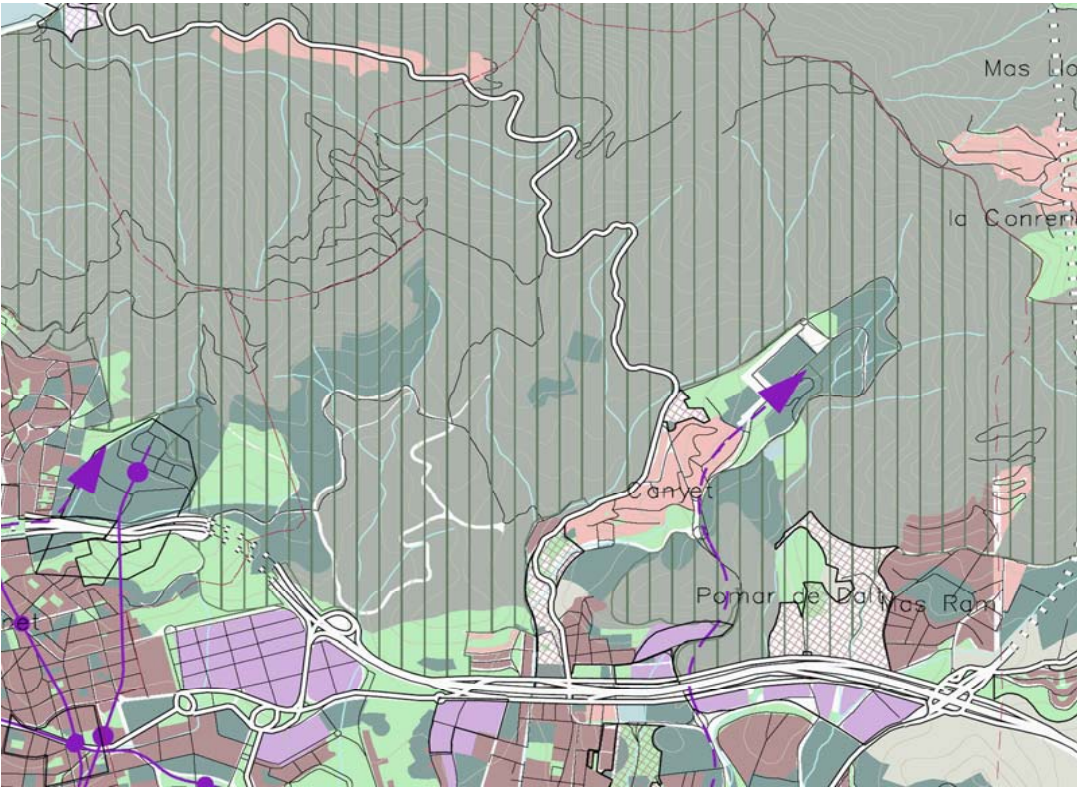
De la mateixa manera que amb el PGM vigent, comentarem breument alguns aspectes relatius als espais lliures i infraestructures del PTMB, aprovat provisionalment a l'abril del 2010.

El PTMB proposa ampliar cap al sud, fins a l'autopista B-20, el límit dels espais amb protecció jurídica supramunicipal, incorporant, a l'oest, la Vall de Betlem i el conjunt d'elements naturals que la defineixen: els turons de Roda-Soques, de Sant Onofre, de l'Espiral, de Montigalà i la serra de Can Mas. A l'est del barri de Canyet, la proposta d'ampliació, també fins a la B-20, afecta el conjunt paisatgístic de la Vall del Pomar fins i tot en àmbits on hi ha actuacions ja aprovades, com la de Can Colomer i altres sòls urbanitzables com el de Can Trons.

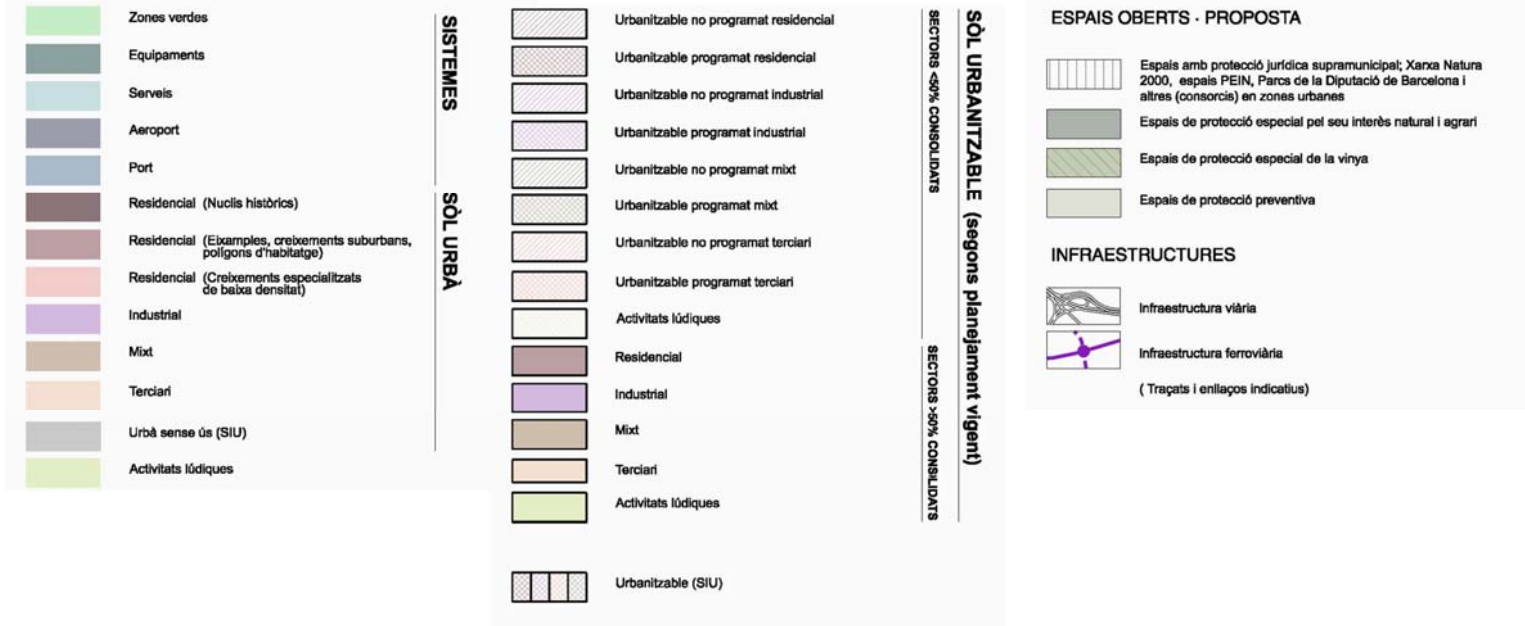
L'esquema de mobilitat interurbana proposat pel PTMB reclama un desplegament posterior, en especial la definició dels accessos a Badalona i les vies estructurals territorials que vinculen aquest territori amb els municipis veïns. Si bé s'han suprimit un gran nombre de traces del PGM, sobretot al sector de Pomar de Dalt –aquelles que connecten el barri de Mas Ram amb el de Canyet–, s'ha mantingut per contra el traçat segregat a tall de circuit o itinerari entorn de la Vall de Betlem i el sector de Can Mas.

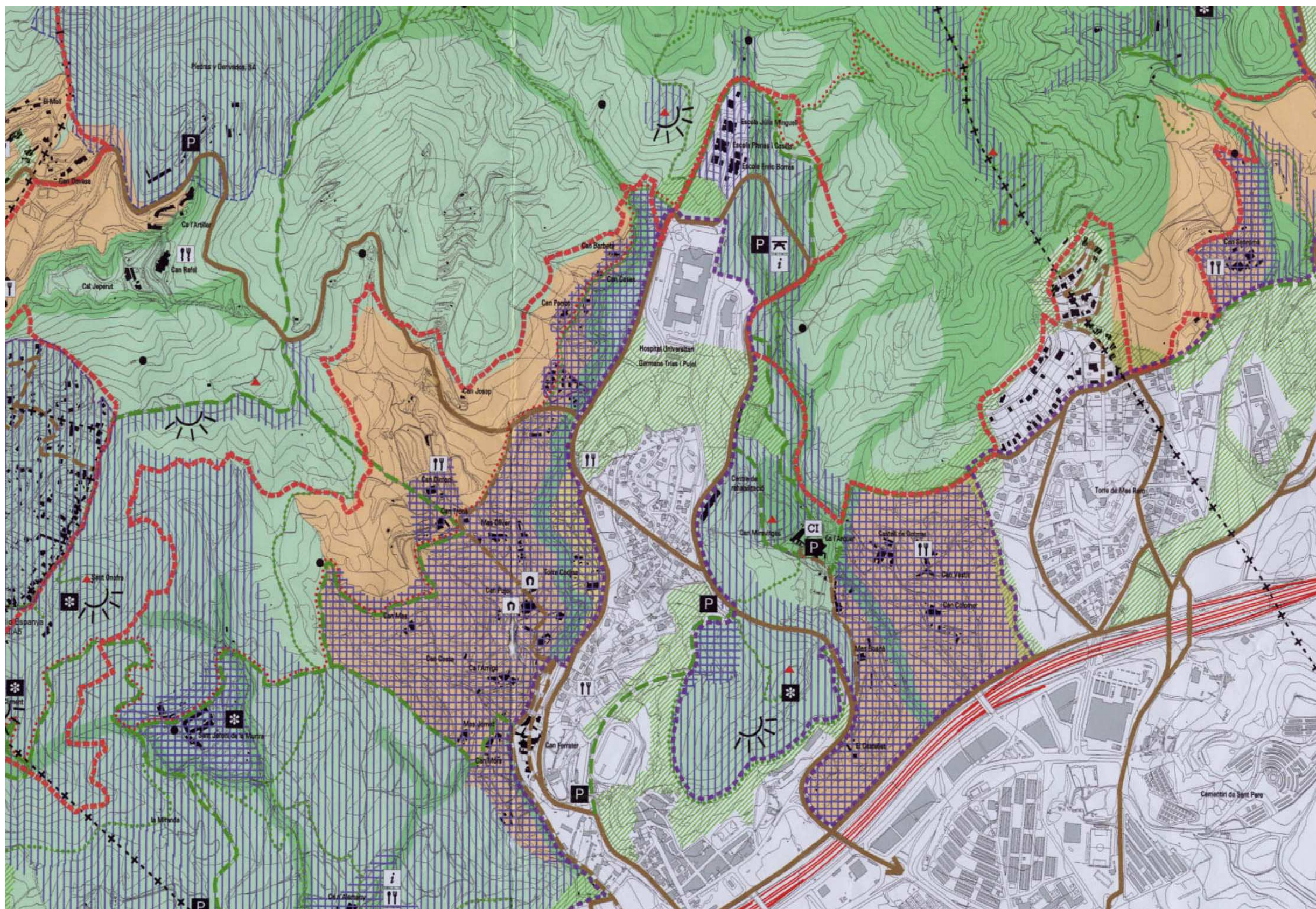
El viari proposat només confirma la BV-5011 com a primer “pont” del Maresme entre la B-20 i la C-33. No obstant això, no es considera la necessitat d'adequació d'aquest viari interurbà compromès amb la ciutat consolidada (barri del Canyet). La carretera a Can Ruti es caracteritza com a “camí de connexió local”, similar a les vies d'accés als àmbits rurals. En canvi, l'única proposta de transport públic es fa a través d'aquesta via que, al ser segregada, només està en funció de servir a l'hospital a l'extrem nord de la zona urbana.

Sembla que la proposta d'infraestructures del PTMB es basa en un model d'oferta en el qual es jerarquitzen unes vies (BV-5011), mentre que se'n “pacifiquen” d'altres (carretera de Can Ruti) i el transport públic té un desenvolupament segregat propi d'un servei puntual (metro-L9, centre de Badalona, Hospital Germans Trias i Pujol), amb la finalitat de no promoure el desenvolupament de l'ús residencial i desfigurar la fesomia pròpia del barri del Canyet.

Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona. Aprovació inicial

Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina

Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina 2002

El Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina es basa en dos criteris fonamentals: la protecció dels sistemes naturals i la previsió d'espais i instal·lacions per al coneixement, estudi i gaudi dels elements que els componen.

El seu àmbit se cenyeix al sòl no urbanitzable i per tant les seves propostes se circumscriuen a una protecció dels espais naturals, més que a promoure una reestructuració global de l'àmbit. Cal destacar la descripció exhaustiva dels components del medi i del paisatge, flora i vegetació, fauna, socioeconomia i patrimoni cultural. Aquests components es presenten a partir de quatre eixos temàtics: marc territorial, medi físic, medi natural, medi socioeconòmic, paisatge i planejament vigent. Aquest plantejament facilita una diagnosi comprensiva de la situació actual a la Serralada de Marina a Badalona.

Pel que fa a l'encaix territorial podem valorar la consideració de l'àmbit en relació a la connectivitat ecològica de la RMB, en base als diferents tipus d'espais verds i altres elements naturals com la xarxa de rieres, essent el seu objectiu principal la consolidació, a través de la Serralada de Marina, d'un dels pocs connectors fluvials entre les Serralades Litoral i Prelitoral.

El Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina preveu el seu desenvolupament a través de Plans Especials de protecció del paisatge. En contrast, el Pla Especial de la Conreria - Sant Mateu Céllecs desenvolupa les previsions del Pla d'Espais d'Interès Natural i té, per tant, la condició de Pla Territorial Sectorial. Així doncs, el primer deriva directament de la normativa urbanística i té com a finalitat regular la protecció del paisatge d'aquells sectors que s'escaigui, mentre que el segon, que deriva directe i únicament de la normativa sectorial ambiental, té com a finalitat desenvolupar i regular les previsions del Pla de Espais d'Interès Natural en aquest àmbit.

En relació a les infraestructures es proposen dos tipus de vies, unes associades a la xarxa urbana i estructuradora del parc i unes altres vinculades al seu servei i manteniment. La vialitat urbana planteja un esquema tipus bucle consolidant el circuit conformat per la carretera de Can Ruti i la BV-5011, encara que eliminant el bypass de servei al voltant de l'extrem nord de l'hospital. També s'elimina la traça que vincula el barri de Mas Ram amb el de Canyet, que prové originalment del PGM.

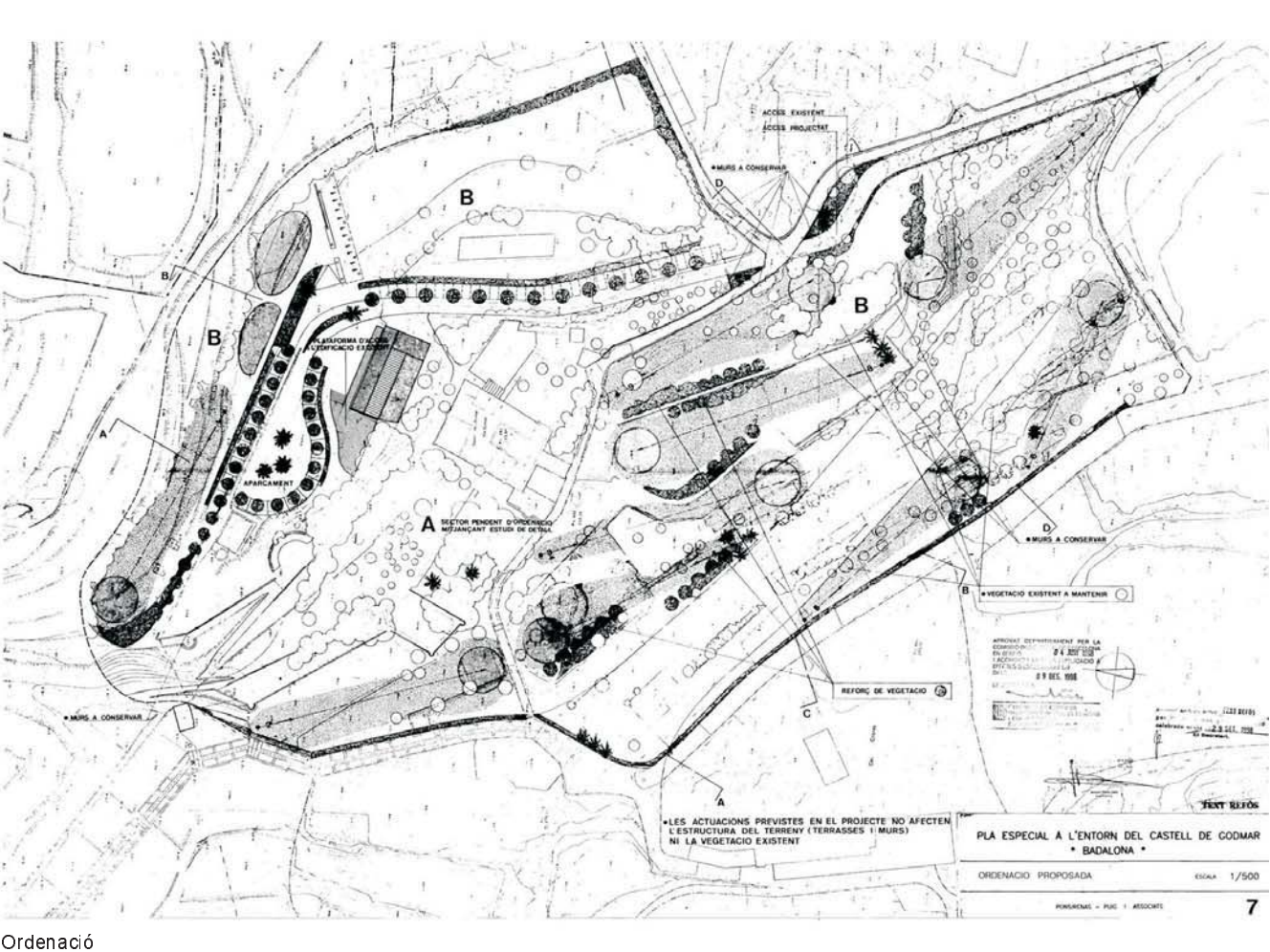
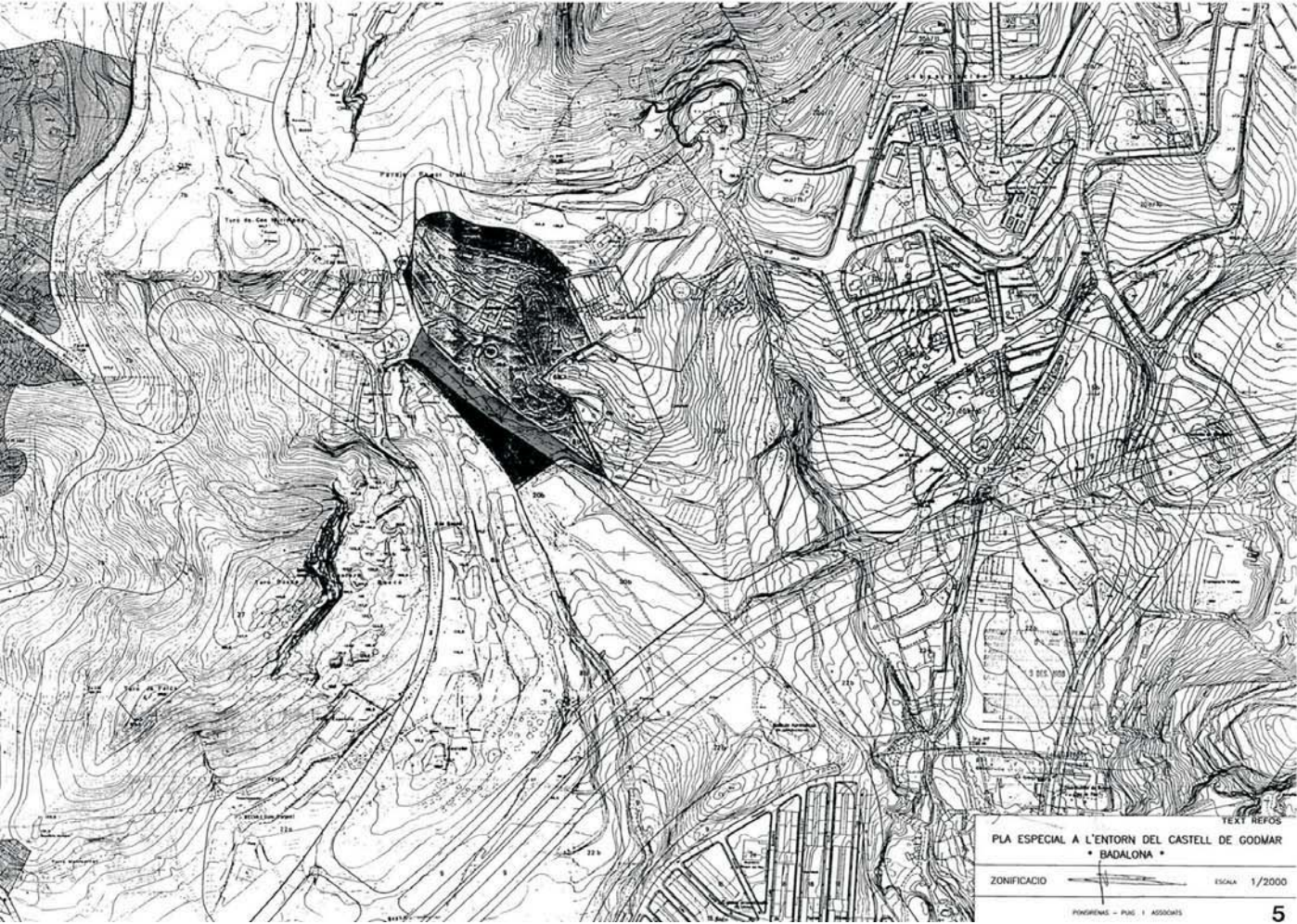
Si bé l'estratègia és clara i sintètica, potser pel fet de no considerar jerarquies, es desdibuixa la relació entre el viari i els diferents tipus de teixits i activitats, i no s'acaben de resoldre les transicions d'accessibilitat entre la ciutat i el parc. D'altra banda no es distingeixen els tipus d'enllaç amb l'autopista B-20, confirmant les relacions de creuament però sense plantejar opcions que millorin l'accessibilitat metropolitana.

Les consideracions en relació al viari proposat pel PGM es basen, per una banda, en l'eliminació estratègica de certs trams, amb la finalitat de fer més clars els itineraris tipus passeigs i evitar la

fragmentació de les àrees d'interès ecològic i, per l'altra, en l'adequació dels traçats per tal d'assolir una millor integració paisatgística o bé per fer-los coincidir amb els camins existents. Quant a les vies de servei del parc destaca la voluntat de conformar un esquema en malla que permeti una correcta accessibilitat del servei de prevenció d'incendis.

En relació als equipaments, el PE planteja una única modificació bàsica del PGM. Els equipaments contigus al sector consolidat a l'est de Canyet, en la seva majoria qualificats de 7a i 7b, com és el cas del sector de desenvolupament urbà de Can Trons (clau 21) i el parc metropolità associat (clau 6c), passen a ser inclosos dins del sistema general de parc forestal, amb la finalitat d'exigir determinades condicions paisatgístiques, per al seu desenvolupament.

El PE reconeix tres categories d'espais lliures. La primera es refereix als àmbits de transició, de contacte del sòl urbà amb la resta d'espais protegits (costat sud i nord del barri de Canyet, entre l'hospital i sobre el Turó d'en Folc); la segona inclou àmbits de tractament paisatgístic, i inclou equipaments (7a i 7b) del PGM requalificats com a parc forestal en funció de la seva incorporació als espais PEIN, i la tercera reconeix àmbits fortament organitzats constituïts pels teixits suburbans en funció de la concentració de les masies. Els tres sectors identificats amb aquesta classificació, Can Colomer, l'entorn de Can Perrot i el sector definit entre Can Mas i Font de la Rosa (Can Móra, Can Costa, Mas Oliver, etc.), han de tenir un tractament minuciós, en funció de l'objectiu de mantenir el patrimoni construït.

Ordenació

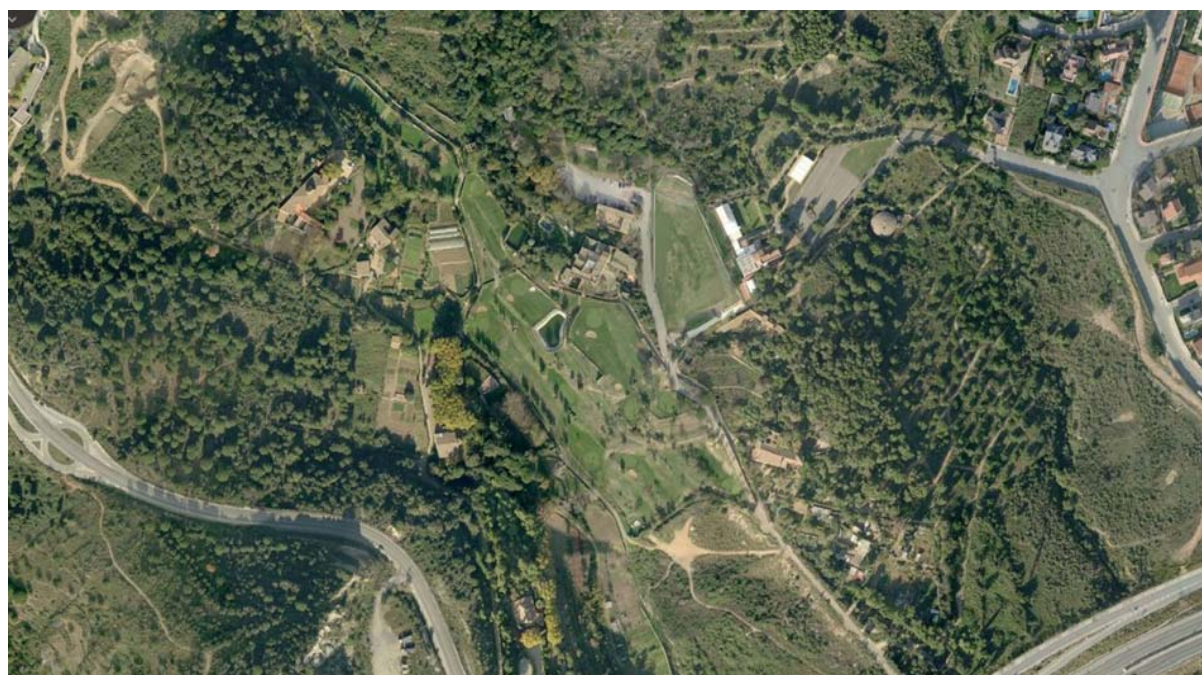
MODIFICACIONS PUNTUALS DEL PGM

Pla Especial de l'entorn del Castell de Gotmar

El Pla Especial de l'entorn del Castell de Gotmar, promogut per Antonio Mares de Saavedra y Cia (arrendatari: Leisure 95 S.L.) i redactat per l'equip Ponsirenas-Puig i Associats S.L., s'aprovà el desembre de 1998. La proposta se centra, bàsicament, en la construcció d'un equipament esportiu, la implantació d'una nova via d'accés i en la reurbanització dels espais lliures. En la zona “A” es proposa la conservació de les terrasses i els murs de contenció existents i el completament de la vegetació. La zona “B” es destina a la construcció d'un camp de pitch and putt en una zona abans qualificada com 8b (verd privat d'interès tradicional).

Deu anys després de l'aprovació del pla especial, un sector de la parcel·la “B” encara està pendent de desenvolupament (com a part de l'equipament esportiu).

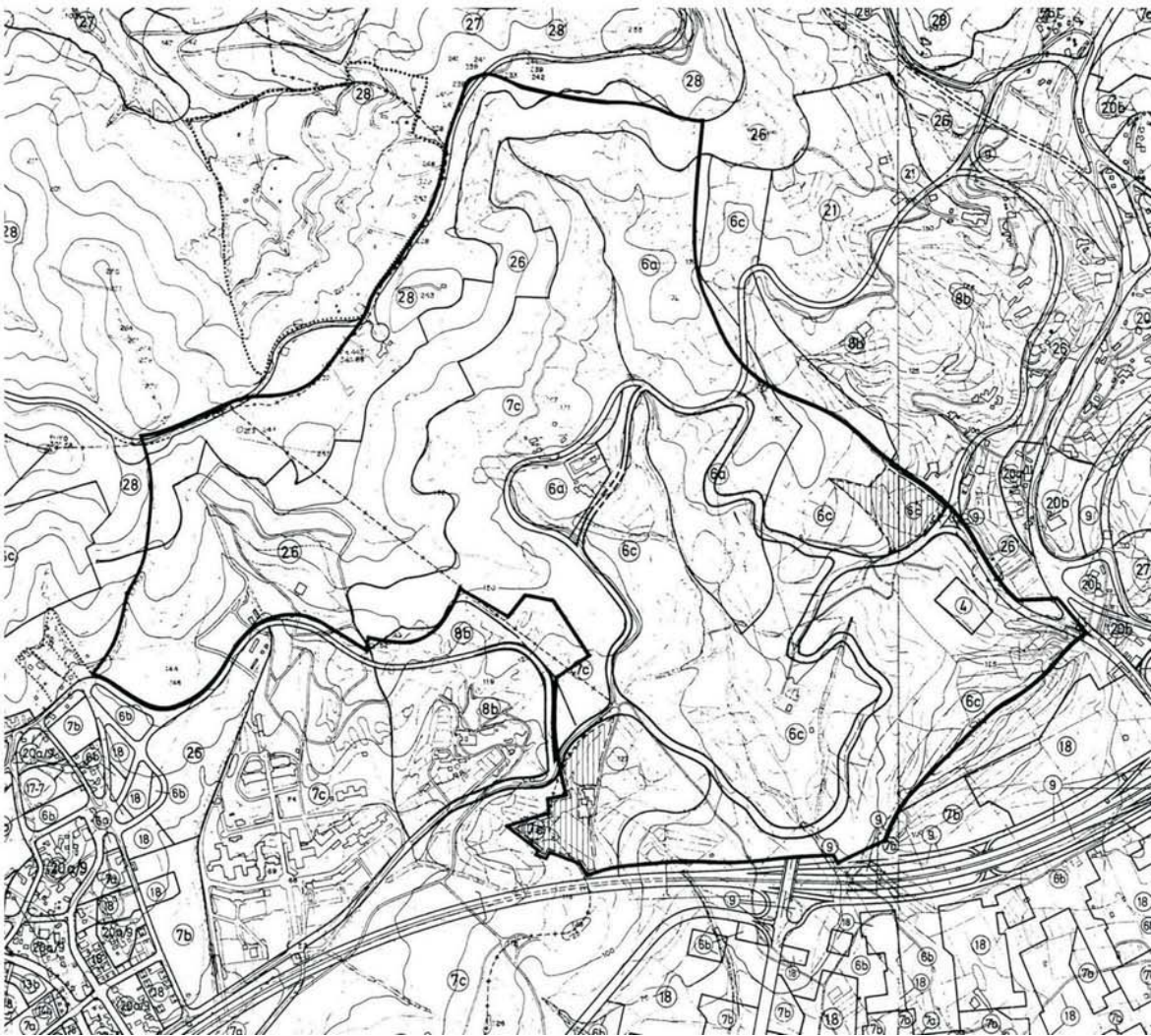
Les vies proposades estan en funció de l'accés a les parcel·les privades, i no de l'àmbit general. Convindria consolidar el camí dels Francesos per permetre el recorregut pedestre est-oest, de connexió entre els barris de Mas Ram i Canyet.

Fotografia aèria de l'àmbit de Gotmar

ORDENACIÓ

CLASSIFICACIÓ PGM

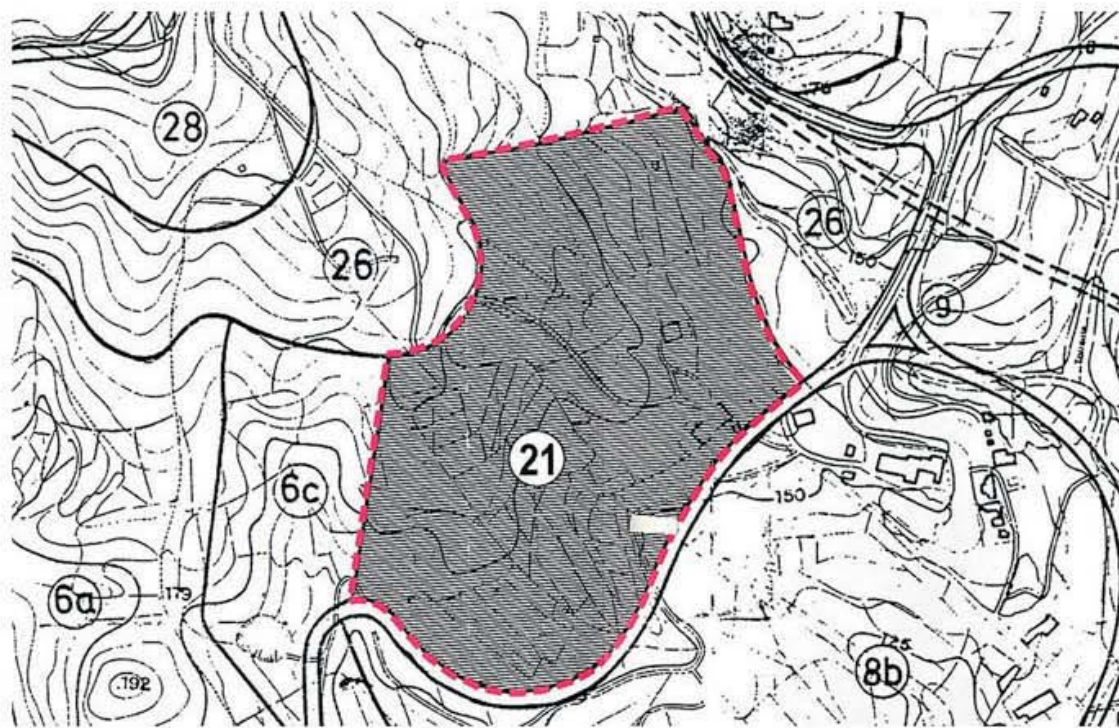
Parc Forestal de Sant Jeroni de la Murtra

El Parc Forestal de Sant Jeroni de La Murtra, promogut per la Corporació Metropolitana de Barcelona i redactat per l'arquitecte Miquel Vidal es presentà el juliol de 1986. Desestima el viari del PGM per considerar-lo funcionalment inapropiat i proposa un nou traçat, dotant el circuit Can Móra-Sant Jeroni d'una millor adaptació topogràfica. De manera complementària incorpora un passeig “estructural” que acompanya la riera de Sant Jeroni fins el turó de Montigalà i connecta amb el nucli urbà de Badalona.

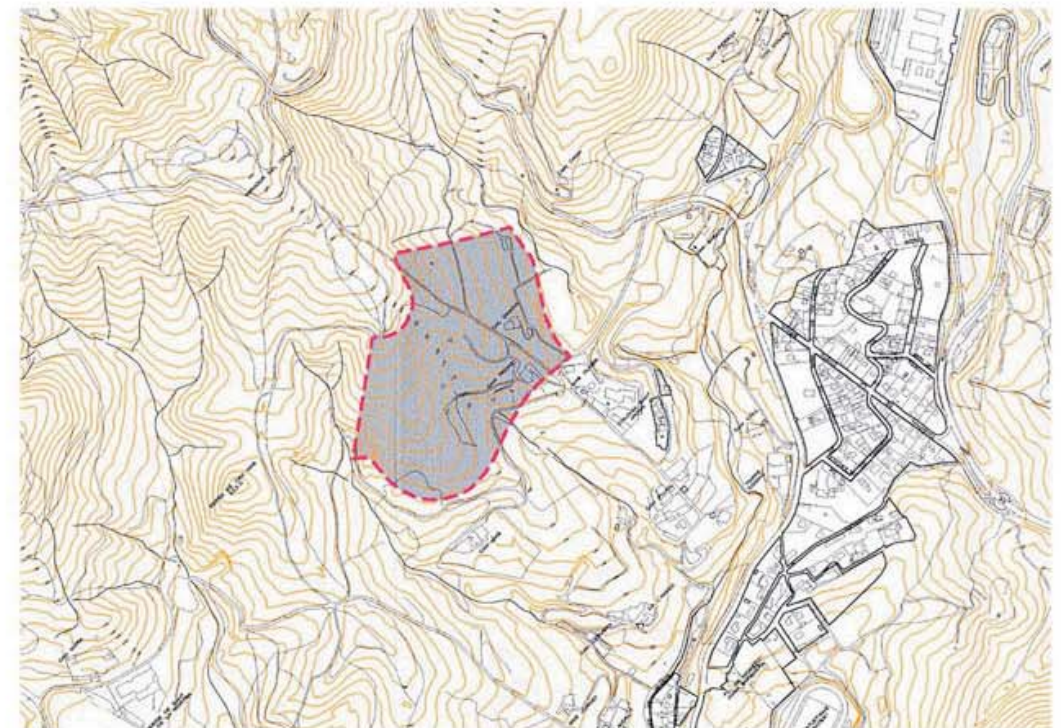
Sembla encertat desestimar els grans traçats previstos pel PGM en funció d'un viari integrat al parc, encara que la implantació de la nova via a l'est, que tanca el circuit, pot semblar redundant. Caldria destacar que cap dels camins del parc forestal coincideix amb l'itinerari per la vall de Sant Jeroni proposat per l'Ajuntament de Badalona.

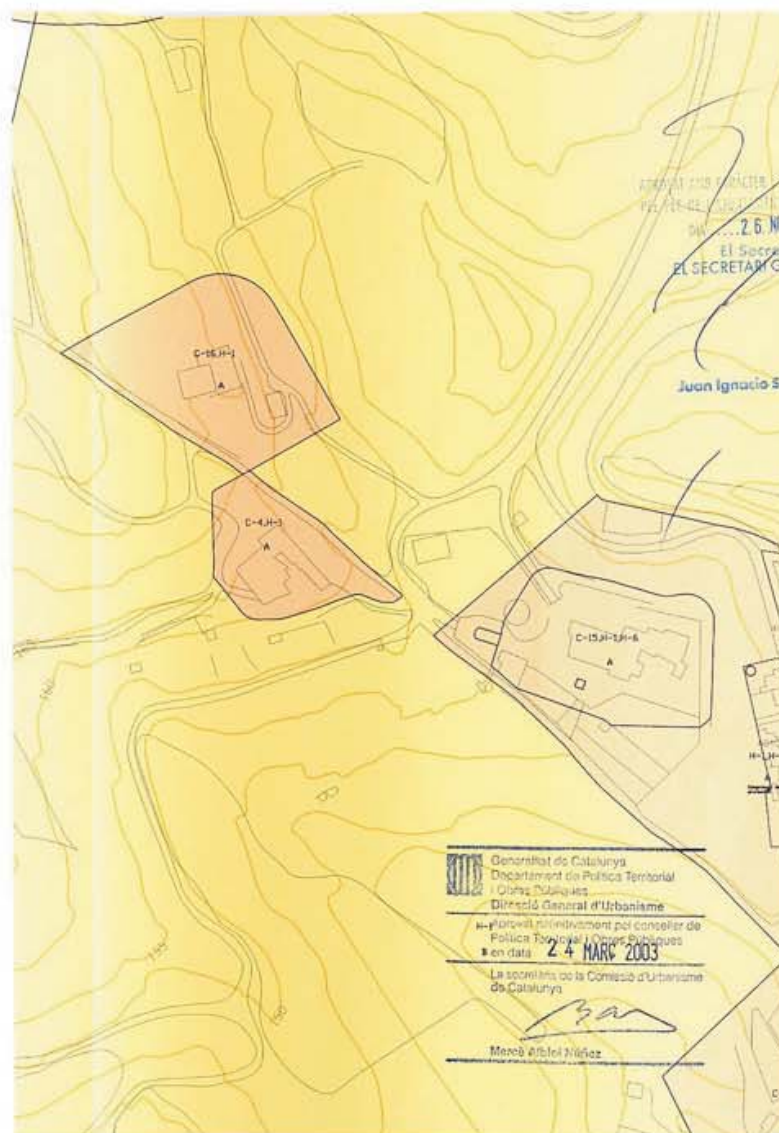
Vall de Betlem

CLASSIFICACIÓ PGM

PARCEL·LA

AFFECTACIÓ PATRIMONI

ORTOFOTO

Modificació puntual del PGM a Can Trons

La modificació puntual del PGM a l'entorn de Can Trons, promogut per iniciativa pública i aprovada el desembre de 2001, proposa modificar la qualificació existent de sòl urbanitzable no programat, zona de desenvolupament urbà opcional intensitat 3 (clau 21), situada sobre l'indret anomenat "Can Trons", al règim de sòl no urbanitzable, parc forestal a repoblar (clau 28), amb una part destinada a equipament (7b). Aquesta peça es troba envoltada de zones no urbanitzables: al nord i a l'est, sòl lliure permanent (clau 26); al sud, zona de verd privat d'interès tradicional (clau 8b), i a l'oest, un parc metropolità (clau 6c).

El Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina proposava consolidar aquest àmbit com espai natural pels propis valors naturals, paisatgístics i forestals, i concretar la seva funció ambiental de parc metropolità al servei de la població de l'entorn. L'execució d'aquest sector, com a desenvolupament urbà comportaria la creació d'una illa urbana aïllada en mig d'una zona d'alt valor paisatgístic. Es proposa qualificar una part de la finca de Can Dimoni i Can Trons, de verd privat d'interès tradicional (clau 8b). La masia de Can Trons i la franja disposada per damunt del camí de la Conreria es qualifica com equipament (clau 7b) amb una superfície de sòl de 40.255 m². El pla planteja passar de la qualificació vigent de sòl urbanitzable, opcional intensitat 3 (clau 21) en una superfície total de 12,50 ha a:

Parc forestal a repoblar (clau 28): 6,74 ha

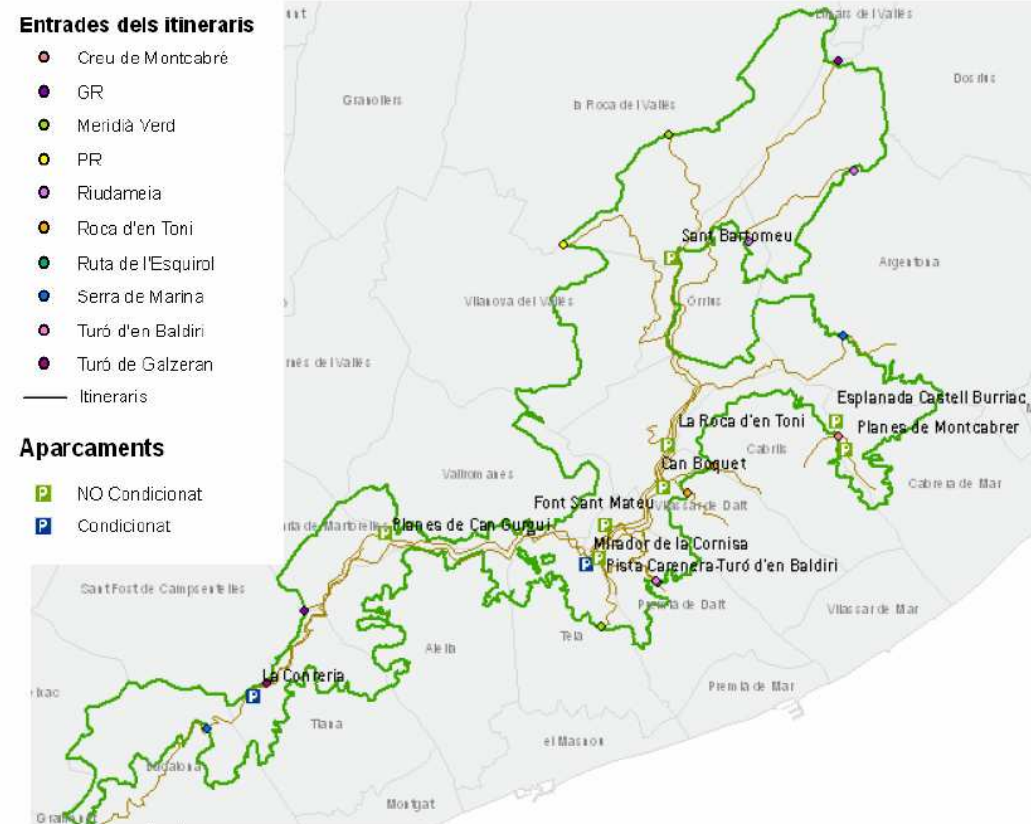
Verd privat interès tradicional (8b): 1,74 ha

Equipament (7b): 4,02 ha.

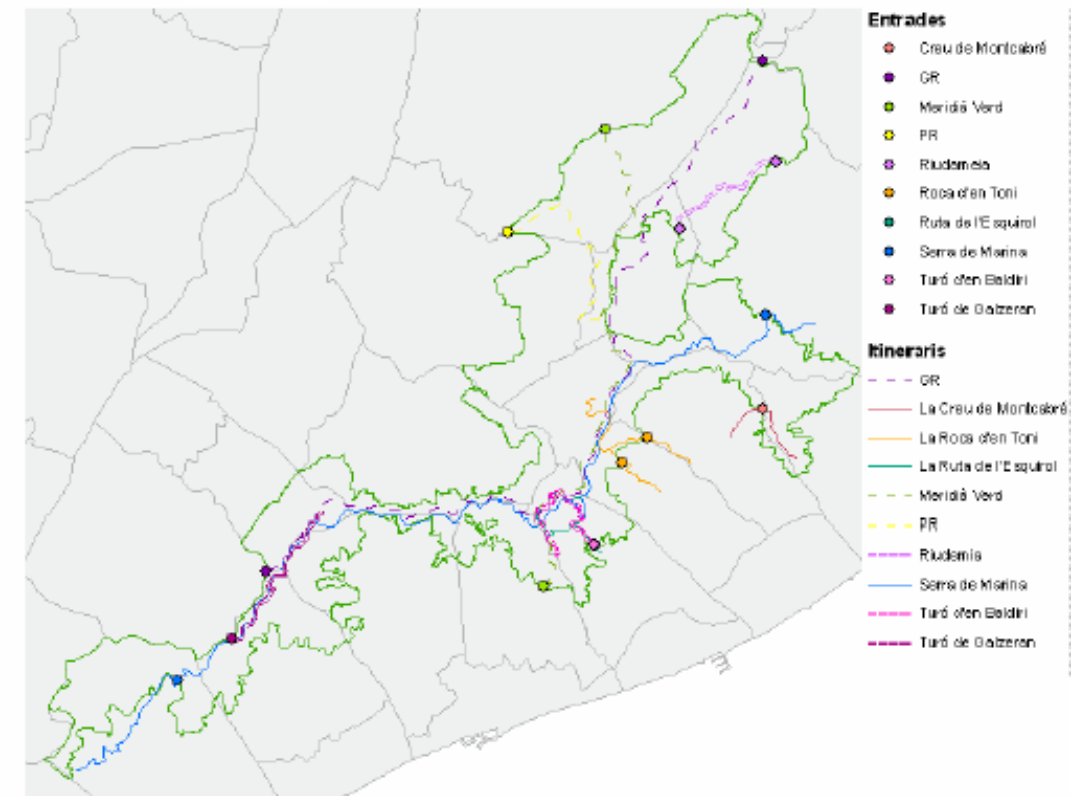

Fotografia aèria de l'àmbit de Can Trons

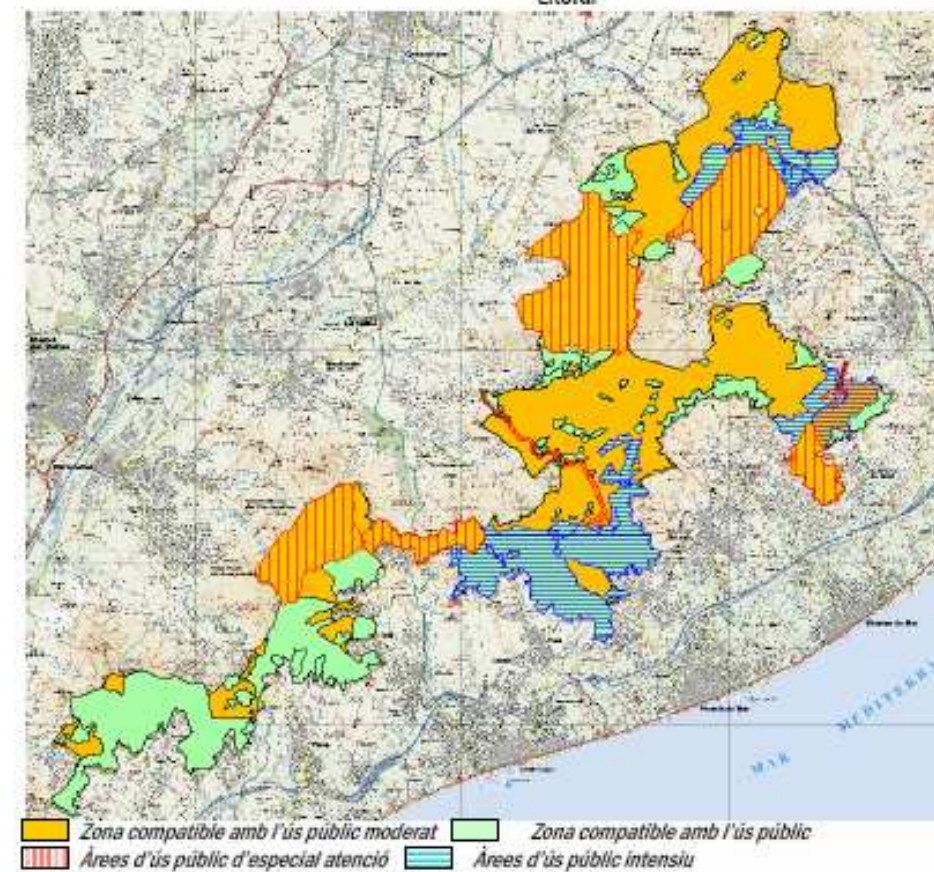
Zones d'aparcament i entrades dels itineraris

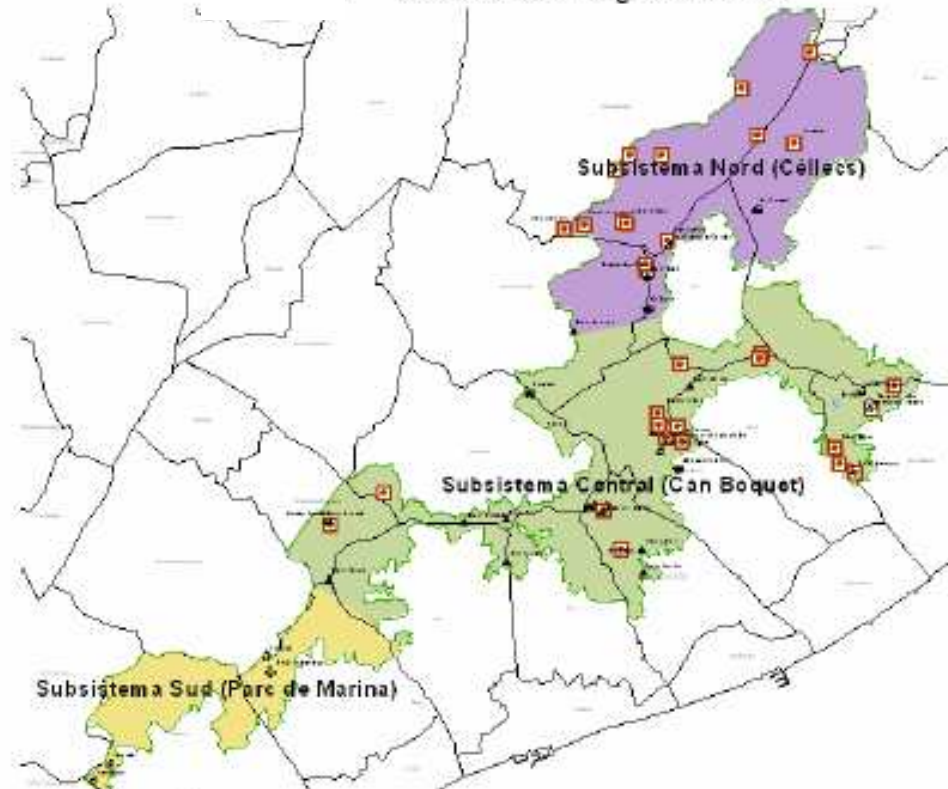
Entrades als principals itineraris senyalitzats

Àrees d'atenció especial i àrees d'ús públic intensiu al Parc de la Serralada Litoral

Zonificació del Parc segons els recursos

INICIATIVES I PROPOSTES DE MODIFICACIÓ EN CURS

Pla d'ús públic del Parc de la Serralada Litoral 2009

L'espai protegit de La Conreria- Sant Mateu - Céllecs, amb una àrea de 4.053 ha, va ser creat a través del Pla d'Espais d'Interès Natural l'any 1992, i el mateix any es va constituir el Consorci del Parc de la Serralada de Litoral per a la seva gestió. El Parc està integrat dins la Xarxa de Parcs Naturals de l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona i per tant treballa amb el mateix model de planificació territorial que aquesta promou per garantir l'equilibri del territori: l'equitat (afavorint la cohesió social), el desenvolupament econòmic (fent el territori més competitiu) i l'ecologia (garantint la qualitat mediambiental).

El document rector és el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de La Conreria - Sant Mateu - Céllecs, que va ser aprovat definitivament el 25 de maig del 2004. El Consorci del Parc de la Serralada de Litoral és una entitat pública de caràcter associatiu, sense ànim de lucre i amb personalitat jurídica pròpia, constituïda l'any 1992, i formada per la Diputació de Barcelona, Consells Comarcals del Maresme i del Vallès Oriental i els Ajuntaments de Alella, Argentona, Cabrera de Mar, Cabriels, Martorelles, Montornès del Vallès Oriental, Premià de Dalt, La Roca del Vallès Oriental, Santa Maria de Martorelles, Teià, Tiana, Vallromanes, Vilanova del Vallès Oriental i Vilassar de Dalt.

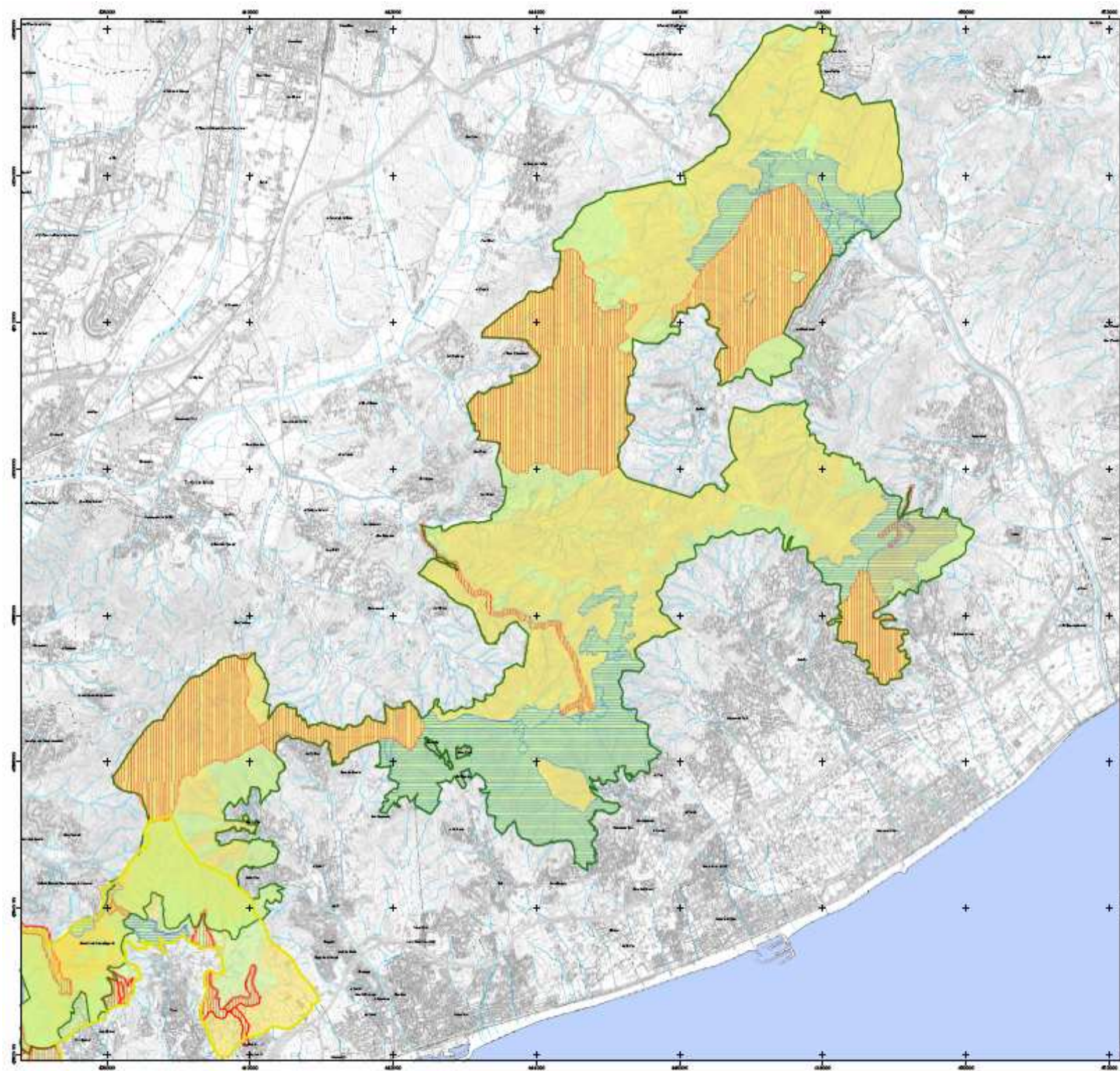
La mateixa unitat geogràfica, la Serralada litoral, conté dos parcs, el Parc de Serralada Litoral, i el de la Serralada de Marina. Així doncs aquests espais tenen una situació i problemàtica comunes. Es tracta d'un entorn molt periurbà degut al creixement urbanístic de les últimes dècades en tota la zona costanera entre Barcelona i Mataró i en el mateix tram del Vallès Oriental. Aquest procés ha portat a una gran ocupació del sòl de la Serralada, de manera que l'espai que ha estat objecte de la protecció a través de la figura de Parc és molt reduït i fraccionat, concentrat en les zones més altes de la Serralada i molt sotmès a processos de degradació periurbans. Aquesta situació també ha portat canvis en els usos del sòl, passant d'espais més agraris i forestals cap a zones d'usos urbans amb necessitat de vocació per a l'ús social i el lleure.

Els dos parcs de la serralada, Parc de la Serra de Marina i Parc de la Serralada Litoral, a part de la problemàtica comuna, també comparteixen part del territori que gestionen. Els municipis de Tiana i Badalona estan inclosos a l'espai PEIN i també formen part del Parc de Marina. Així, ens trobem que hi ha dos municipis que formen part dels dos Parcs i que estan sotmesos a dos Plans Especials, el del Parc de Marina, i el de l'espai PEIN de La Conreria - Sant Mateu - Céllecs. Cal

aclarir que, a la pràctica, els espais del parc corresponents als municipis de Tiana i Badalona són gestionats pel mateix consorci del Parc de la serralada Litoral malgrat que a Tiana hi ha una oficina del Parc encarregada de vetllar per l'àmbit de la Conreria.

La Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona, i per tant també el Parc de Serralada Litoral, dóna un paper important a l'ús públic. L'objectiu principal d'aquesta és preservar i millorar el patrimoni natural i cultural a partir de l'ordenació dels usos que s'hi donen i del foment d'activitats econòmiques sostenibles. Més específicament, pretén donar garantia, atenció i ordenació a l'ús social dels espais naturals, fomentant el seu coneixement i l'educació ambiental. Per aquest motiu els dos òrgans tenen programes educatius comuns en funcionament des de fa uns anys i han dut a terme actuacions per desenvolupar o millorar l'ús públic al llarg dels anys, fomentar la implicació de les poblacions locals i minimitzar els possibles impactes negatius. Això dóna un marc sòlid amb el que enfrontar aquests canvis de gestió de l'ús públic en el Parc.

Actualment des de la Diputació de Barcelona s'està impulsant la redacció dels Plans d'Ús Públic en els parcs de la seva Xarxa. L'objectiu d'aquests és ordenar i regular l'ús públic de cada parc, i establir un programa d'acció per als pròxims anys per aconseguir-ho. Així doncs, el present document pretén analitzar els diferents aspectes de l'ús públic del Parc de Serralada Litoral, per tal de diagnosticar aquells aspectes sobre els que cal actuar i avaluar-los. Amb aquesta feina contrastada amb els principals actors del Parc, es construirà un pla d'acció i una normativa per a la regulació de l'ús públic dins el Parc.

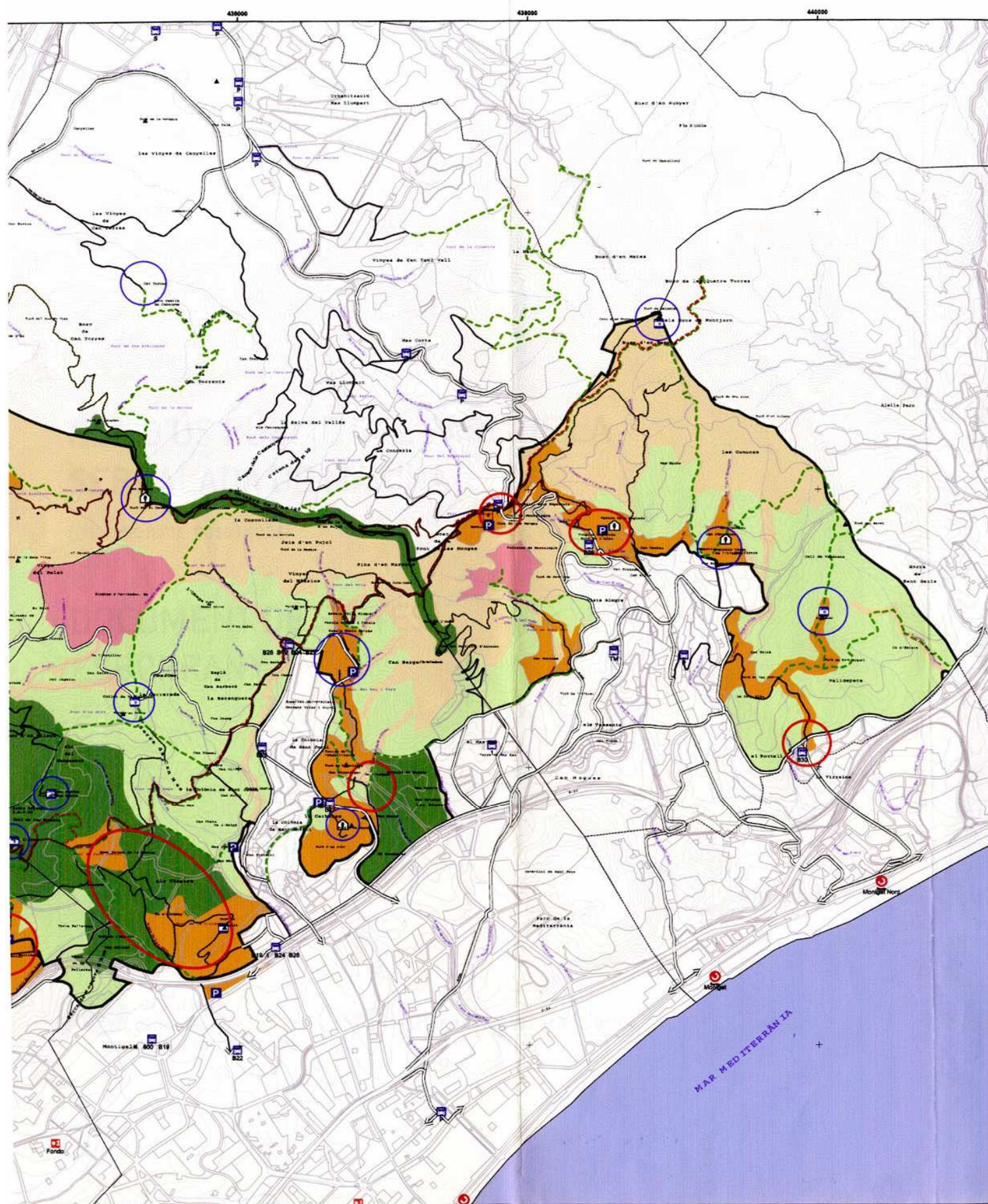

ZONIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC

- Zona compatible amb l'ús públic
- Zona compatible amb ús públic moderat
- Àrea d'ús públic intensiu
- Àrea d'ús públic especial atenció

CARTOGRAFIA DE REFERÈNCIA

- Límit Parc Serralada Litoral
- Límit Parc Serralada de Marina
- Municipis
- Comarques
- Hidrografia
- Carreteres
- Tren

PROPOSTA EQUIPAMENTS

- Zona d'acollida
- Porta de Parc
- Centre de documentació
- Centres i punts d'informació
- Equipaments d'educació ambiental
- Miradors i observatori de fauna
- Museus i altres equipaments culturals
- Oficina del Parc
- Àrees d'espai
- Àrees d'aparcament
- Itineraris

Cartografia de referència

- Limites de la divisió administrativa comarcal
- Limites de la divisió administrativa municipal
- Hidrologia
- Planimetria
- Altimetria
- Limit del Parc de Serralada de Marina

PROPOSTA VIABILITAT

- Xarxa rodada primària
- Xarxa rodada secundària
- Sender GR
- Via de passejada
- Via de servei
- Rodales
- Autobús
- Metro

ZONIFICACIÓ

- Zona Compatible amb ús públic
- Zona Compatible amb ús públic moderat
- Zona no compatible amb ús públic
- Àrea d'ús públic d'especial atenció (ordenar ús i accions de prevenció i correcció d'impactes)
- Àrea d'ús públic intensiu (ordenar ús i arranjament d'equipaments d'acollida)

E 1:15000

0 500 1.000 1.500 m

Projecció Universal Transversal de Mercator (UTM), Esc. 31N, adreça del llocada internacional, datum Goussier 1960, amb origen d'abscissa a nivell del mar a Eivissa i origen de longitud a meridà de Greenwich

Equipaments

Edifici propi a partir del Pla Especial de protecció i millora del sector sud de la Serralada de Marina (Oficina del Parc)

Parcs i jardins

Edifici propi a partir del Pla Especial de protecció i millora del sector sud de la Serralada de Marina

Centres de documentació

Edifici propi a partir del Pla Especial de protecció i millora del sector sud de la Serralada de Marina

Cartografia de referència

Pla Especial de protecció i millora del sector sud de la Serralada de Marina (Oficina del Parc)

PLA D'ÚS PÚBLIC DEL PARC DE SERRALADA DE MARINA

- PROPOSTA -

ESBORRANY DE TREBALL

Realització:

Diputació de Barcelona xarxa de municipis

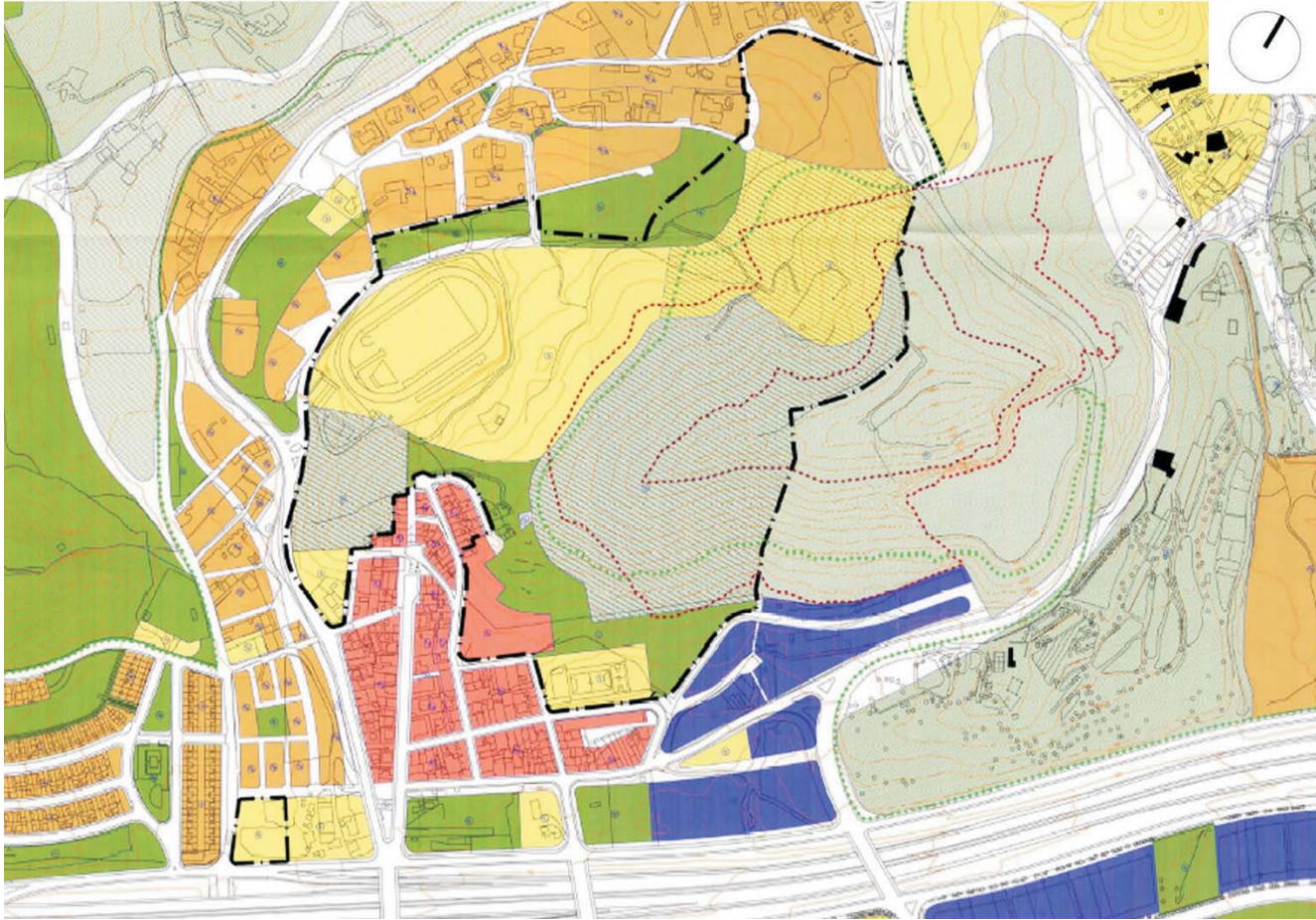
Obra Social "la Caixa"

Equip redactor:

lavola

PLANAJAMENT

SECTOR CANYET

SECTOR CARRETERA DE CANYET

SECTOR BONA VISTA

Modificació puntual del PGM a l'àmbit del turó d'en Folc

La Modificació del Pla General Metropolità a l'àmbit del Turó d'en Folc, promogut per l'ajuntament de Badalona, es presentà el febrer de 2007. El seu objectiu rau en l'ordenació de l'entorn del Turó d'en Folc, entre els barris de Bonavista i de Canyet, la carretera BV-5011 de Badalona a Montcada i Reixac i la via d'accés a Can Ruti. S'atén a la compatibilitat entre el règim urbanístic vigent i les recomanacions del Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina i es proposen criteris d'ordenació del sòl adjacent als límits, amb els valors propis de la protecció.

Un cop l'ajuntament de Badalona va valorar els convenis urbanístics per a l'ordenació de la franja del contacte entre el barri de Bonavista, el barri de Canyet i els turons de Boscà i d'en Folc, dins del marc general del projecte Serralada de Marina, es va procedir a l'estudi de sòl inclòs en l'àmbit de la Modificació del PGM amb els següents objectius:

- a) Preservació dels terrenys forestals i espais lliures a l'entorn del Turó d'en Folc, potenciant la seva conservació, protecció i millora com espais naturals.
- b) Sistematitzar les reserves d'equipaments, integrant-les en el sistema de dotacions de la ciutat, reconeixent el seu caràcter d'elements de transició i de relació gradual cap a l'espai natural protegit.
- c) Reformular les reserves de xarxa viària bàsica de connexió entre la carretera BV-5011 i el vial d'accés a Can Ruti, que limita amb el Parc de la Serralada de Marina, suprimint la reserva del planejament vigent a la mínima imprescindible per al correcte manteniment de l'espai intermedi.
- d) Reconeixement i delimitació de zones aptes per al desenvolupament urbà.

Vegem la proposta en cadascun dels àmbits:

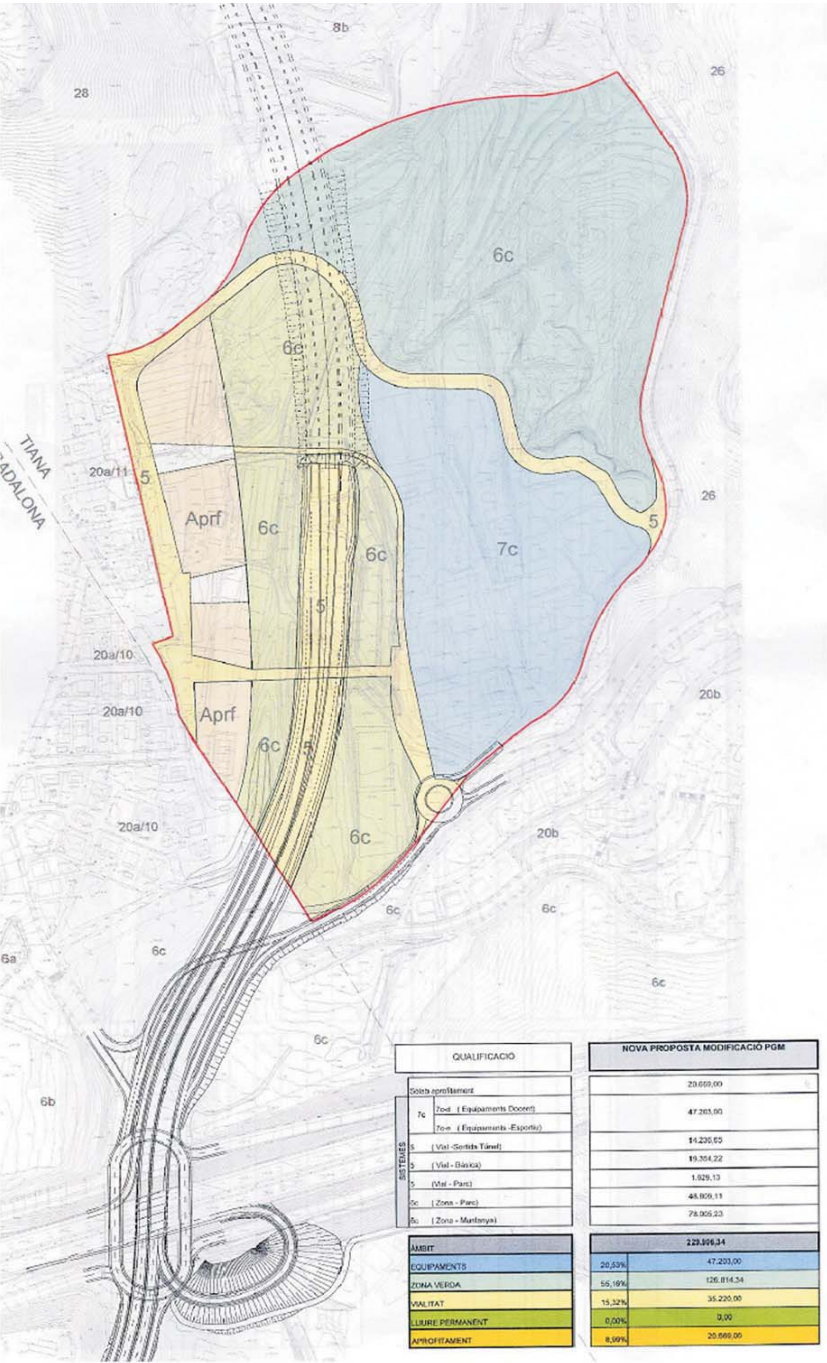
En el sector de la carretera de Canyet es defineix una ordenació alineada a la carretera de Canyet amb una edificació de blocs d'habitatge col·lectiu de PB+3.

En el sector de Canyet es proposa una ordenació d'habitatges adossats de 2 i 3 unitats en PB+2. La línia d'habitatges en cota més baixa s'implanta sobre una de les conques secundàries de desguàs del turó i no acaba de definir la vora urbana (utilitza el mateix tipus per a totes les situacions). La nova via que connecta amb Can Ferrater té molt pendent.

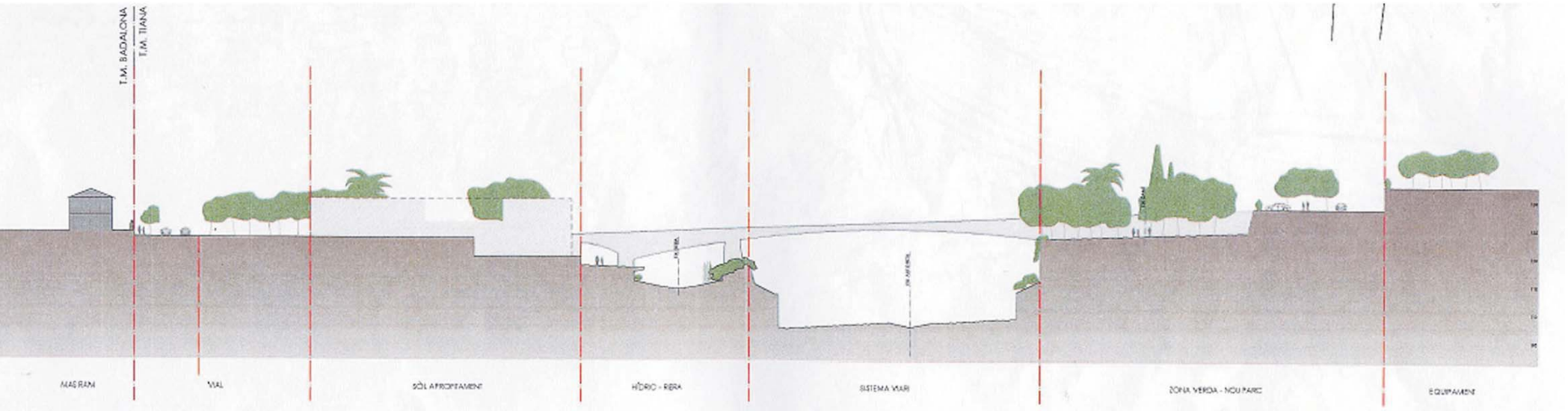
En el sector de Bonavista la proposta es basa en una edificació de blocs d'habitatges col·lectius de PB+3 (mitjana), ordenats en forma de pinta, oberts al turó. Resol els marges del parc, els accessos a la residència nova aprofitant el viari existent i planteja un accés per a vianants al parc (passatge de Morrala).

En el sector de Canyet, en lloc de consolidar el marge de la carretera davant el parc, l'ordenació podria ser més compacta per permetre el contacte del parc amb els teixits de l'altre costat de la carretera, evitar complicacions pel desguàs dels aiguavessos del turó i consolidar les vores i la forma del barri existent davant el parc, aprofitant les vies de distribució com accés a l'àmbit.

ZONIFICACIÓ PROPOSTA

ORDENACIÓ

Túnel de la Conreria

La proposta del túnel de La Conreria-accés a Tiana que s'analitza es fa en base a *l'Estudi previ per la modificació del PGM a la riera de Montalegre*, a Tiana, i *l'Estudi informatiu del túnel de la Conreria i accessos*, redactada per Esteyco i presentada el Juliol de 2008. El marc en què s'insereix és el desplegament de les infraestructures viàries previstes pel pla d'infraestructures de Catalunya (PITC) de 2006.

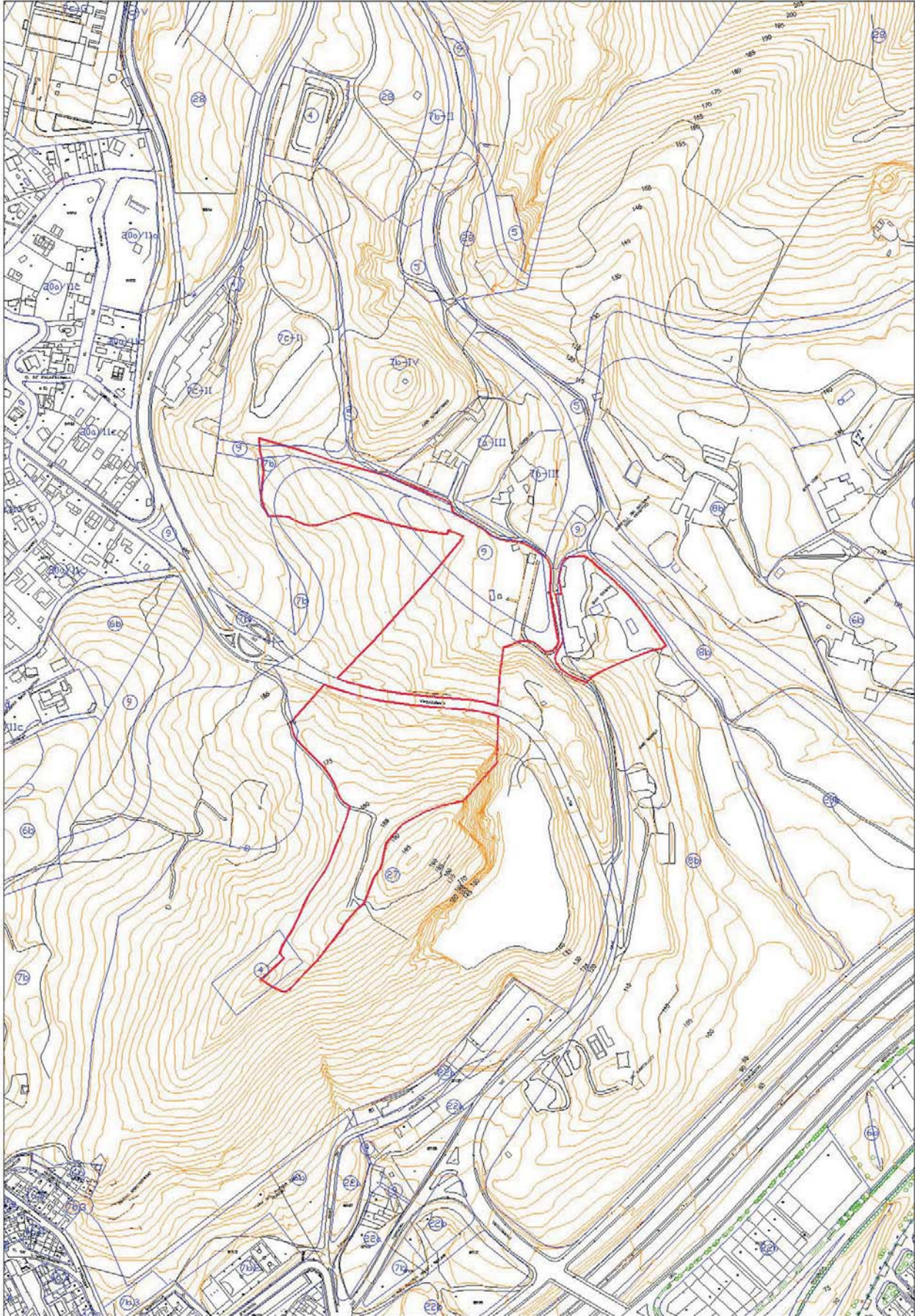
A l'entorn de la boca sud del túnel, en el municipi de Tiana, es generen nous sòls amb aprofitament que suposen una superfície urbanitzable residencial de 20.669 m². Se situen a l'oest, pròxims a la zona urbanitzada de Mas Ram, i disposaran d'un viari amb una amplada suficient com per posar arbres en filera i permetre el servei d'accés i sortida. A l'est, la parcel·la quedaria limitada per la riera de Montigalà, amb plataformes en el seu marge que assegurin el trànsit per a vianants, el servei de manteniment hídric, i l'accés a la nova àrea del parc. Una nova zona d'equipaments, en una parcel·la triangular de 47.203 m², queda configurada pel nou viari al nord, per on es pot accedir a l'est per la carretera B-500 i a l'oest pel nou parc.

En relació a les zones verdes, cal destacar que s'amplien les determinades pel PGM. El contacte riera-parc i infraestructura viària es resol amb la integració dels elements de contenció soterrats i enjardinats al voltant del curs de l'aigua. La nova vialitat es basa en un esquema construït per un itinerari principal, que assegura l'accessibilitat rodada a les diferents zones, limita la vora urbana de Mas Ram i connecta amb la B-500 en la proximitat dels desmunts provocats per la carretera existent. Aquesta xarxa principal es completa amb un viari secundari per a veïns i serveis que determina el límit entre el parc i la zona d'equipaments.

El nou equipament apareix com una àrea discontinua del sector urbà i condicionat per la forma del viari de distribució a les zones (i no a l'inrevés). Potser el nou viari de distribució principal resulti excessiu per servir al nou sòl urbanitzable, al sobrar vies segregades i creuaments sobre la carretera que tallen la continuïtat del nou parc.

ORTOFOTO

PARCEL·LA

Can Cabra

La proposta per a Can Cabra, promoguda per BDN Green Fields i redactada per l'ajuntament de Badalona es presenta el gener de 2006. L'àmbit de l'estudi està constituït per varies peces. Una primera a l'oest, sobre un costat del turó d'en Boscà i amb un pendent que dificulta la urbanització. Creuant la carretera de Can Ruti es localitzen les altres dues, una al nord, definida per la Riera del Pomar i el torrent de Malitrau, a la vall del qual es localitzen les masies més rellevants (Can Cabra, Can Miravitges, Castell Gotmar, Mas Boscà). El viari existent està restringit a l'accés particular a les masies. El camí dels Francesos està interromput i el camí a Can Miravitges es troba molt mal connectat amb la carretera de Can Ruti. Una altra peça, al sud, inclou la parcel·la on es troba la masia de Can Cabra, el perímetre de la qual, definit per la trobada del camí de Miravitges i dels Francesos, configura un enclavament singular i un punt de transició entre l'accés rodat i els diferents itineraris per a vianants i paisatgístics.

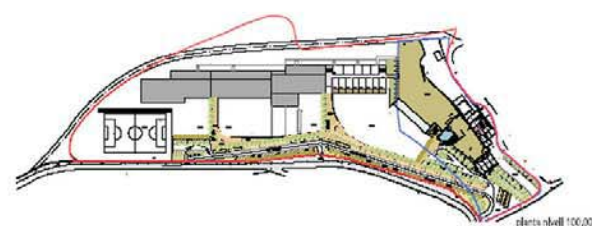
La demanda d'accés (per servir només a tres masies) no justifica un enllaç directe amb la carretera. Com a alternativa es podria considerar accedir només des de l'avinguda de Llenguadoc, a través de la carretera del Pomar (a urbanitzar). Degut a l'elevat pendent del terreny, la possible construcció hauria de quedar limitada a una àrea en una cota propera als 130 metres, d'aproximadament 3.000 m², amb bona accessibilitat i sense ocupar la zona humida de la vall.

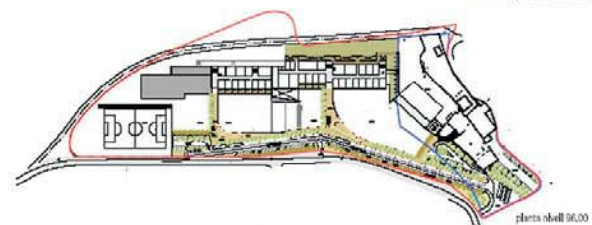
Fotografia aèria de l'àmbit de Can Cabra

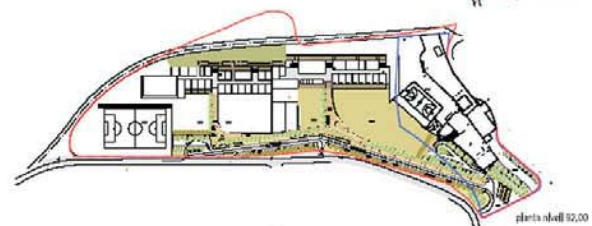
ORTOFOTO

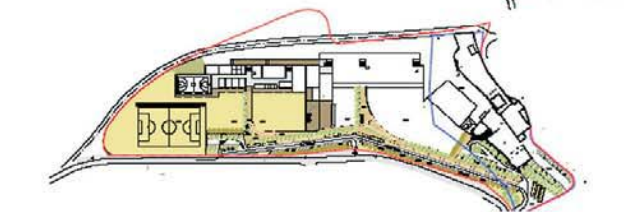
planta obell 100.00

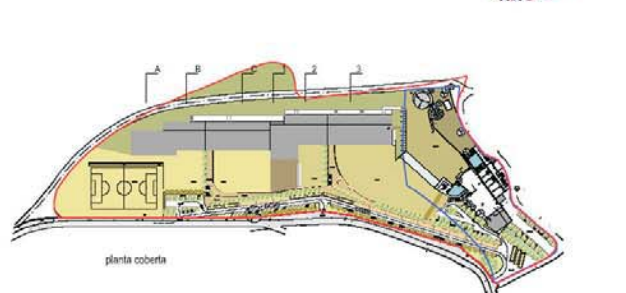
planta obell 96.00

planta obell 92.00

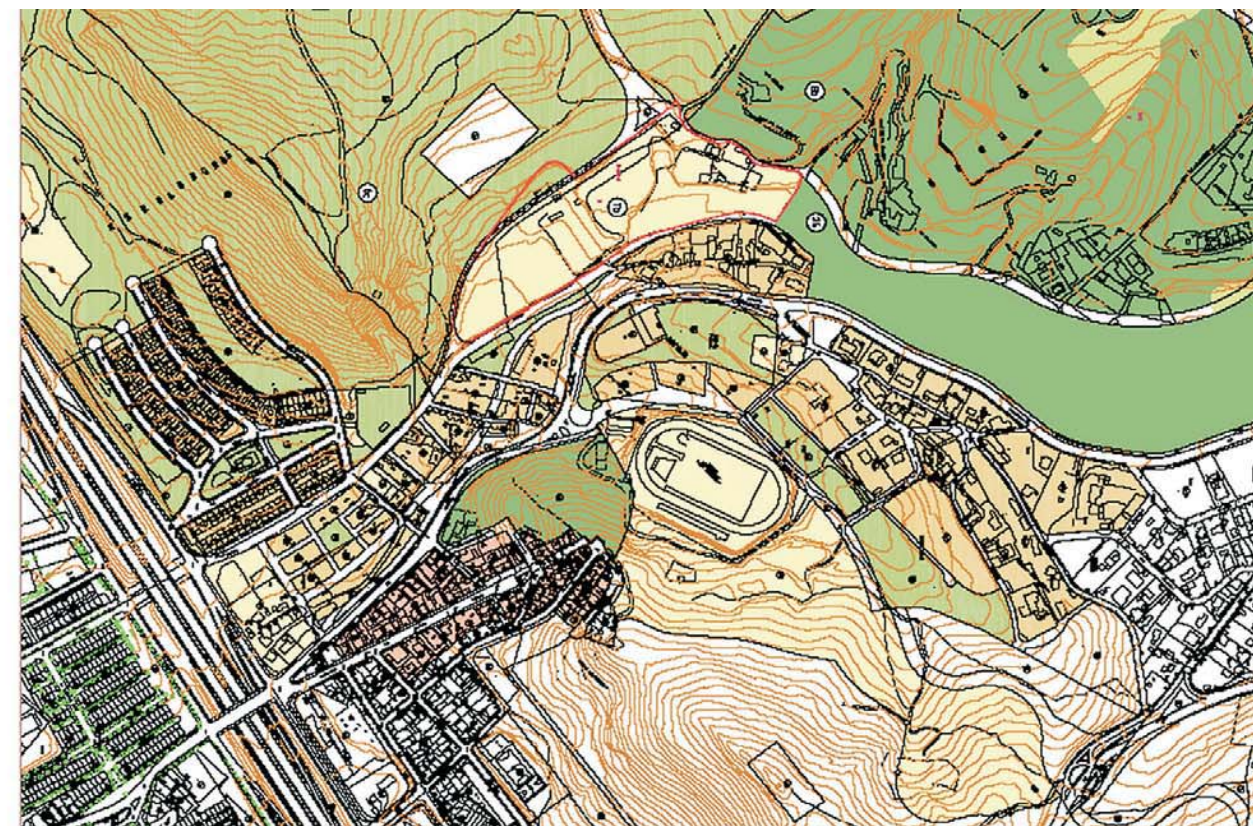
planta obell 88.00

planta obell 84.00

P-6 ALTERNATIVA DOS
coberta i seccions
centre escolar a can Mora

IMATGE 2

Deteriorament progressiu de la masia. Enfonsament parcial de la coberta i entrades d'aigua.

IMATGE 3

Extracció de terres amb aparició de desmunts artificials respecte la topografia original.

IMATGE 4

Aplec i abandonament de material sobrant de les obres d'urbanització de la riera

IMATGE 5

Abocament incontrolat de terres sense l'adequada compactació.

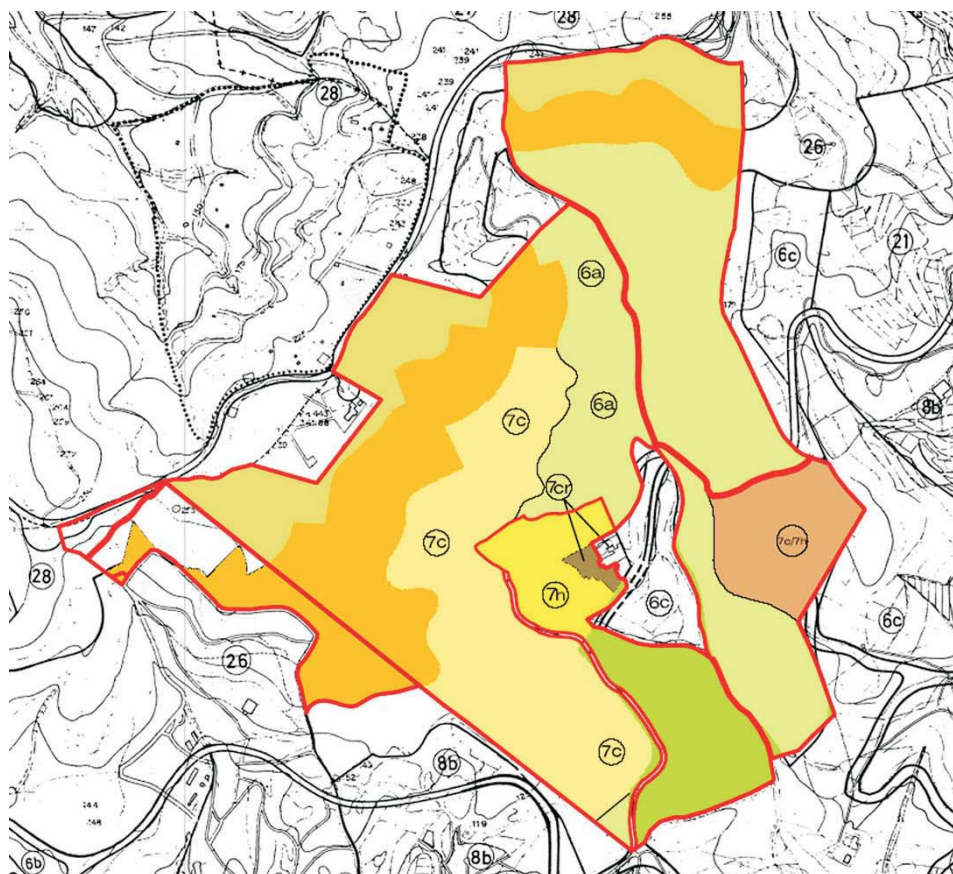
Modificació puntual del PGM a Can Móra

La modificació del PGM a Can Móra, promoguda pel Club Joventut Badalona i redactada per Ponsirenas-Puig i Associats S.L., es presenta, com estudis previs per la MPGM el febrer de 2009. Proposa localitzar un equipament escolar privat a partir d'una edificació en pavellons de tipus lineal recolzada sobre el marge oest de la parcel·la, coincidint amb un salt topogràfic. L'accés a l'escola es planteja pel camí de Canyet, una via paisatgística ben integrada que acompanya la riera de Canyet. Es dóna continuïtat al carrer seguint la traça establerta pel PGM, delimitant, per l'oest la parcel·la d'equipament docent.

La problemàtica d'aquesta iniciativa radica en les relacions urbanes que es posen en joc; en la qualitat paisatgística i l'impacte visual de les construccions; la valoració funcional que ponderi la implantació d'un nou traçat i les activitats previstes per al sector.

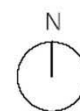
Fotografia aèria de l'àmbit de Can Móra

MODIFICACIÓ PUNTUAL DEL PGM

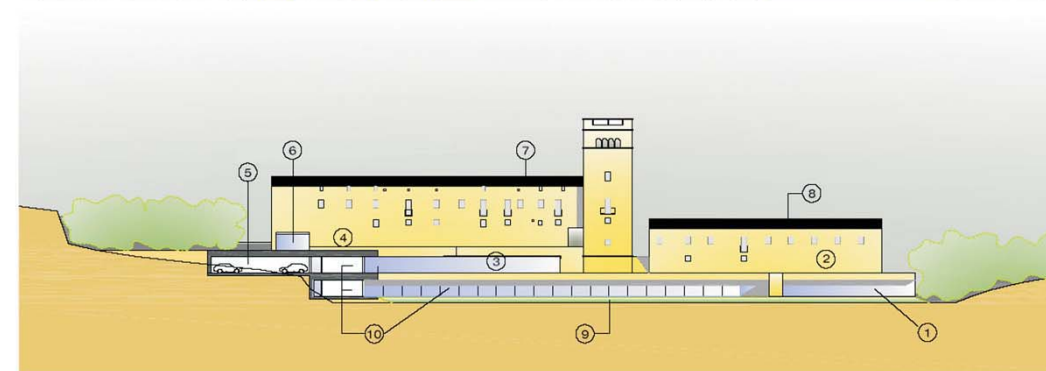
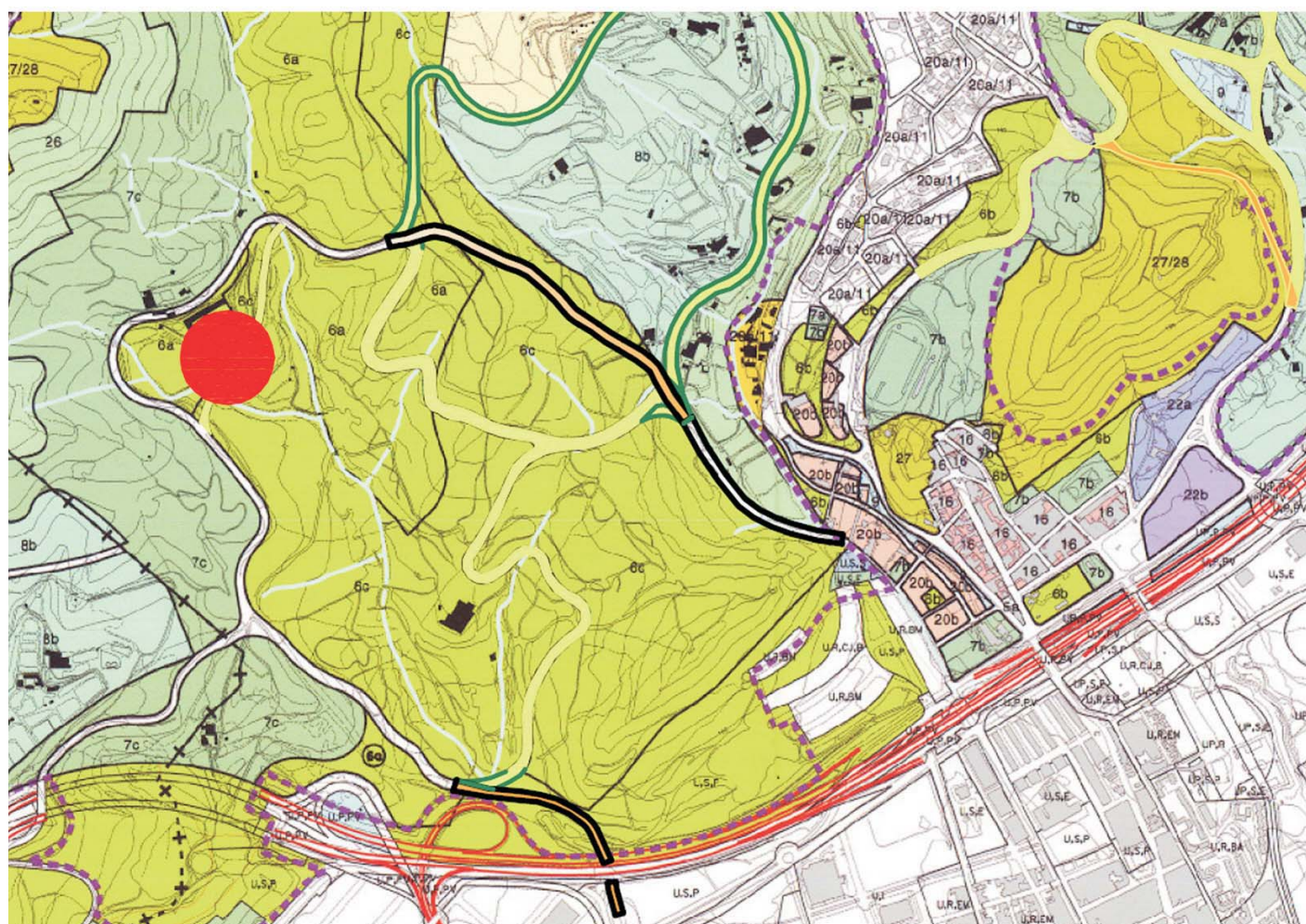
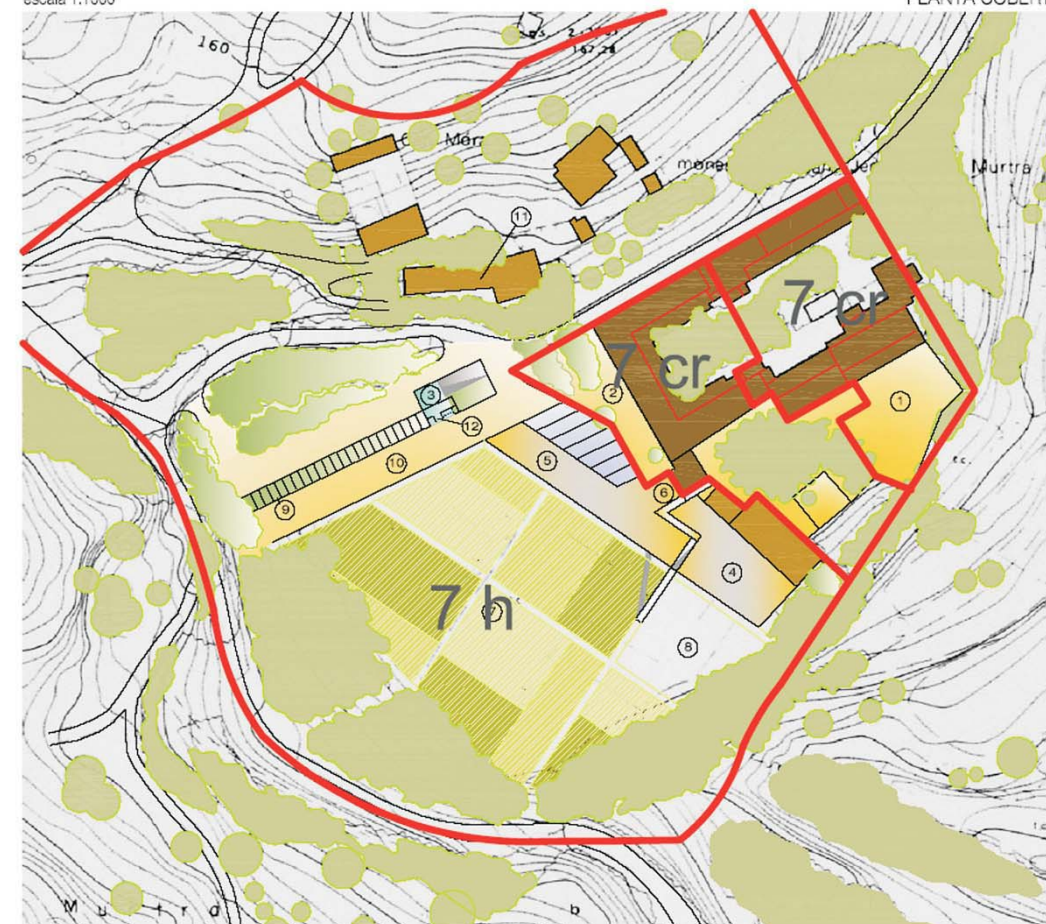
PONSIRENAS PUIG
I ASSOCIATS

- ① PLAÇA MONESTIR (SAULÓ)
- ② ACCÉS MONESTIR (SAULÓ)
- ③ ACCESSOS:
- APARCAMENT SOTERRAT
- APARCAMENT EN SUPERFÍCIE
- HOTEL (ESCALA I ASCENSOR)
- ④ PLAÇA BAR HOSTATGERIA (SAULÓ)
- ⑤ TERRASSA MENJADOR/SALA DE L' HOTEL (SAULÓ)
- ⑥ RAMPA DE COMUNICACIÓ HORT/MONESTIR
- ⑦ HORT, ARBRES FRUITERS I PLANTELL DE PLANTES AROMÀTIQUES
- ⑧ PLA SALA DE CONVENIONS
- ⑨ PORXO VEGETAL
- ⑩ TERRASSA-MIRADOR
- ⑪ ANNEX
- ⑫ ESCALA I ASCENSOR

escala 1:1000

PLANTA COBERTA

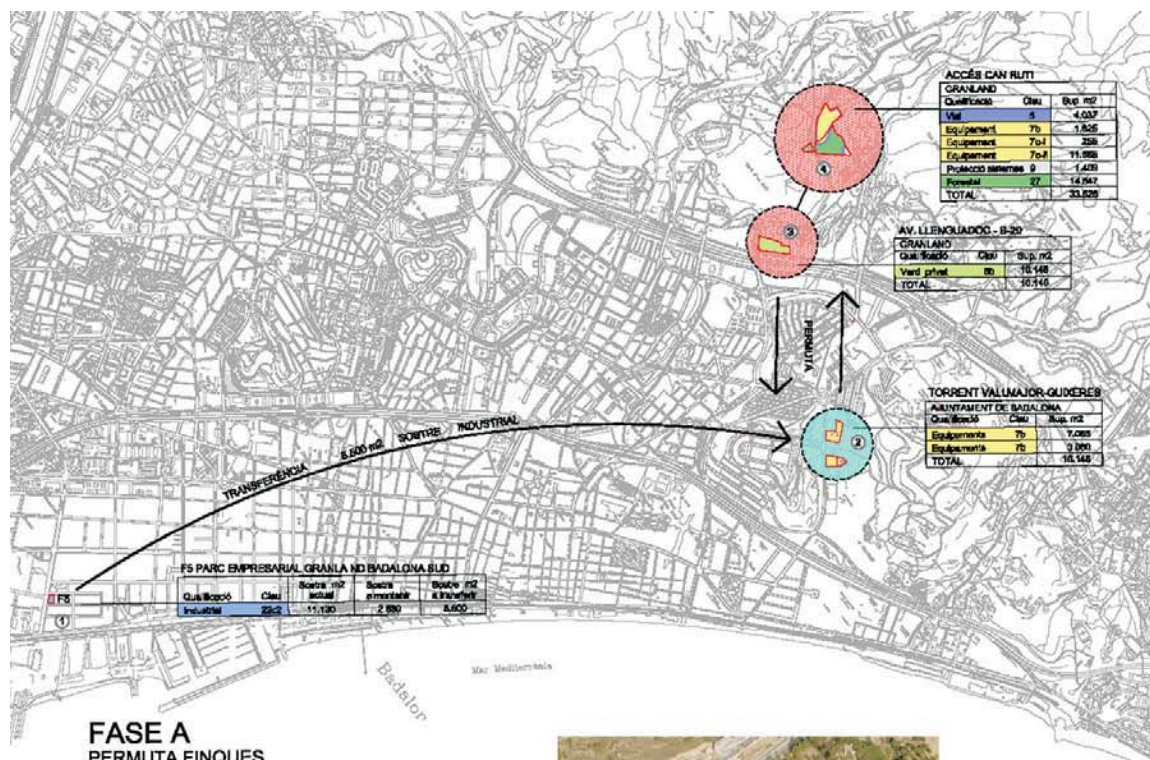
Modificació puntual del PGM per construir un hotel soterrat extramurs del monestir de Sant Jeroni de la Murtra

La proposta és promoguda per Vall de Bethlem S.A. i redactada per Ponsirenas-Puig i Associats S.L. Planteja la implantació d'un equipament hotel·ler annex al Monestir de Sant Jeroni de la Murtra i un nou accés des del camí de Canyet, fet que implica una modificació puntual del PGM en la qual es defineixen dues alternatives de desenvolupament. La primera requalifica un sector, actualment amb clau de parc i jardí existents i projectats —urbans i metropolitans— (6a, 6b, 6c), com equipament hotel·ler i cultural religiós (7h i 7cr) amb una proposta de venda de 89,96 ha de sòl privat que passaria a ser públic i un sostre de 6.936 m² (tot demanant que l'administració pagui 9 milions d'euros). La segona requalifica dos sectors, actualment amb clau de parcs i jardins (6); el primer com equipament hotel·ler, cultural religiós (7h i 7cr) i el segon, com equipament genèric (7c i 7h) amb un sostre de 6.936 m² i 13.000 m², respectivament, i una cessió de 84,86 ha de sòl públic.

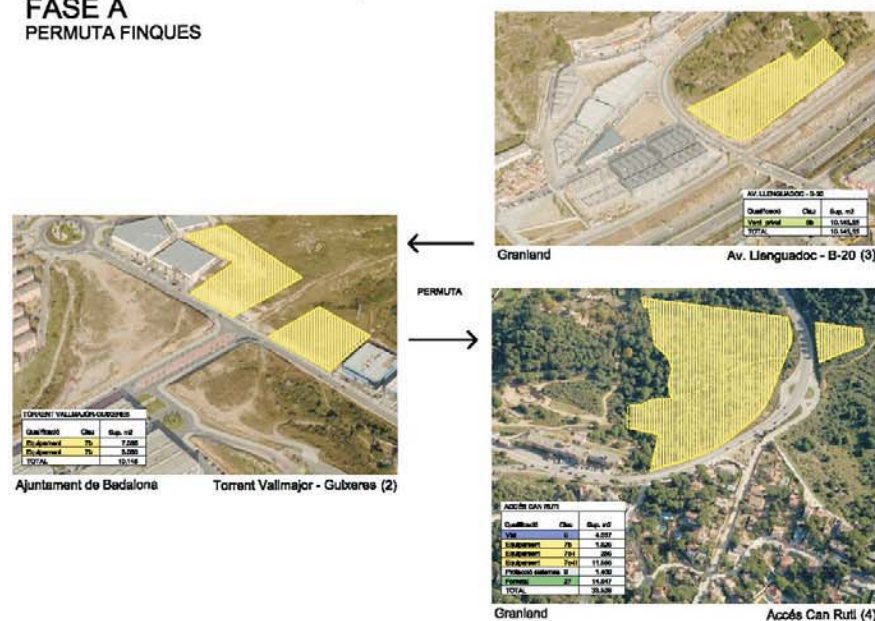
Si bé l'edifici es proposa soterrat, cal atendre al valor monumental del monestir. Cal destacar que, a nivell funcional, es reforça un traçat viari no necessari des d'una perspectiva general, enllaçant directament Santa Coloma amb Sant Jeroni i el camí de Canyet. D'altra banda, en la segona opció no s'especifica cap tipus d'ordenació per al nou equipament de caràcter metropolità, que es disposa en un àmbit paisatgístic fràgil.

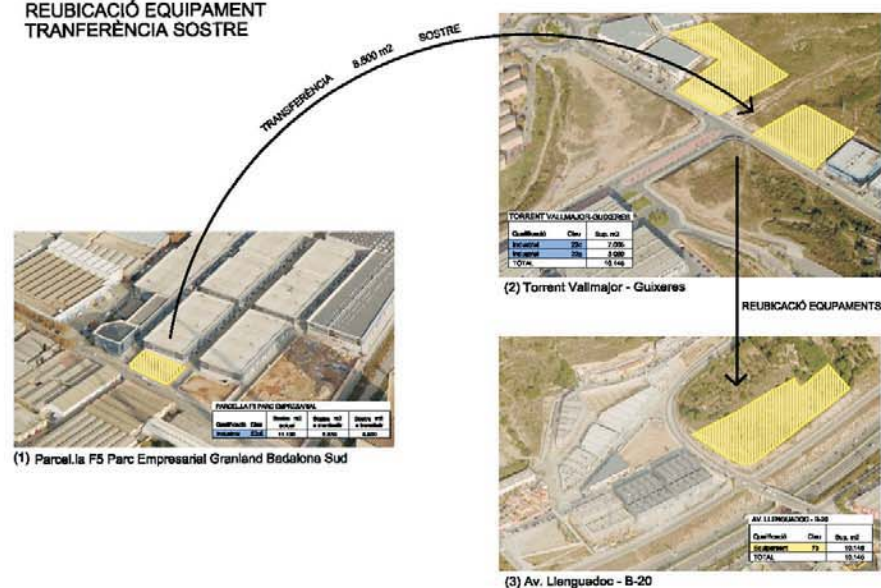
Fotografia aèria de l'àmbit de Sant Jeroni

FASE A PERMUTA FINQUES

FASE B REUBICACIÓ EQUIPAMENT TRANFERÈNCIA SOSTRE

Parcel·la de 13.313 m² de superfície qualificada de sistema d'equipaments situada a la carretera d'accés a Can Ruti i al costat del Centre de dinamitis pel·lícula profunda Can Ruti. Aquesta parcel·la permet la implantació d'un equipament públic amb una edificabilitat de 5.518 m² de sòl.

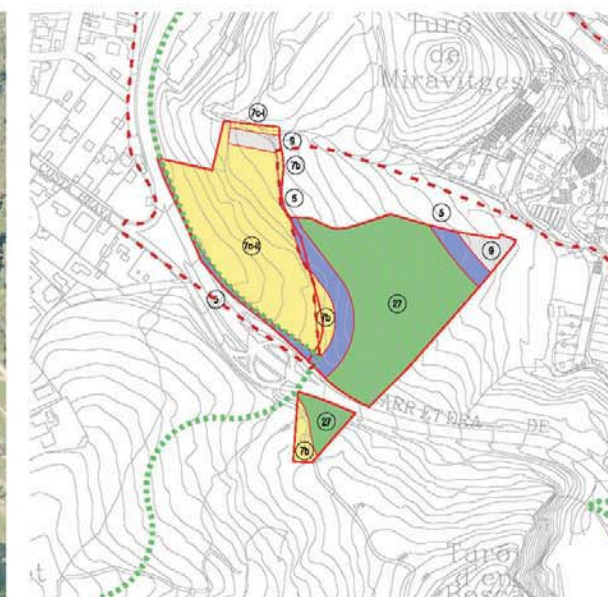
Parcel·la de 10.068 m² de superfície qualificada de zona forestal situada entre la carretera d'accés a Can Ruti i l'edifici de Natura Anglada Ferrer (museu de Can Miravet). Aquesta parcel·la permet la rehabilitació de 2 ha de sòl forestal directament vinculades amb els programes d'educació ambiental que es desenvolupen a l'Espai de Natura Anglada Ferrer i la implantació d'instal·lacions del Viver Municipal.

AMPLIACIÓ D'EQUIPAMENTS EXISTENTS

Parcel·la de 10.145 m² de superfície situada a l'entorn del Lluçanovell (intersecció B-20), al costat del polígon industrial Bonavista, qualificada actualment com a zona de vers privat (5b) i que es proposa qualificar com a sistema d'equipaments (7b). Aquesta parcel·la permet la implantació d'un equipament públic amb molt bona accessibilitat per la seva proximitat a la ronda B-20.

REUBICACIÓ D'EQUIPAMENTS A L'AV. LLENGUADOC - B-20

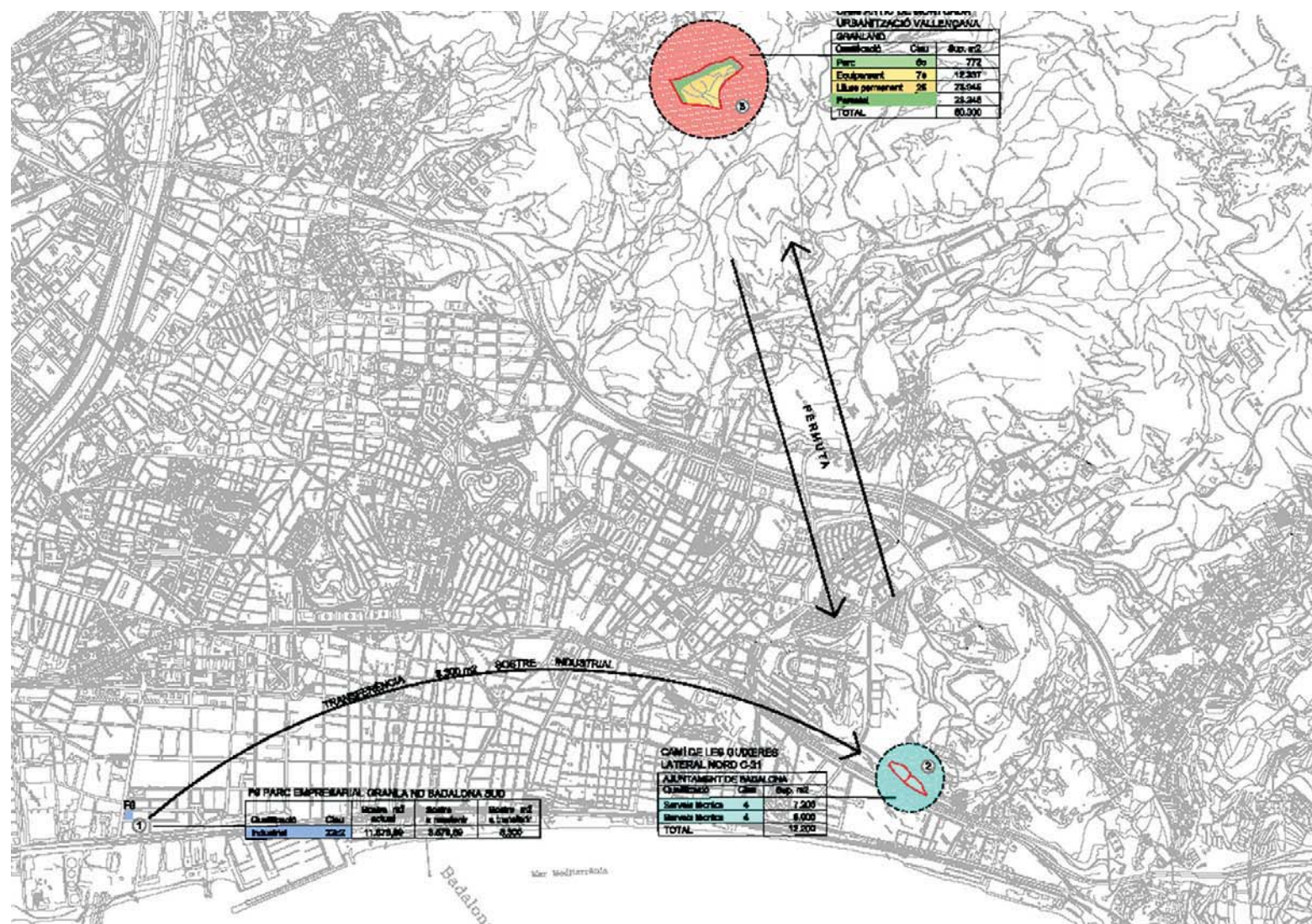

Parc Empresarial Granland Badalona Sud/Torrent de Vallmajor

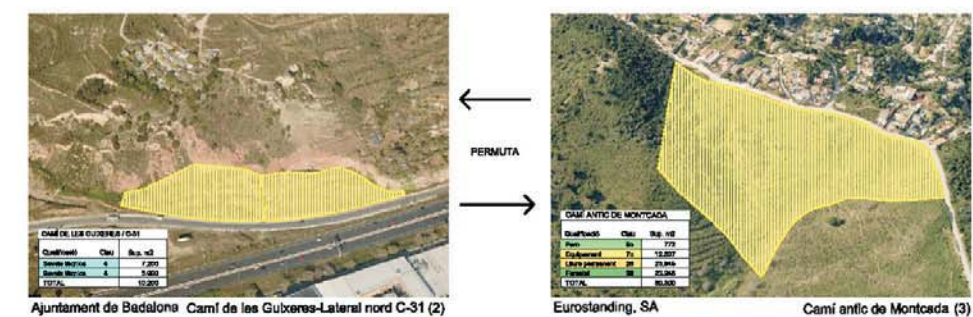
El conveni per al Parc Empresarial Granland Badalona Sud/Torrent Vallmajor, promogut per Finques Granland S. L. es presentà l'abril de 2009. La proposta es basa en una permuta de dues parcel·les privades (Accés a Can Ruti i Avinguda Llenguadoc B-20) i dues públiques (Torrent Vallmajor-Guixeres) i, posteriorment, una transferència de sòl industrial (Parc empresarial Grandland Badalona Sud).

Les parcel·les que afecten l'àmbit de la Serralada Marina tenen diferent qualificació. Així, la situada a l'accés a Can Ruti està qualificada com a sistemes d'equipament (7b i 7c), forestal (28) i protecció de sistemes (9). Es preveu la possible implantació d'un equipament públic de tipus sanitari de 5.616 m² (en una parcel·la de 13.313 m²) i una reserva forestal de 2 ha associada a l'Escola de Natura Can Miravitges. La que es troba a l'avinguda Llenguadoc-B-20 es proposa passar de verd privat (8b) a equipament públic (7b). Les de Torrent Vallmajor-Guixeres, que són públiques (7b), es proposa que passin a zona industrial (22c). L'ordenació considera la formalització de l'accés al Parc de la Mediterrània.

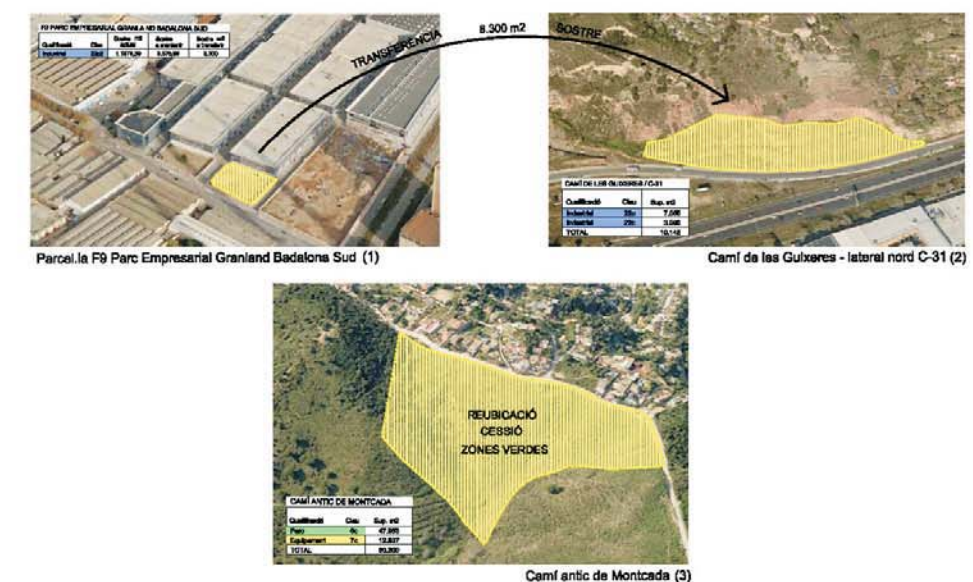
El plantejament d'una permuta d'un sòl no urbanitzable per un sòl urbà és de difícil justificació. Si bé és cert que el sòl urbà està qualificat de sistema (equipament).

FASE A PERMUTA FINQUES

FASE B REUBICACIÓ ZONES VERDES TRANFERÈNCIA SOSTRE

Camí antic de Montcada
Urbanització Vallèngana

Parc Empresarial Granland Badalona/Camí de les Guixeres-Lateral Nord C-31

El conveni per impulsar el Parc Empresarial Granland Badalona/Camí de Les Guixeres-Lateral Nord C-31, promogut per Finques Granland S.A. (arrendatari: Eurostanding S.A. i Ajuntament de Badalona) es presentà el maig de 2009.

La proposta es refereix a una permuta entre una parcel·la privada (camí antic de Montcada/Urbanització Vallençana) i una altra pública (Camí de les Guixeres Lateral Nord) i, posteriorment, una transferència de sòl industrial (Parc empresarial Granland Badalona Sud). La parcel·la que afecta l'àmbit de Serralada Marina té una qualificació de parc (6c), Equipament metropolità (7c), Lliure permanent (26) i Forestal (28).

El plantejament d'una permuta d'un sòl no urbanitzable per un sòl urbà és de difícil justificació. Si bé és cert que el sòl urbà està qualificat de sistema (serveis tècnics).

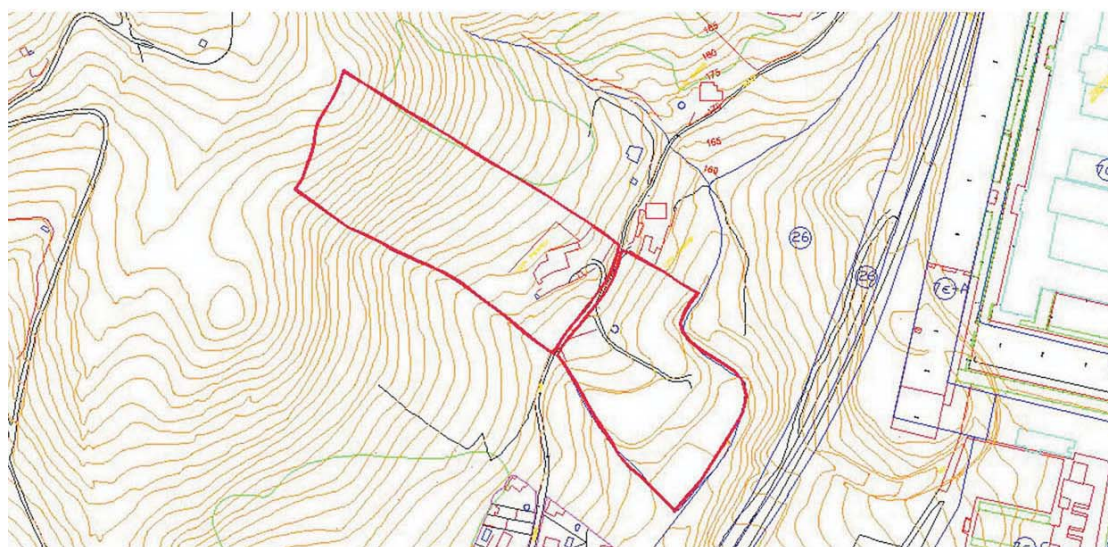
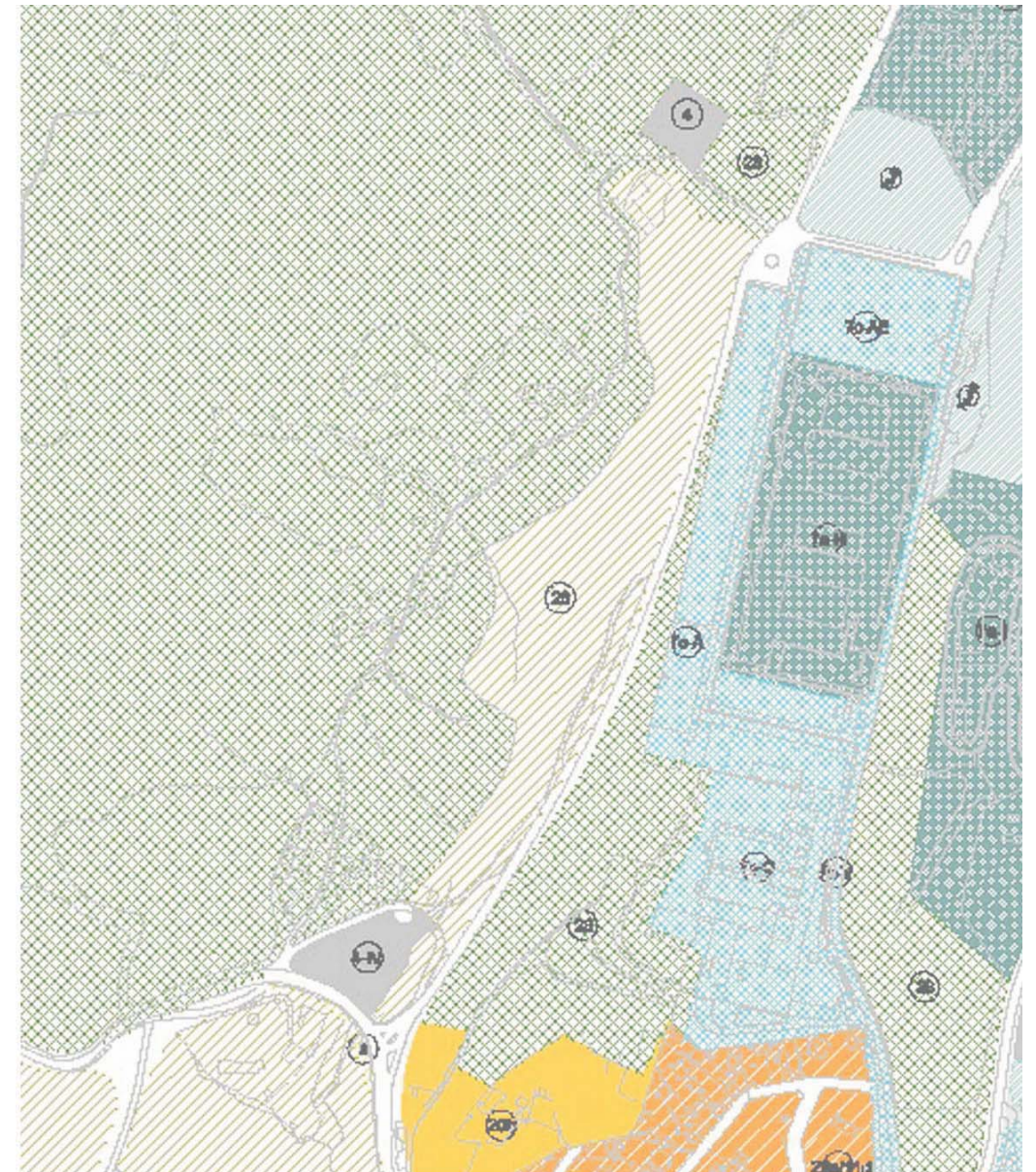

Fotografia aèria de l'àmbit de Parc Empresarial Les Guixeres

ORTOFOTO

CLASSIFICACIÓ PGM

PARCEL·LA

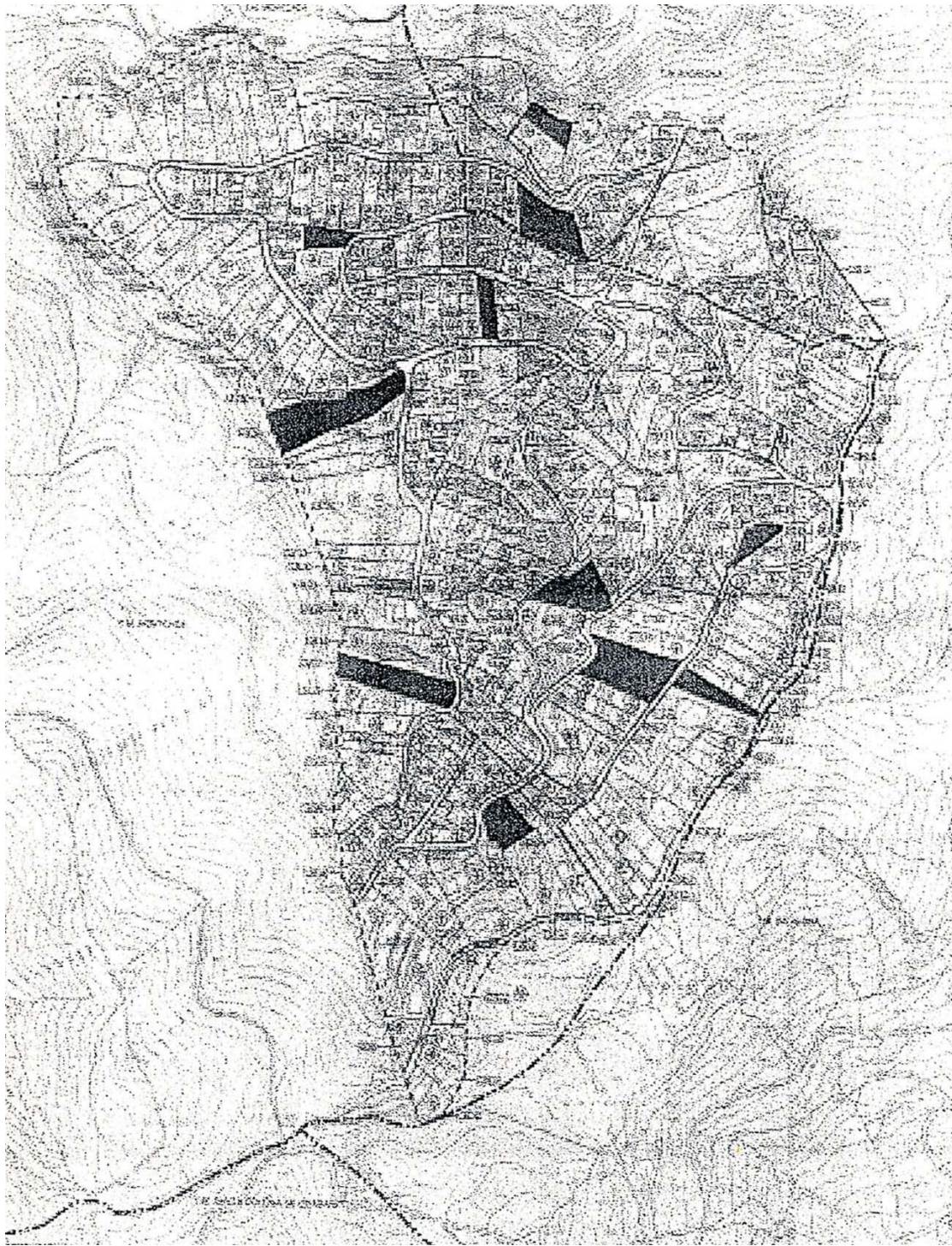
Modificació puntual del PGM al sector de Can Perrot

La proposta planteja una modificació del PGM en funció de la implantació d'una nova activitat econòmica. En el solar qualificat actualment de Lliure permanent (26) i Parc forestal de repoblació (28) es pretén desenvolupar un hotel rural amb oferta per banquets, entre altres serveis vinculats a l'oci, i un aparcament per a 100 automòbils. Es proposa una requalificació a verd privat d'interès tradicional (8b).

La contigüitat amb l'àrea consolidada de sòl urbà i la bona accessibilitat són els principals arguments per defensar la proposta. Si bé la parcel·la confronta amb la carretera d'accés a l'hospital, es proposa consolidar l'accés pel camí de la Font de l'Amigó potenciant les activitats al voltant d'aquest itinerari paisatgístic.

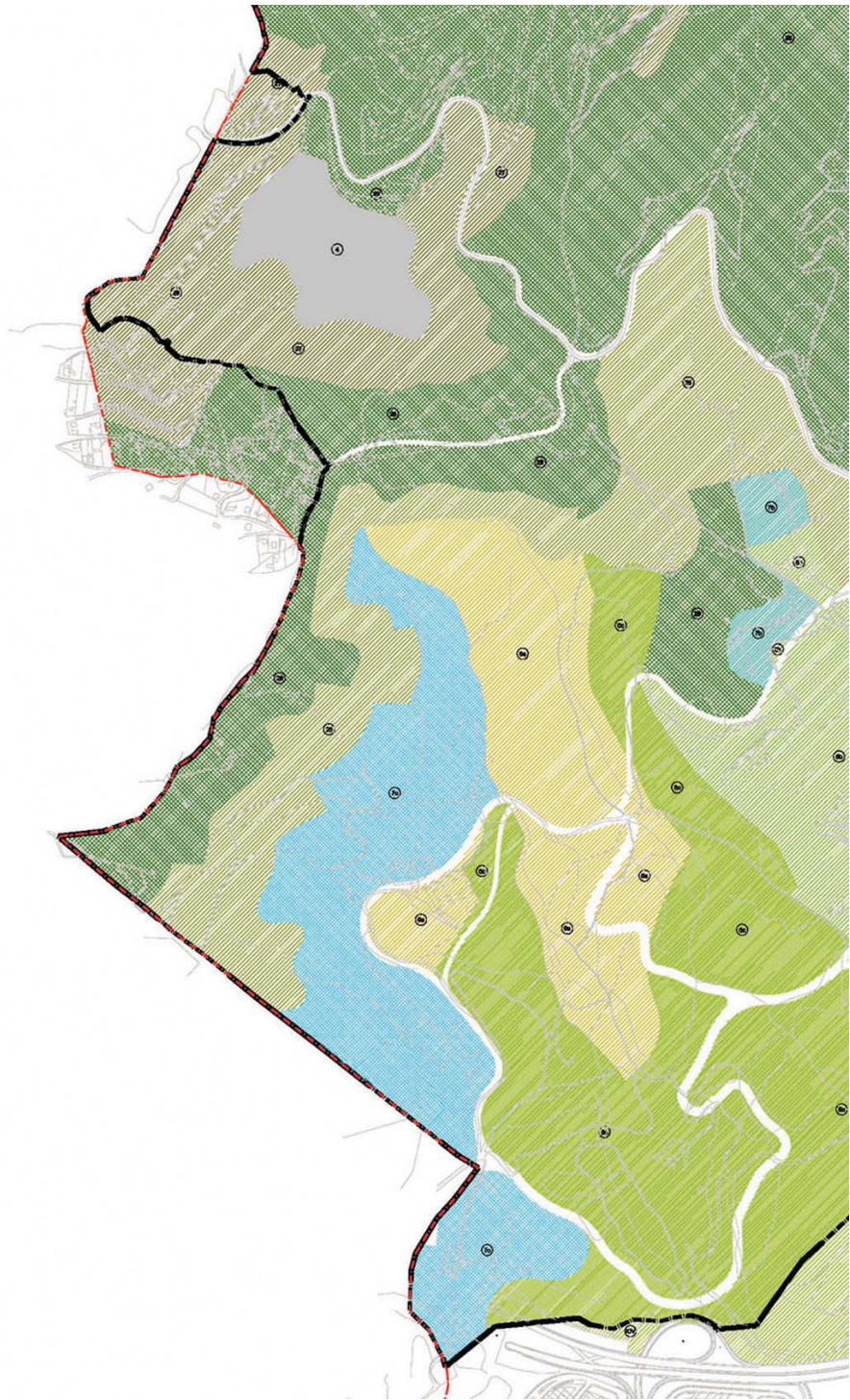
Camí de la Conreria

PARCEL·LES AFECTADES

ORTOFOTO

CLASSIFICACIÓ PGM

Modificació puntual del PGM al sector Vallençana (Bosc d'en Vilaró)

La Modificació Puntual del Pla General Metropolità al Sector Vallençana, promoguda per l'Associació de propietaris de la urbanització Vallençana-Bosc d'en Vilaró, es presenta el març de 2009.

Consisteix en una modificació del PGM amb la finalitat de reclassificar la urbanització Bosc d'en Vilaró-Vallençana del seu règim actual de sòl no urbanitzable a sòl urbà o, en el seu defecte, sòl urbanitzable, amb la finalitat de regularitzar la situació de les famílies afectades a l'àrea.

Aquesta urbanització, a cavall entre dos municipis, comptava l'any 2003 amb més de 250 parcel·les, de les quals 189 estaven edificades i 30 parcel·les i 15 habitatges es localitzaven a Badalona. Actualment es troben empadronades un total de 459 persones, de les quals 23 ho són al municipi de Badalona. Això significa que dos terços del total de la urbanització ja estan consolidats.

El percentatge de població i superfície situada dins del municipi de Badalona és mínim (5%). Seria raonable resoldre la problemàtica de manera unitària des del municipi veí (Montcada i Reixac).

Fotografia aèria de l'àmbit de la Vallençana

Estudis previs per implantar un càmping de 1ª categoria a Can Mas Oliver

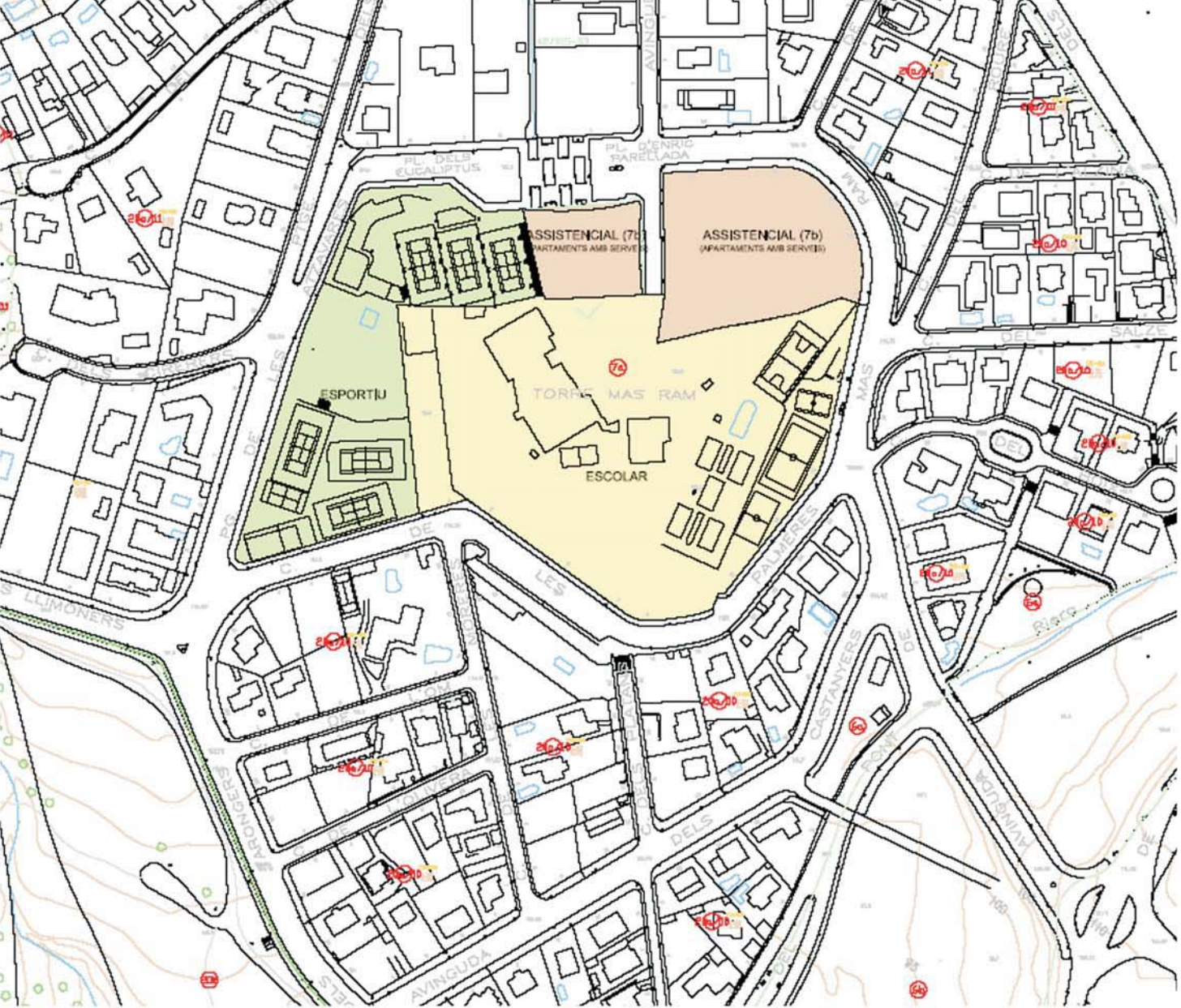
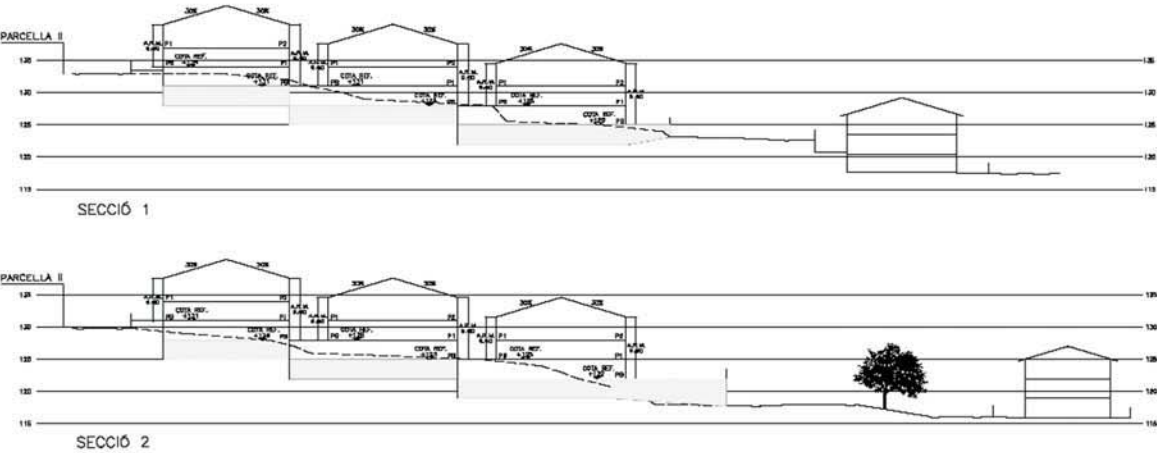
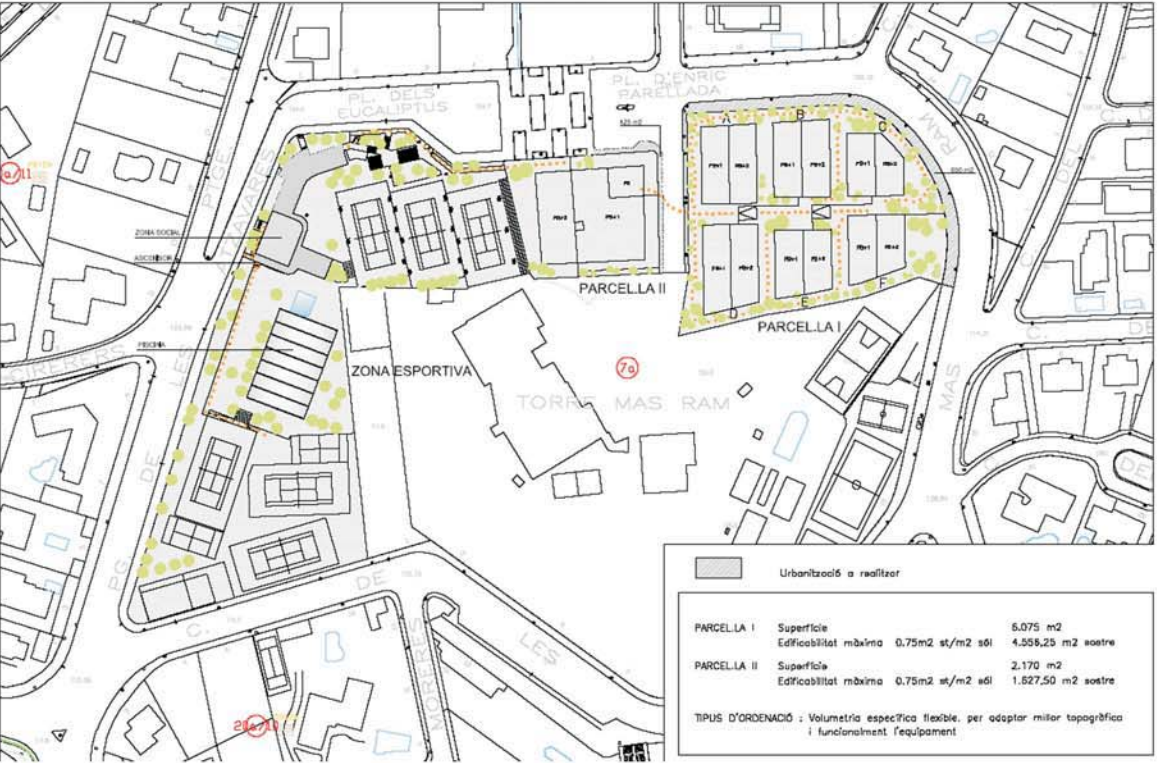
Aquesta proposta, promoguda per Ribó, Ana María i altres, i redactat per Puig-Puente Arquitecte, S.L., es presentà el juny de 2006. Es defensa una intervenció basada en una voluntat d'integració a l'entorn, de constituir una referència per a l'àmbit metropolità, així com de dinamitzar i contribuir a la creació d'un producte turístic.

El càmping s'emplaça sobre una de les faldes de la Serralada de Marina, en el barri de Canyet, en un indret ben connectat (BV-5011) i pròxim a altres activitats turístiques i d'oci complementari (hípica, pitch and putt, Badalona centre-platja, Sant Jeroni, Parc de la Serralada, etc.).

El programa del càmping permet respectar les zones qualificades com verd urbà i forestal, mentre que la concentració de les activitats que puguin tenir algun impacte en el lloc es desenvoluparan en alguna de les masies rehabilitades.

La zonificació proposa augmentar els espais lliures (8b), i adaptar-se a l'àmbit de parc metropolità (6c). Aquesta iniciativa es defensa tanmateix per respondre a una demanda real en el context metropolità, considerant que el tancament dels grans càmpings, com els de Castelldefels i el Prat de Llobregat, va reduir considerablement l'oferta d'aquest tipus de servei. Es preveu incorporar en l'espai del càmping unitats d'acampada i bungalows d'unes dimensions aproximades de 90 m² per unitat.

Els principals reptes de la implantació són els de compatibilitzar la implantació del càmping amb el manteniment dels espais naturals; dissenyar els accessos i un bon tractament de les vies interiors (replantant alguna de les vies plantejades pel PGM); gestionar les aigües residuals i l'eliminació de residus; atendre especialment a la materialització del perímetre per a permetre una millor integració paisatgística i preveure l'accessibilitat de persones amb mobilitat reduïda. Cal valorar també que un càmping significaria la construcció d'una tanca en part del Parc de la Serralada.

Pla Especial Urbanístic de concreció d'usos i volumetria d'un equipament comunitari al Mas Ram

Aquest Pla Especial Urbanístic, promogut per Ponsirenas-Puig i Associats (arrendatari: Grogasa 22, S.L, Zona Esportiva Mas Ram, S.A), es presenta el novembre de 2007.

L'àmbit d'actuació s'ubica en la urbanització Mas Ram i està integrat per dues parcel·les de sòl urbà consolidat, separades per l'avinguda dels Ametllers. La parcel·la I té una superfície de 6.075 m² i la segona en té 2.170 m², juntament amb la parcel·la en la qual s'ubica el Club esportiu Mas Ram, ja executat.

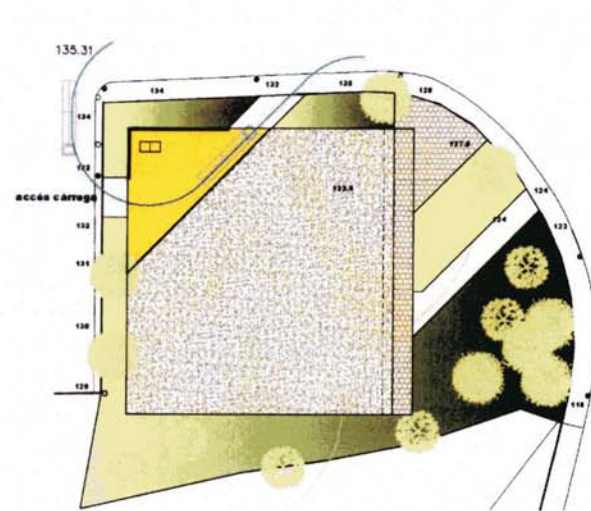
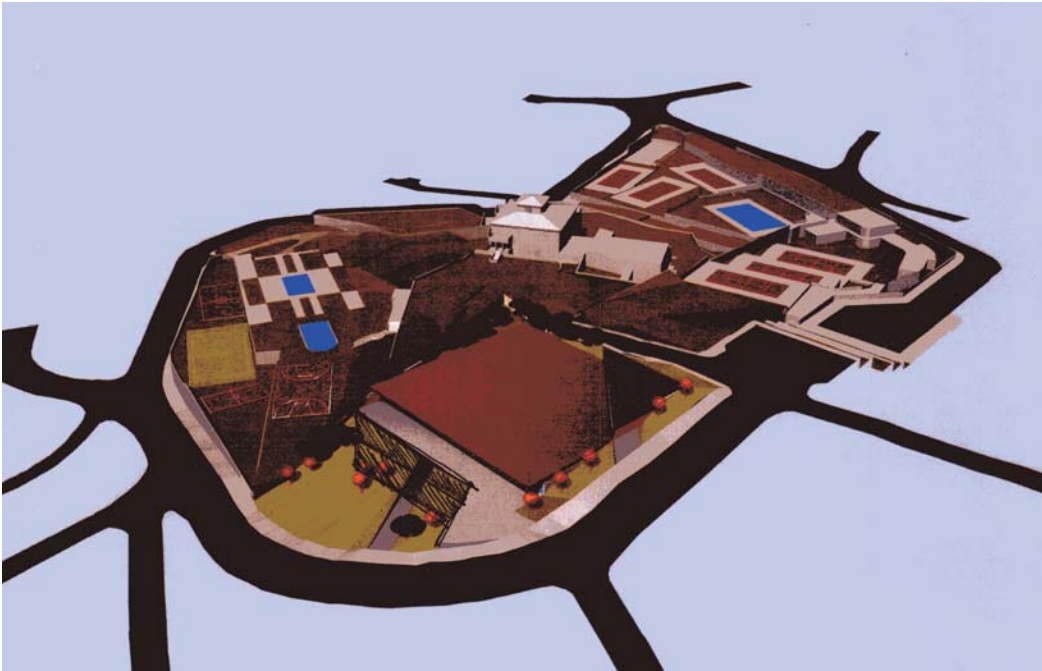
Ambdues parcel·les s'integren dins del sòl pendent d'executar de l'illa d'equipaments comunitaris (clau 7a), delimitada per les places d'Enric Parellada i dels Eucaliptos, avingudes del Mas Ram i de les Palmeres, i passeig de les Pites. La parcel·la I podria admetre qualsevol tipus d'ús propi dels equipaments. En aquest sentit, cal destacar que, en el Pla Parcial Mas Ram, aquesta parcel·la estava qualificada com equipament comercial.

Les obres d'urbanització que queden pendents de completar en aquestes dues parcel·les consisteixen en la pavimentació de 775 m² de vorera ja encintada, el cost de la qual s'estima que ascendeix a 42.050 euros.

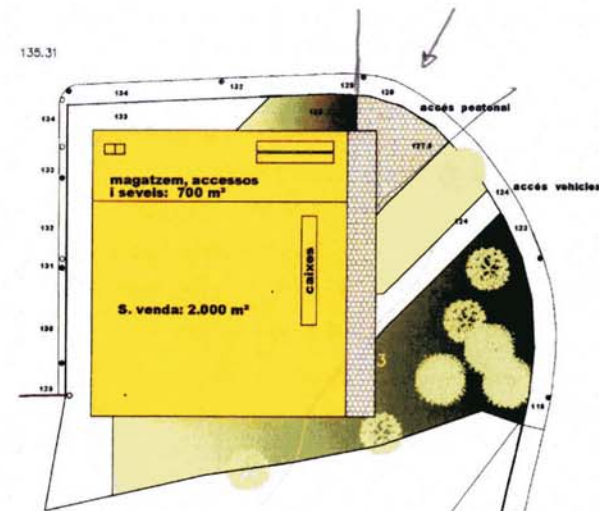
Els objectius de la proposta consisteixen en definir els usos, intensitats i unitats edificatòries dels equipaments comunitaris que es pretenen desenvolupar en aquestes dues parcel·les; regular i concretar els usos del sòl classificat com equipament comunitari; determinar les condicions i tipologies edificatòries dels apartaments amb serveis; detallar els serveis comuns de naturalesa esportiva-sanitària que compartiran els apartaments i que completaran els ja existents en el Club Esportiu Mas Ram i regular els requisits per a utilitzar els apartaments amb serveis.

L'ordenació proposada per a la parcel·la A es basa en sis edificis aïllats de PB+1 i PB+2 envoltats d'espais enjardinats, on es desenvolupen cada una de les activitats en relació a les zones comunes en la planta inferior. El recorregut per a vianants central es defineix a través d'escales i els perimetrals són camins alternatius adaptats a la topografia. Tots aquests recorreguts comuniquen a través del vial de servei amb la parcel·la II. Aquesta s'ordena segons una edificació única de PB+2 i PB+1 i de volumetria singular, en la qual, en planta baixa se situen la majoria de les zones comuns i els serveis generals de tots els apartaments. Els elements comuns de l'equipament es destinaran a serveis vinculats amb el Club Esportiu Mas Ram.

Si bé el projecte sembla ben articulat a partir de la seva estructura interior, una anàlisi més detallada mostra que és totalment aliè a la integració amb el seu entorn urbà. Per una banda, la morfologia d'unitats aïllades d'habitatge no pren en consideració la integració dels espais lliures de l'illa, és a dir, es resol dins de la parcel·la com si estigués entre mitgeres. Per altra banda, el conjunt tampoc presenta cap tipus de jerarquia respecte a les seves parts. Finalment, el caràcter central d'aquesta illa, la seva localització i usos excepcionals es contradiuen amb la implantació d'un programa tan genèric com el d'apartaments aïllats.

PLANTA COBERTA
NIVELL 132,50

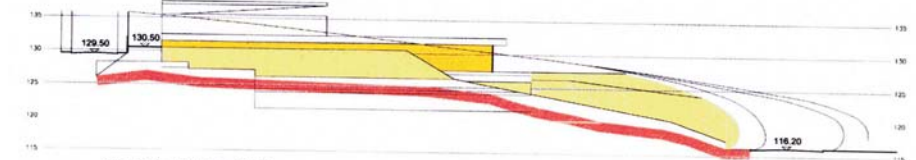

PLANTA COMERCIAL
NIVELL 127,50

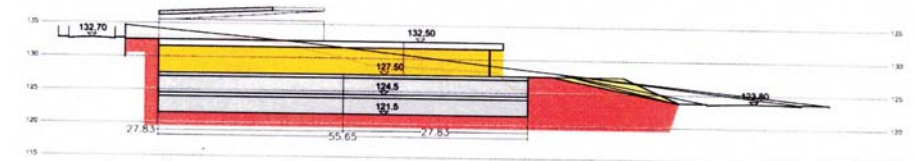
superfície parcel·la:
6.058m²

Superfície construïda:	
P. aparcament:	3.096 x 2 = 6.192 m ²
P. comercial:	= 2.888 m ²
P. coberta:	= 292 m ²
	= 9.372 m ²

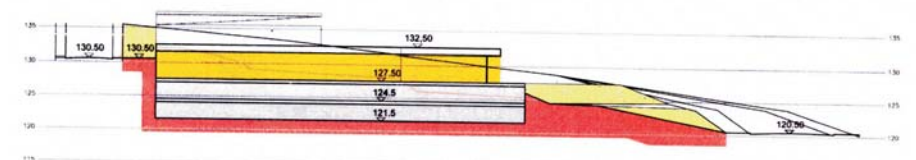
Superfície construïda:	
P. soterrani:	3.096 x 2 + 1.358 = 7.550 m ²
P. baixa:	292 + 1.530 = 1.822 m ²
	= 9.372 m ²

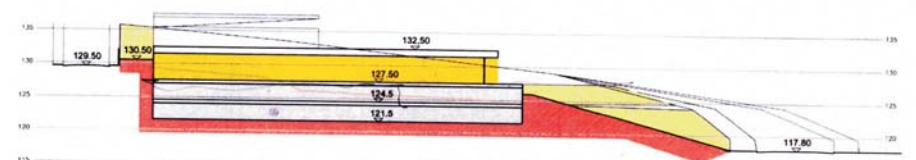
ALÇAT MITGERA

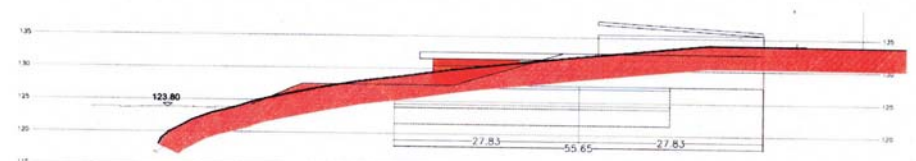
SECCIÓ 1

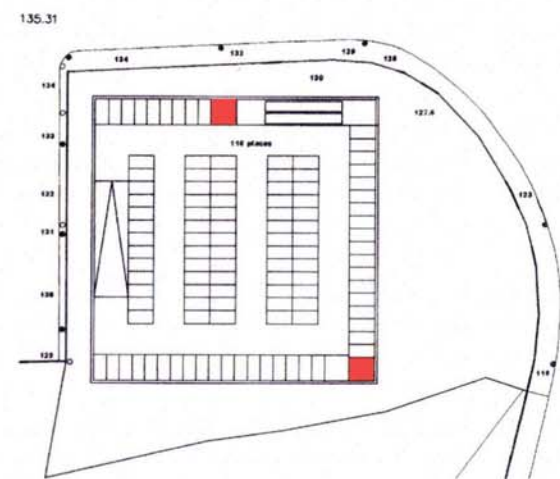
SECCIÓ 2

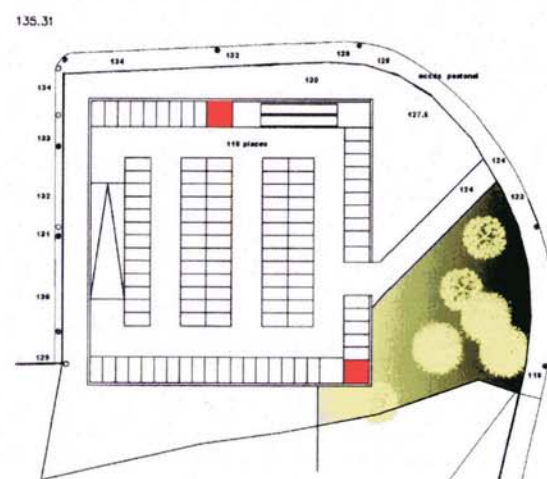
SECCIÓ 3

ALÇAT

PLANTA APARCAMENT -2
NIVELL 121,00

PLANTA APARCAMENT -1
NIVELL 124,00

Estudi per ubicar un Centre Comercial (Mercadona) al Mas Ram

Aquest Estudi per ubicar un centre comercial al Mas Ram, promogut per l'arrendatari Grogasa 22, S.L, Zona Esportiva Mas Ram, S.A, es presenta, per Ponsirenas-Puig i Associats, el novembre de 2007.

Aquesta proposta planteja la implantació d'un supermercat de 9.372m² de sostre. El programa, estratificat, es distribueix en quatre plantes: Una planta alta, d'accés de càrregues, des de la cota 132; a la cota 127 es troba l'espai de vendes i el dipòsit d'uns 2.000m² i 700m² respectivament. Finalment, a les dues últimes plantes inferiors es disposa l'aparcament, al qual s'accedeix des de la cota 124.

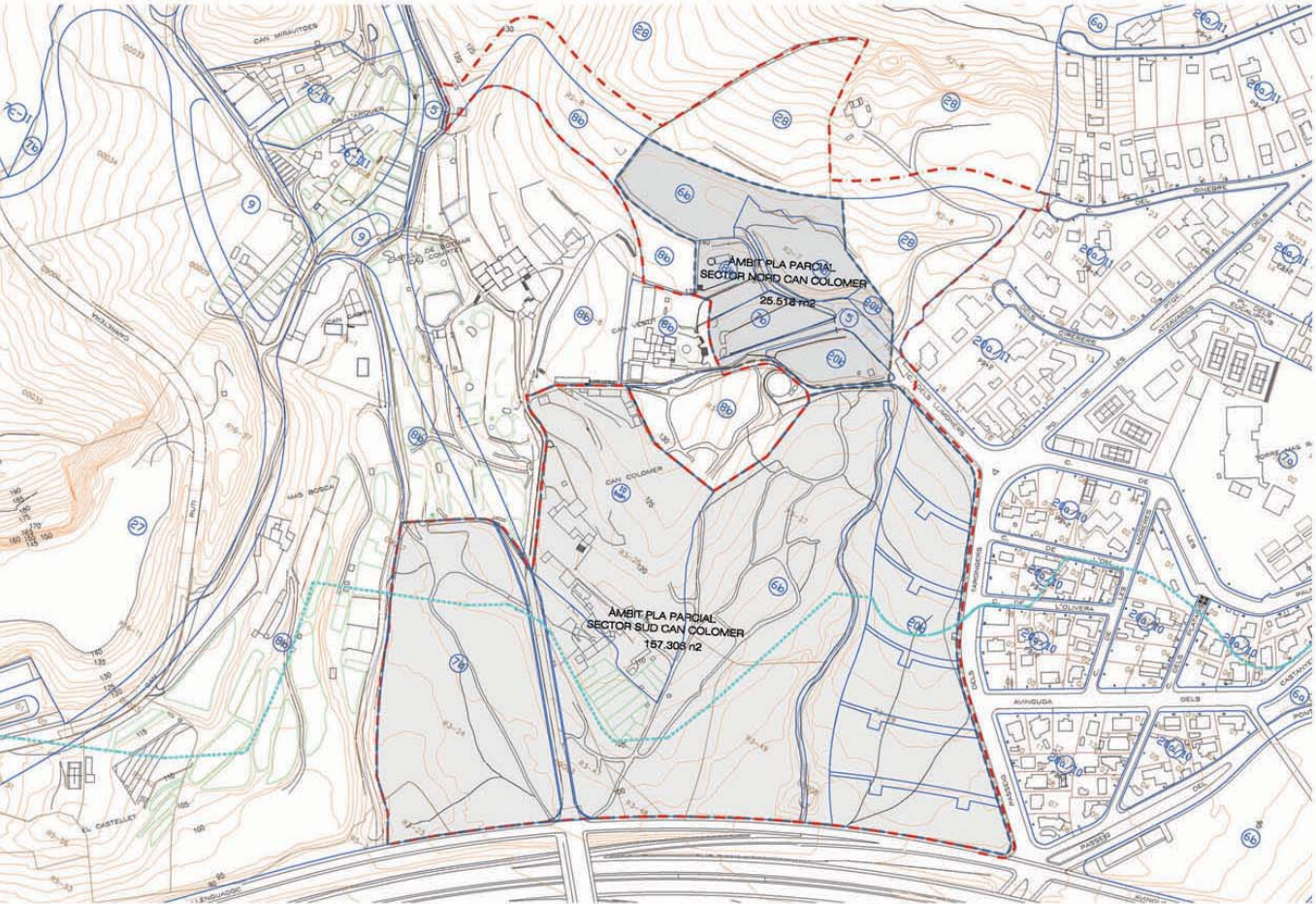
Si bé l'edificació s'implanta a la parcel·la com un edifici aïllat, existeix un esforç per donar-li un ús públic i integrar la volumetria al pendent. La coberta del supermercat queda vinculada al carrer a través d'una passarel·la, a la cota 128.

És una proposta que en un principi exigeix una modificació puntual del PGM, ja que actualment la parcel·la està qualificada com equipament de caràcter esportiu. Així mateix, la implantació d'una activitat comercial en aquest sector planteja un interrogant respecte l'accessibilitat. El fet que el carrer d'accés acabi en un "cul de sac", fa difícil resoldre correctament la seva accessibilitat, per la qual cosa s'hauria d'ampliar l'àmbit d'estudi per donar continuïtat a un viari que actualment resol la seva secció longitudinal amb unes escales.

ZONIFICACIÓ

PARCEL·LA

ORTOFOTO

Modificació puntual del PGM al sector de Can Colomer i entorn

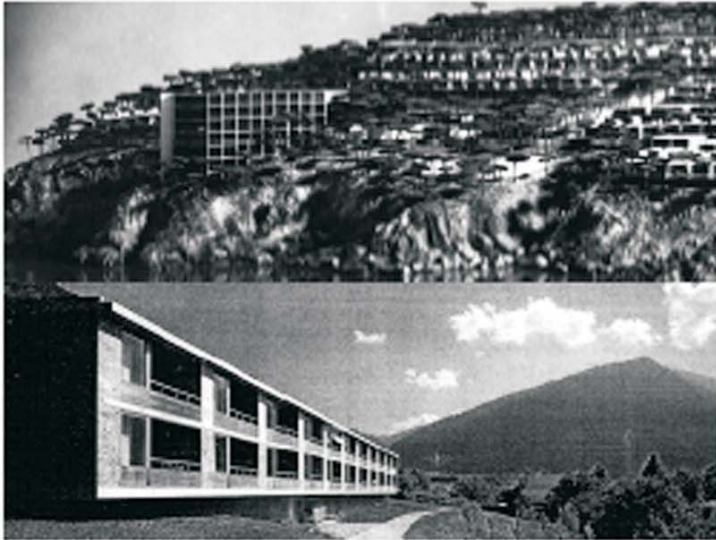
Aquesta modificació, promoguda i redactada per l'Àrea d'Urbanisme i Territori de l'Ajuntament de Badalona, es presentà el juliol de 2007 i està actualment en fase d'aprovació definitiva.

Amb l'objectiu de preservar la Serralada de Marina i potenciar el pas a domini públic d'una gran zona entre el sòl urbà i el sistema de parc forestal, sense renunciar als potencials creixements urbanístics que estaven previstos en el Programa del PGM, es formula aquesta modificació per adaptar l'àmbit a les estratègies urbanístiques municipals.

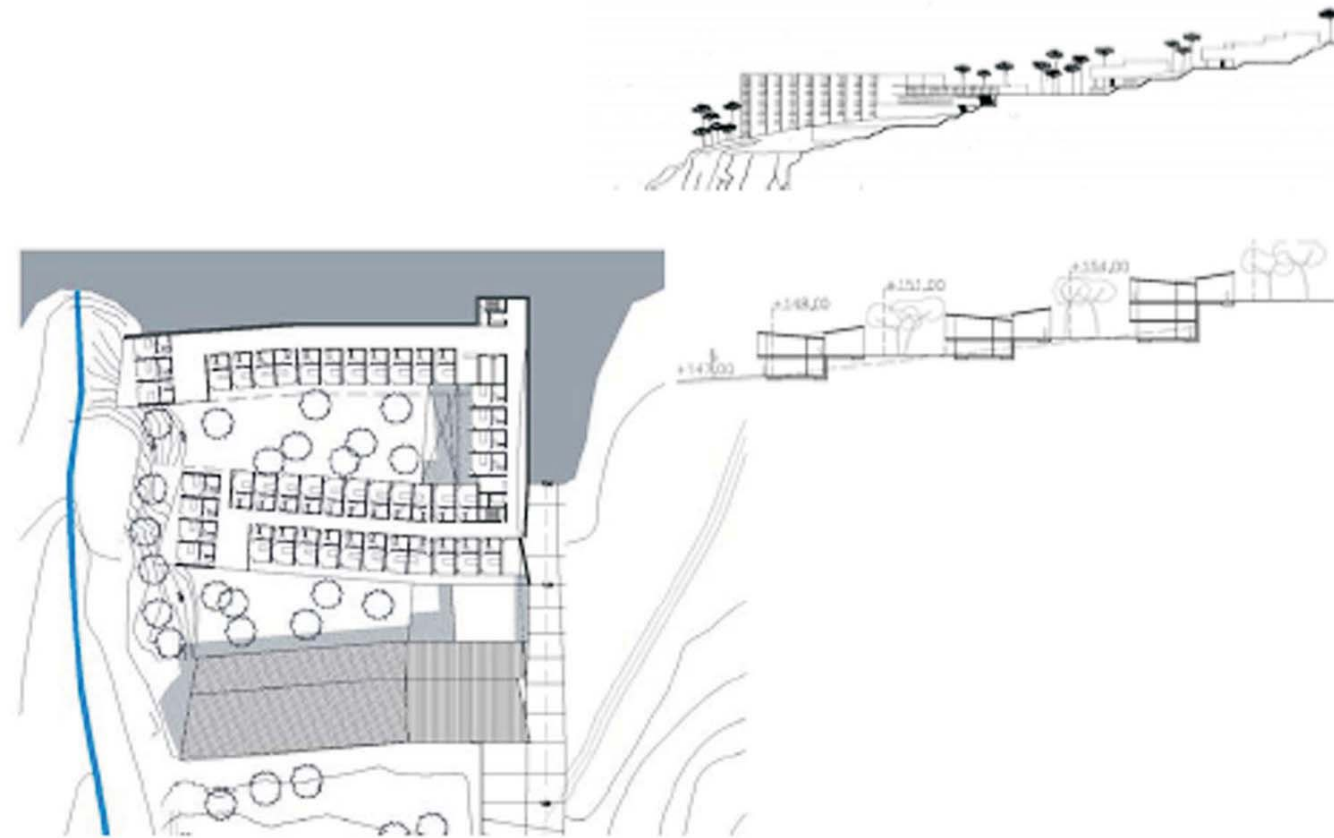
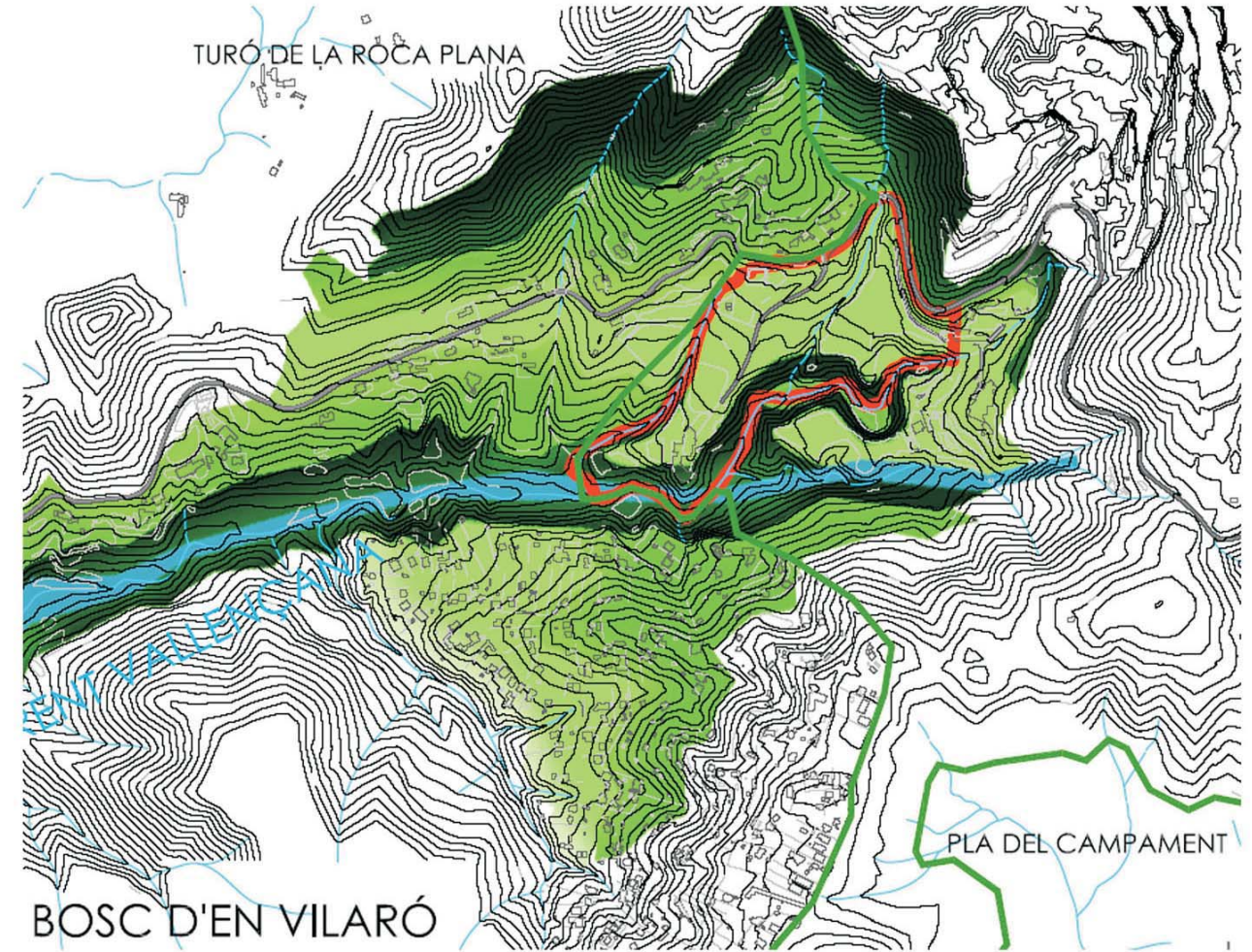
El document es tramita amb la voluntat de crear un marc legal de referència, fixant els requeriments urbanístics per a un desenvolupament pautat, on l'acció pública i la privada conjuntament assoleixin els següents objectius: la delimitació del sector urbanitzable de Can Colomer, situat en la franja de contacte entre el sòl urbà i el sistema de parc forestal de la Serralada de Marina i per damunt de l'autopista B-20 al barri de Pomar de Dalt; la fixació de l'aprofitament urbanístic que correspon al sòl urbanitzable, amb tipologies de densitat enraonada; el compliment dels protocols signats entre l'Ajuntament i els propietaris del sòl urbanitzable, i la fixació de la programació del planejament derivat mitjançant els plans urbanístics necessaris per a la correcta formalització de l'edificació i la urbanització a què estan subjectes.

El sector Can Colomer i el seu entorn té un règim de sòl urbanitzable no programat, zona de desenvolupament urbà intensitat 2 (clau 20b), sistema de zones verdes (clau 6b) i zona de protecció de sistemes (clau 9), segons la Revisió del PGM que va ser aprovada definitivament pel Conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya el 8 d'agost de 1988. Per altra banda, la masia que dona nom a l'àmbit, Can Colomer, s'inclou en el Catàleg de Patrimoni Històric vigent (octubre 1980) dins del conjunt de cases rurals (grup C), com a fitxa C-17. Aquest grup es refereix a les cases aïllades situades en zones en les que l'entorn és un factor determinant i que no han quedat absorbides per la trama urbana.

Es preveu una edificabilitat de 75.332 m² de sostre residencial amb un màxim de 640 habitatges, dels quals 225 seran de règim protegit; de 1.600 m² de sostre per a usos diferents del d'habitatge, en l'àmbit del PERI Batllòria-Montigalà preferiblement comercial i situats en planta baixa; una nova edificabilitat de 3.000 m² d'ús hotel·ler en la finca de Can Colomer, en el sector sud; de 5.000 m² per a equipament privat en el sector nord de Can Colomer. Es cedirà un total de 12,69 ha de sòl per a sistemes en el sector de sòl urbanitzable delimitat de Can Colomer i el seu entorn; es limita la franja de sòl edificable en el sector en la part nord-est, recolzat sobre el passeig del Tarongers, on se situaran 162 dels 640 habitatges totals, amb una ordenació de baixa densitat. La redistribució de l'edificabilitat permetrà urbanitzar sectors urbans pendents de reestructurar en cada un dels àmbits susceptibles de transformar. Finalment, es trasllada fora del sector un total de 49.297 m² d'ús residencial i 1.600 m² d'ús comercial, amb un total de 478 habitatges.

A dalt, la resolució de la pendent i la integració del volum edificat dins les pinedes autòctones al projecte de Torre Valerina de José Antonio Coderch.
A baix, el contrast i introducció de l'horitzontalitat per part del projecte de l'lar d'avis a Char, de Peter Zumthor.

A la part alta, secció resoluciva de la pendent i d'integració del mar de coníferes.
Al mig, distribució tipus de dormitoris, serveis i accessos a través del desenvolupament de piscinabosc.
A la part inferior, vista dels patis interiors, il·luminats amb llum de l'entorn.

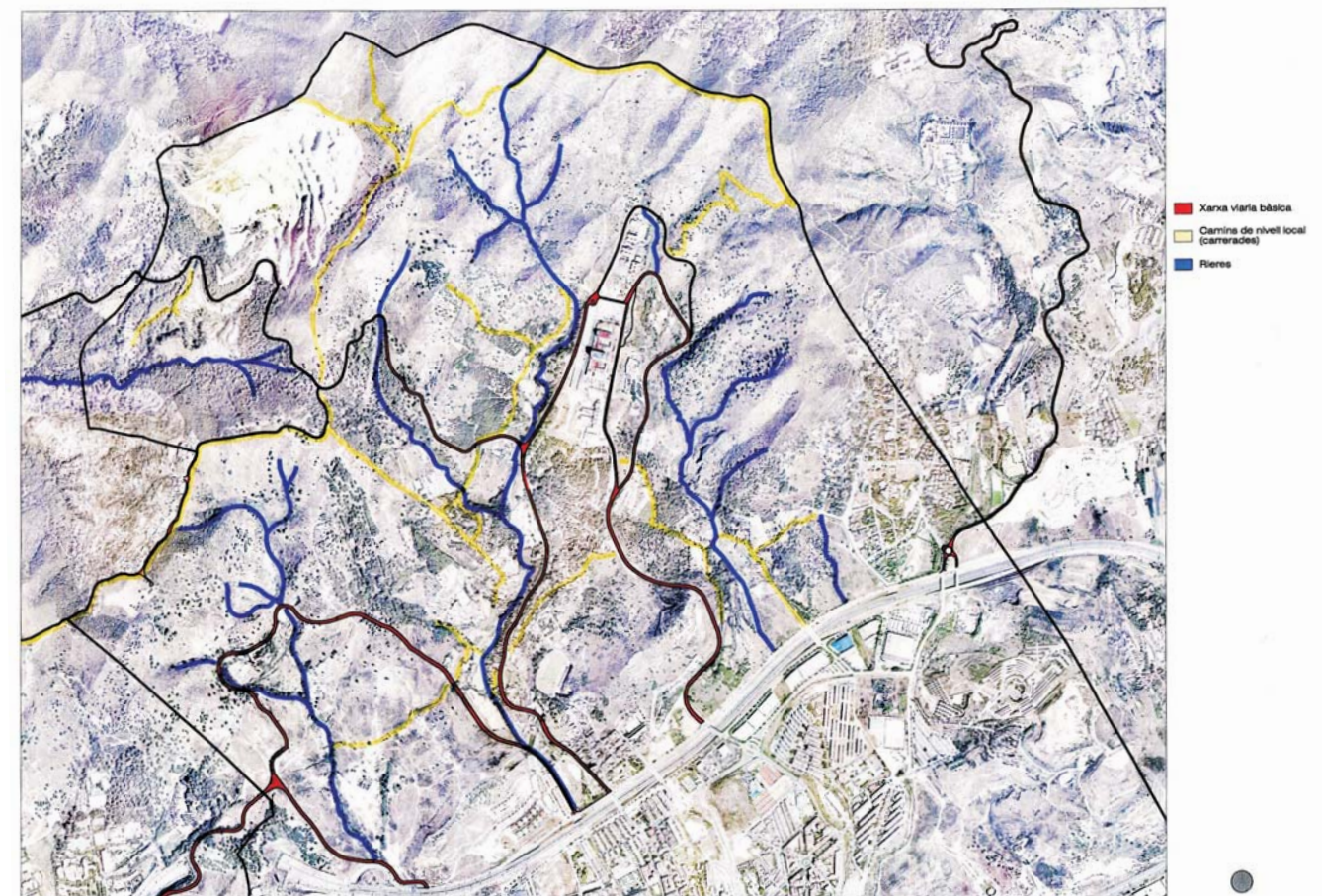
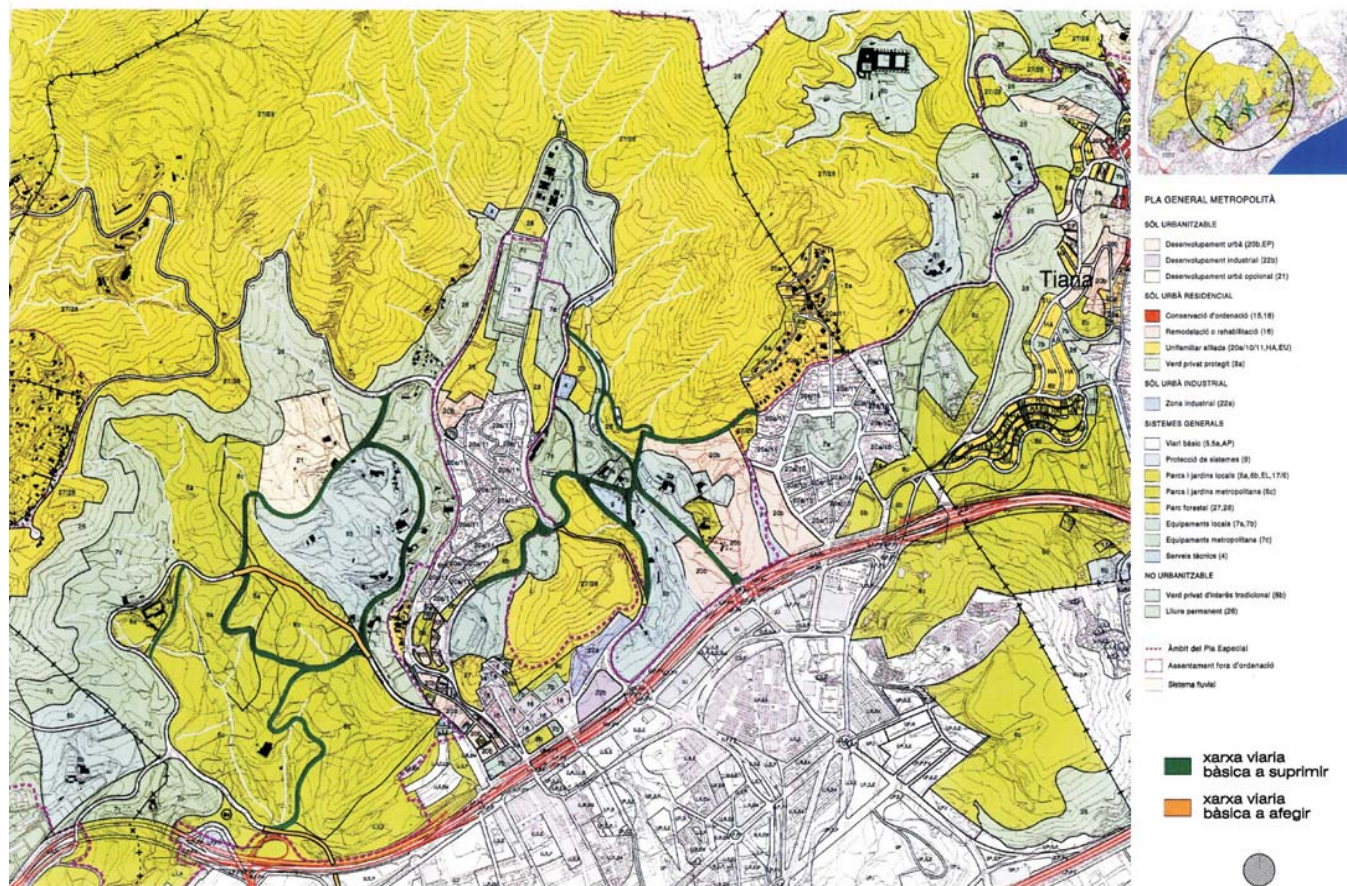
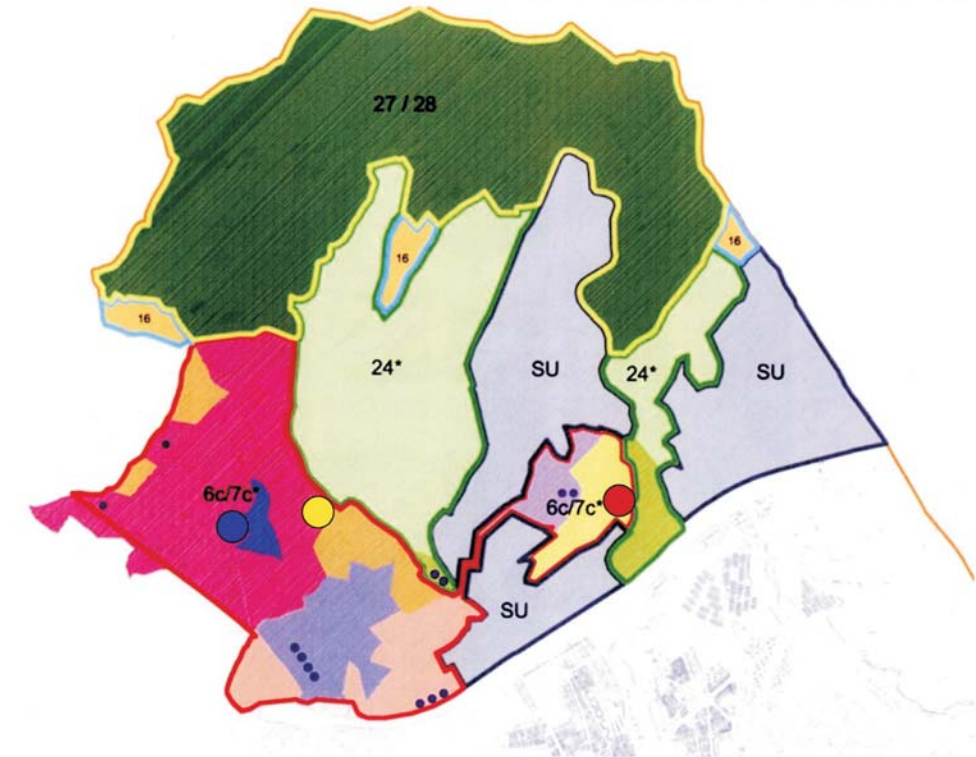
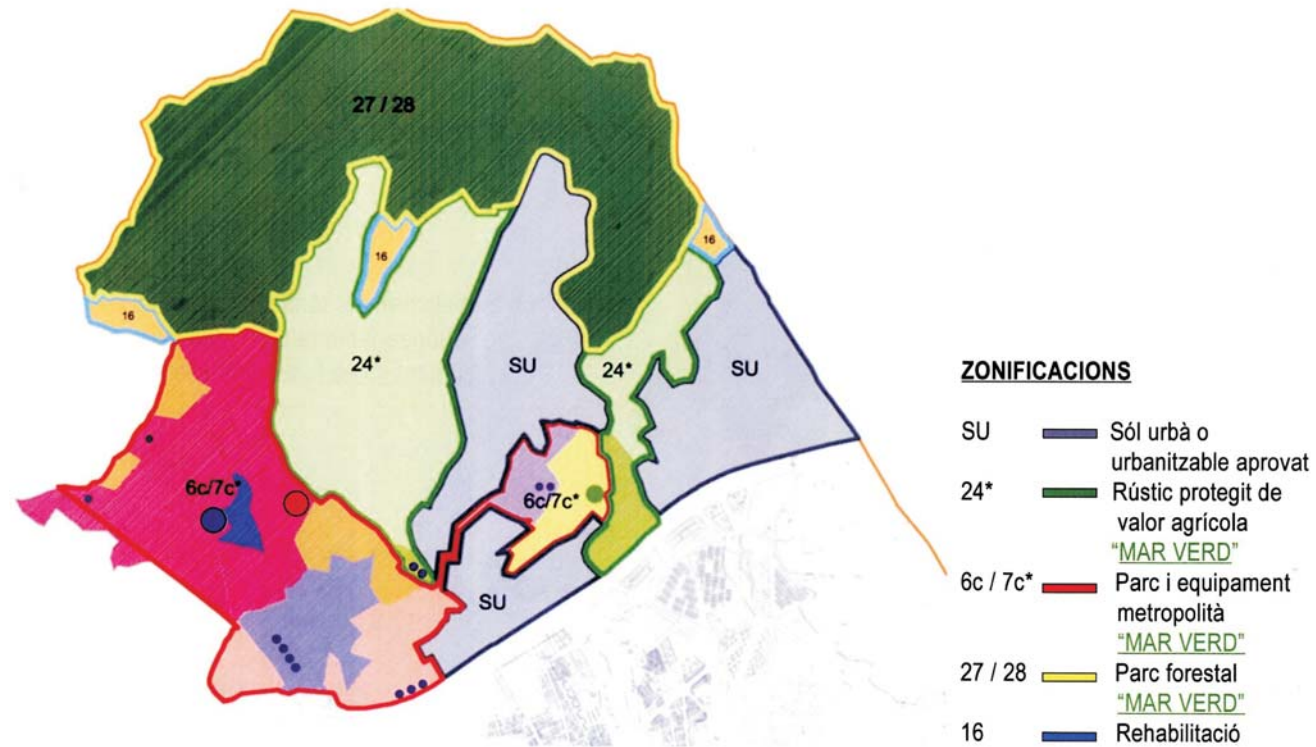
CA
Estudi d'integració pa
Components
Ortofotoplànol 1/2500

Estudi d'impacte i d'integració paisatgística a la Devesa

L'estudi d'impacte i d'integració paisatgística a la Devesa, arrendada per Jordi Molina del Restaurante Devesa i redactat per l'arquitecte Francesc Romero, es presentà l'abril de 2008. La Devesa és una finca de 10,9 ha que queda situada dins del Parc Natural de la Serra de Marina. Part de la parcel·la està dins del límit de parc forestal establert (clau 28) i una altra està qualificada com àrea de serveis tècnics (clau 4). La finca es connecta a la xarxa viària a través de la carretera BV-5011 i s'accedeix a la edificació a través d'un vial particular.

D'acord amb l'estudi, la Devesa presenta característiques favorables per a la implantació d'una nova activitat dins de la seva finca. La situació és estratègica dins de l'Àrea metropolitana de Barcelona, amb un enclavament a l'interior d'una extensa àrea verda, amb bona accessibilitat i no gaire concurrència. La posició de la parcel·la en el territori de la conca del Vallençana confereix qualitat a l'ordenació, vistes i gaudi del paisatge, característiques positives per a l'ús que es proposa, 6.149 m² de residencial-sanitari. La integració dins del paisatge d'aquest nou ús es basa en la resolució dels desajustaments actuals de la topografia, per a minimitzar l'impacte visual, i restablir l'ordre natural previ.

La proposta treu partit de les condicions del lloc. L'àrea es pot considerar un espai privilegiat pel fet de trobar-se en un medi natural; la distribució i topografia actual fan que la visualització del solar sigui mínima, permetent la integració de les edificacions; el paisatge pot integrar la introducció de la nova activitat en tant que aquest no suposi un volum desajustat; el pendent permet l'orientació a sud d'una gran part de les estances, aprofitant el màxim les hores de sol i gaudint de les millors visuals possibles. La integració de la proposta de nova planta ha d'ajustar-se en primer lloc al considerable pendent. Requerirà també de la cobertura del mur de contenció de tres metres d'altura i del talús de l'accés a la finca.

Propostes urbanístiques concretes per a la modificació del PGM al sector de Canyet i entorn, per a conformar un Mar Verd

L'operació proposada pel centre d'estudis Besòs – Canyet i redactada per Ponsirenas - Puig i associats el 2008 planteja varis objectius a partir de varis eixos.

Quant a la vialitat:

1. Es planteja reduir la xarxa viària bàsica a aquella tècnicament imprescindible, i eliminar la part d'aquesta xarxa que malmet els sectors d'interès tradicional.
2. Ampliar la xarxa viària bàsica per completar els trams de xarxa prevista i recollir els vials existents.
3. Potenciar els camins de nivell local.

Quant a la zonificació es proposa:

1. Incorporar les zones de lliure permanent a les zones de verd privat protegit per a formar una única unitat protegida que reculli masies, camps annexes i camps antics.
2. Incorporar i transformar la zona de qualificació 21 (zona de desenvolupament urbà opcional, intensitat 3) a la zona de verd privat protegit, per formar una única unitat protegida que reculli masies, camps annexes i camins antics.
2. Canviar la qualificació de verd privat protegit per la zona de rústic protegit de valor agrícola, “mar verd”.
3. Unificar les qualificacions de caràcter local i de caràcter metropolità en una única qualificació de caràcter metropolità o plurimunicipal de parc i equipament metropolità: “mar verd”.
4. Reubicar la zona qualificada d'equipament metropolità del Monestir de Sant Jeroni. Aquesta zona d'equipament inicial es dividiria en tres parts:
 - Una zona d'equipament cultural i hotelier a l'entorn del monestir.
 - Un complex d'equipaments.
 - Uns petits equipaments vinculats a les ermites de Sant Onofre i Sant Climent.

Es proposen cinc zones per a possibles noves edificacions:

- A la vall de Sant Jeroni
- Al turó de la Creu de Montigalà
- A la vall de les pistes de Can Ferrater
- A Pomar de Dalt
- Al costat del Pla Parcial Canyet

Es defineixen també algunes actuacions singulars:

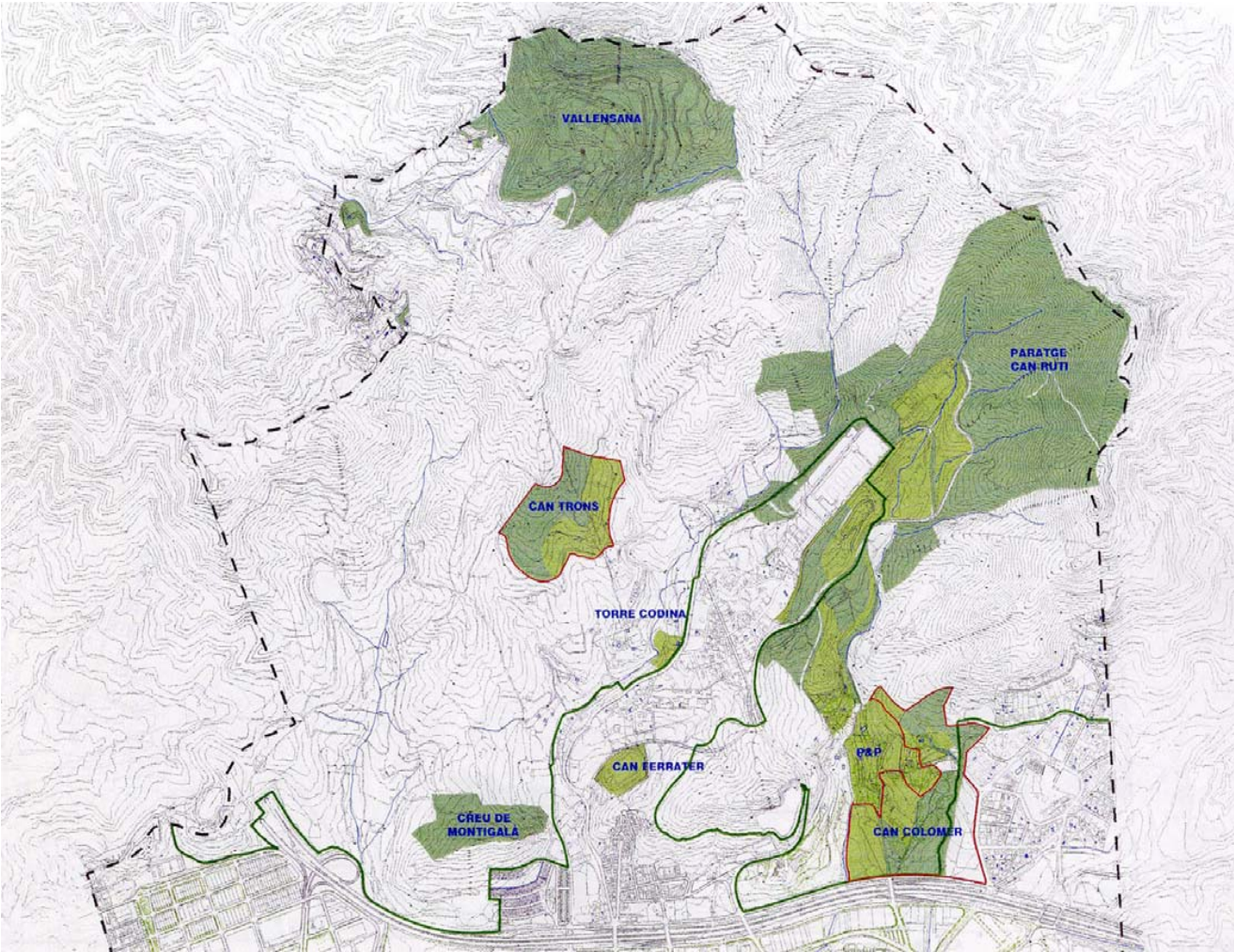
Uns edificis “fita” podrien caracteritzar les actuacions del segle XXI a les valls de Canyet, San Jeroni i Pomar de Dalt. Es proposen, a tall d'exemple, els següents:

1. Annex d'hotel de 60 cambres a l'hostatgeria i hort de Sant Jeroni de la Murtra
2. Equipament metropolità, a la vall de Sant Jeroni
3. Jardí Botànic/Escola de Natura a la pedrera sota el turó d'en Boscà

SÒL PÚBLIC OBTINGUT VIA CONVENIS I MODIFICACIONS

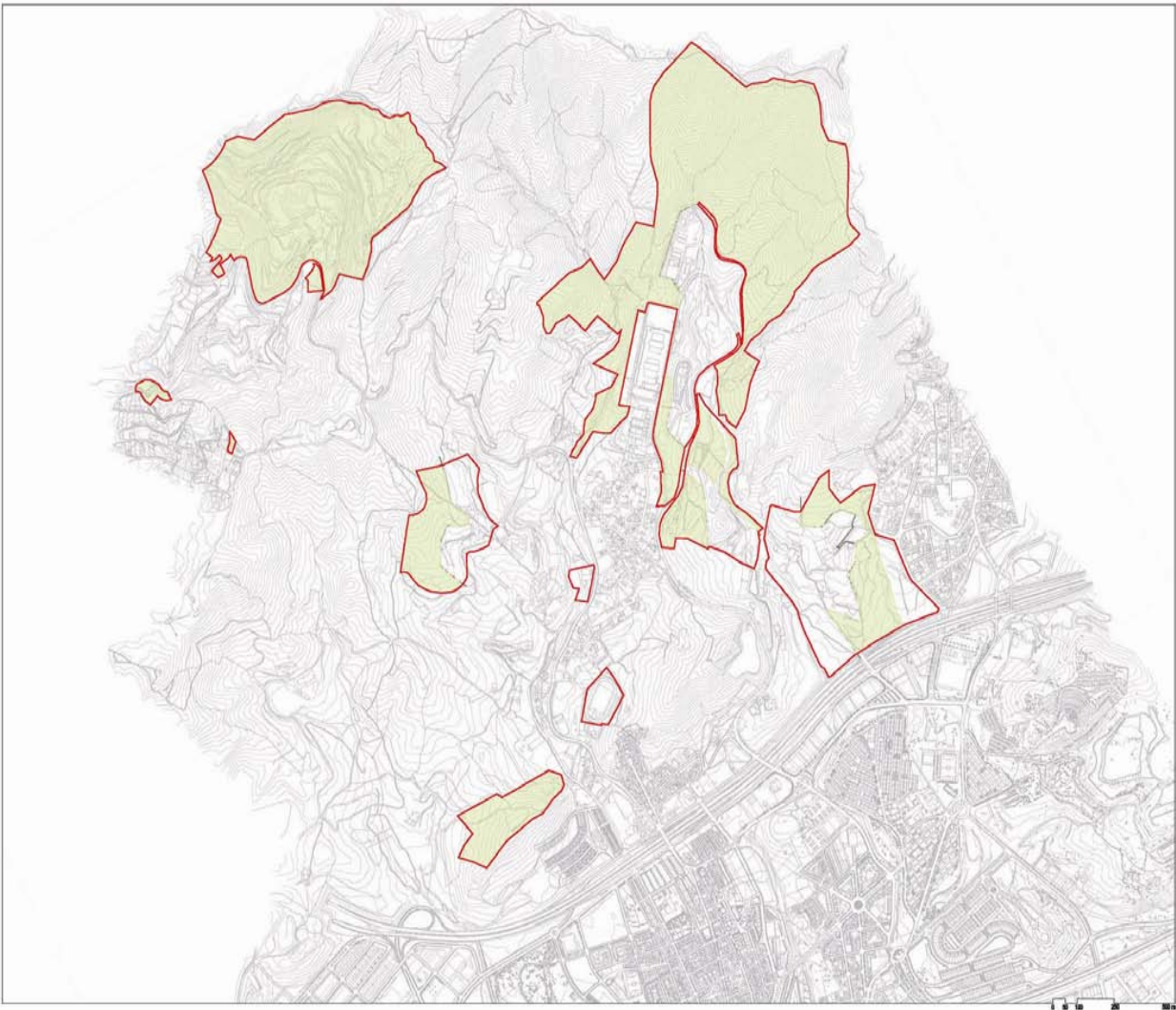
Durant els darrers anys l'Ajuntament i altres entitats públiques han incorporat, encara que de manera fragmentària, una significativa superfície de sòl via convenis i modificacions puntuals del PGM. L'Ajuntament té previst la incorporació de més sòls.

Els àmbits en els que s'està treballant són els següents: Can Colomer, la Vallençana, el Paratge de Can Ruti, Can Trons, Torre Codina i la Creu de Montigalà.

Actuacions

- ACTIVITATS
- LLIURE
- LÍMIT PLA

Lliure públic

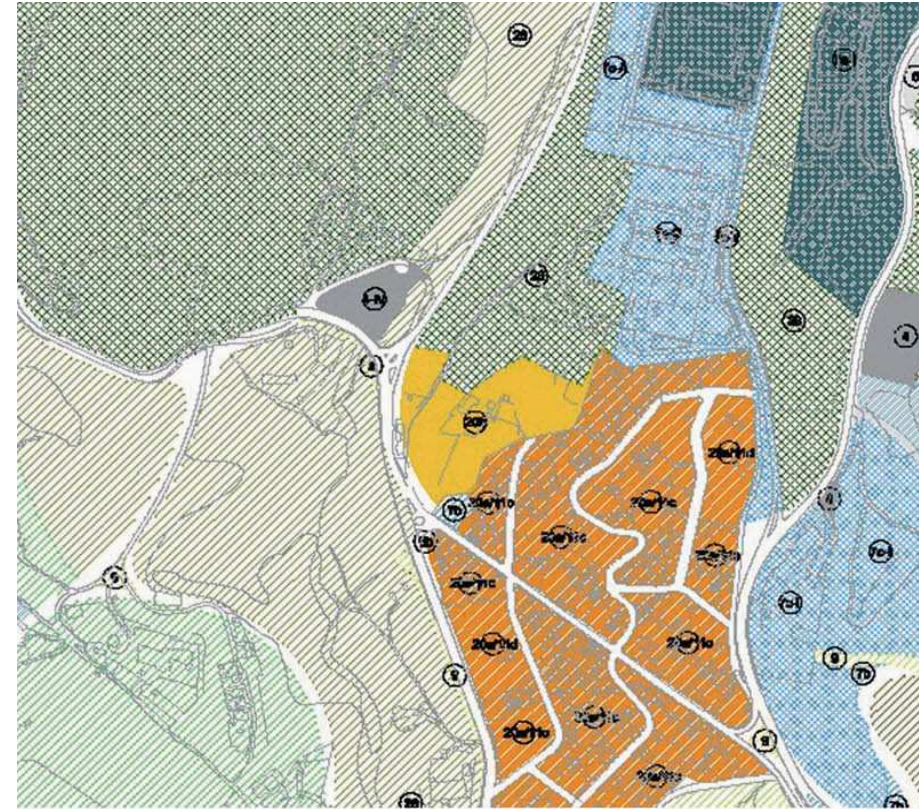

Proposta de canvi d'ús a Can Costa

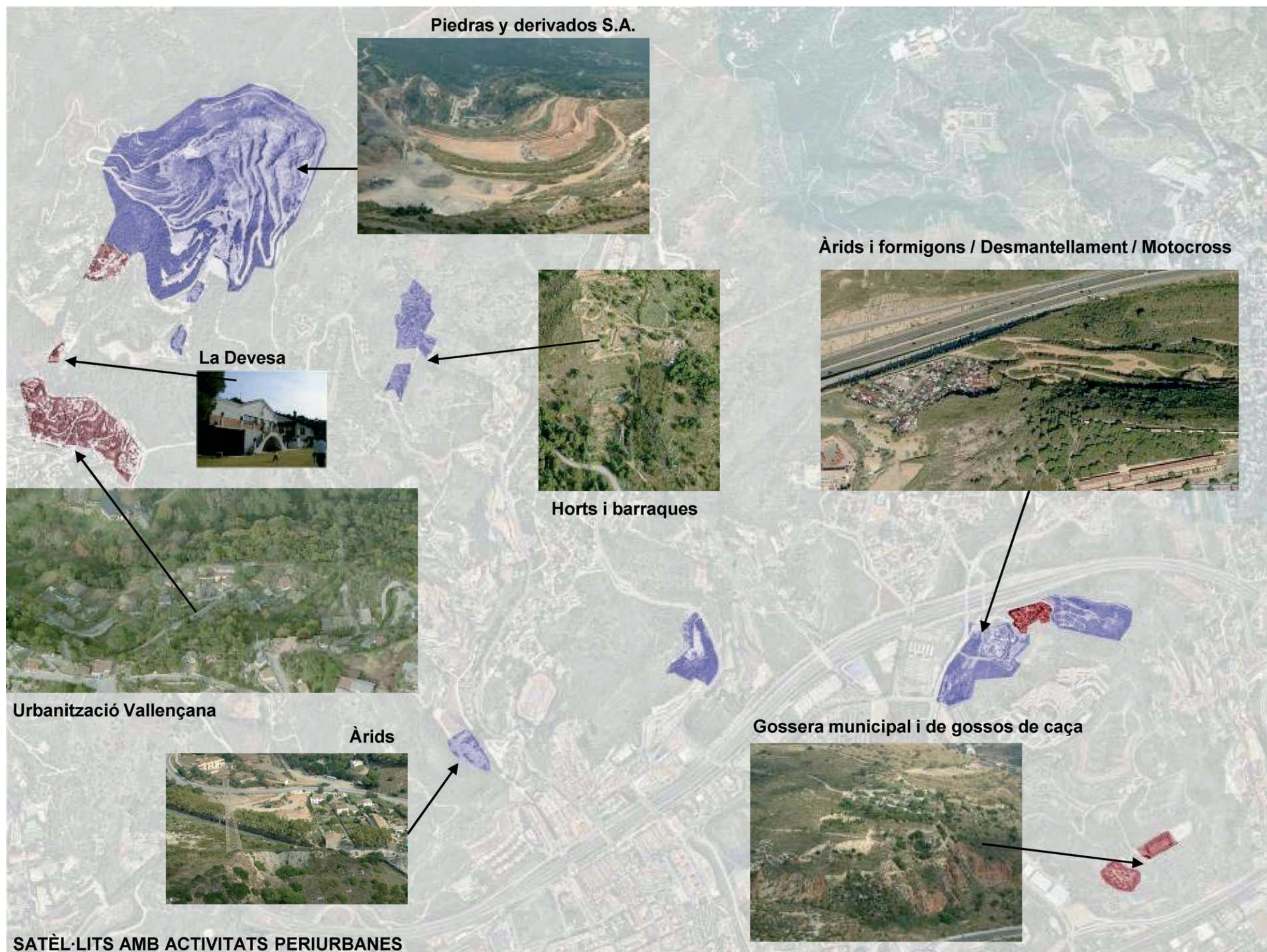
La proposta de canvi d'ús en la parcel·la de Can Costa, arrendada per diversos propietaris privats, es presenta el març de 2006. El sector de Can Costa constitueix l'última àrea urbanitzable del municipi. Es troba al nord de les colònies de Canyet i al sud del conjunt d'equipaments associats a l'hospital. Té una superfície 1,67 ha i està delimitada per la carretera de Canyet, la Colònia Sant Jordi i el sistema de parc forestal de repoblació (clau 28) a Can Ruti. La localització d'aquesta parcel·la l'hi atorga un caràcter estratègic en funció d'articular la transició entre el sòl urbà i el rural amb els equipaments al nord. Per altra banda té una excepcional accessibilitat des de la carretera BV-5011 i coincideix amb el moment que enllaça amb les carreteres d'accés a l'hospital i de Can Ruti, principal via de distribució urbana en el barri de Canyet.

La propietat d'una de les parcel·les, que ocupa el 50% de l'àmbit i que té una casa de residència pròpia, busca un ús alternatiu al de "jardí" que es desenvolupa actualment.

Si bé la consolidació de Can Costa com un enclavament que articuli tant les diferents classificacions de sòl com les vies principals sembla raonable, la potencialitat d'aquesta peça radica tant en la promoció d'una activitat intensa, en funció de la seva accessibilitat, com en la possibilitat de mantenir el seu caràcter rural a mode de tascó verd que penetra en la ciutat consolidada.

Classificació PGM, Ortofoto

CONFLICTES I USOS DISCONFORMES

En relació a les activitats conflictives i fora d'ordenació podríem definir tres grups: aquelles vinculades a les activitats extractives, moviments de terres i abocaments de runa; les d'ocupació del sòl amb usos il·legals o disconformes amb la seva naturalesa, i finalment, les activitats de lleure.

En relació a les activitats extractives caldria esmentar dos sectors consolidats. Per una banda, la finca ubicada al nord de la Font de L'Arbó, propietat de Pedres i derivats S.A, a la Vallençana, actualment en fase de restauració, i per altra banda, la parcel·la oest del turó d'en Boscà a l'est del poblat Ibèric. D'altra banda, els moviments de terres i petits abocaments de runa són presents en diversos indrets de l'àmbit; els més rellevants, amb diferència, es troben per sota la B-20, entre el turó d'en Sariol i el turó d'en Joan de les Dents. Per la seva rellevància destaquem també l'alteració dels marges del torrent de Ca n'Oms, per sobre de la BV-5011, remoguts molt recentment.

Pel que fa a les activitats disconformes i/o conflictives amb la naturalesa del territori podríem esmentar la cotxera d'autocars associat a Ca l'Artiller, que afecta, a més, els marges del torrent de la Vallençana; els aparcaments de maquinària ubicats a Can Geperut i Can Sabarta; el dipòsit d'àrids i formigó sobre l'accés est a Badalona, al peu del turó d'en Sariol; una pista de pràctica de motocròs contigua al dipòsit abans esmentat, i la gossera, sobre un ramal del camí dels Xiprers, en el vessant sud del Turó d'en Joan de les Dents. Potser amb menys gravetat però ocasionant tanmateix un impacte paisatgístic caldria mencionar la zona d'horts periurbans i de barraques al voltant de Can Torres i al Parc de la Mediterrània.

Les activitats de lleure amb risc o conflictivitat potencial estan estretament relacionades amb zones accessibles amb vehicle motoritzat, sobretot a les àrees de pícnic més freqüentades i sense instal·lacions adients, com és el cas dels voltants de Sant Jeroni de la Murtra (sobretot al NW del recinte). En aquest sentit cal destacar que l'únic berenador equipat en tot l'àmbit es troba sota el Tanatori de Can Ruti, a tocar la llera de la riera del Pomar, i la seva capacitat està desbordada per la gran afluència de públic durant els caps de setmana.

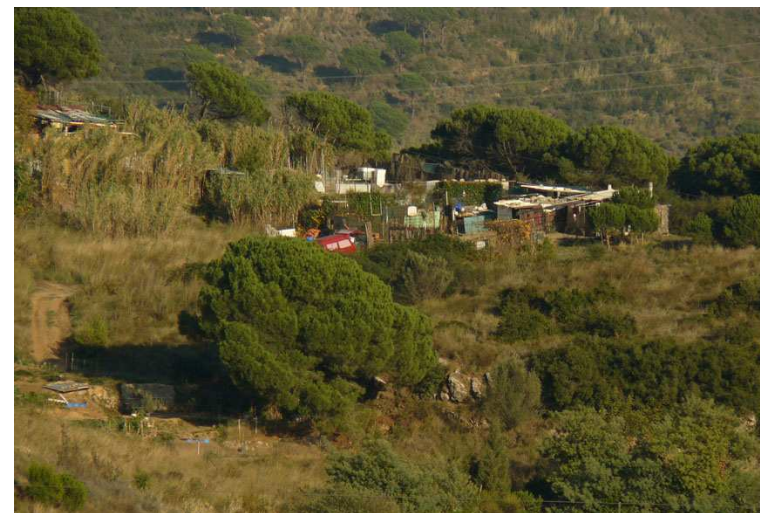
El motocròs per camins estrets i, en menor mesura, el mountain-bike són també activitats freqüents i que, per part d'una minoria d'usuaris, poden suposar un risc d'erosió i també d'incendi (per les guspies dels tubs d'escapament de les motos), sobretot per la circulació per corriols estrets (vulnerant la normativa) o directament fora pista.

Aparcament d'autocars i degradació de la riera de la Vallençana, a Can Pelat

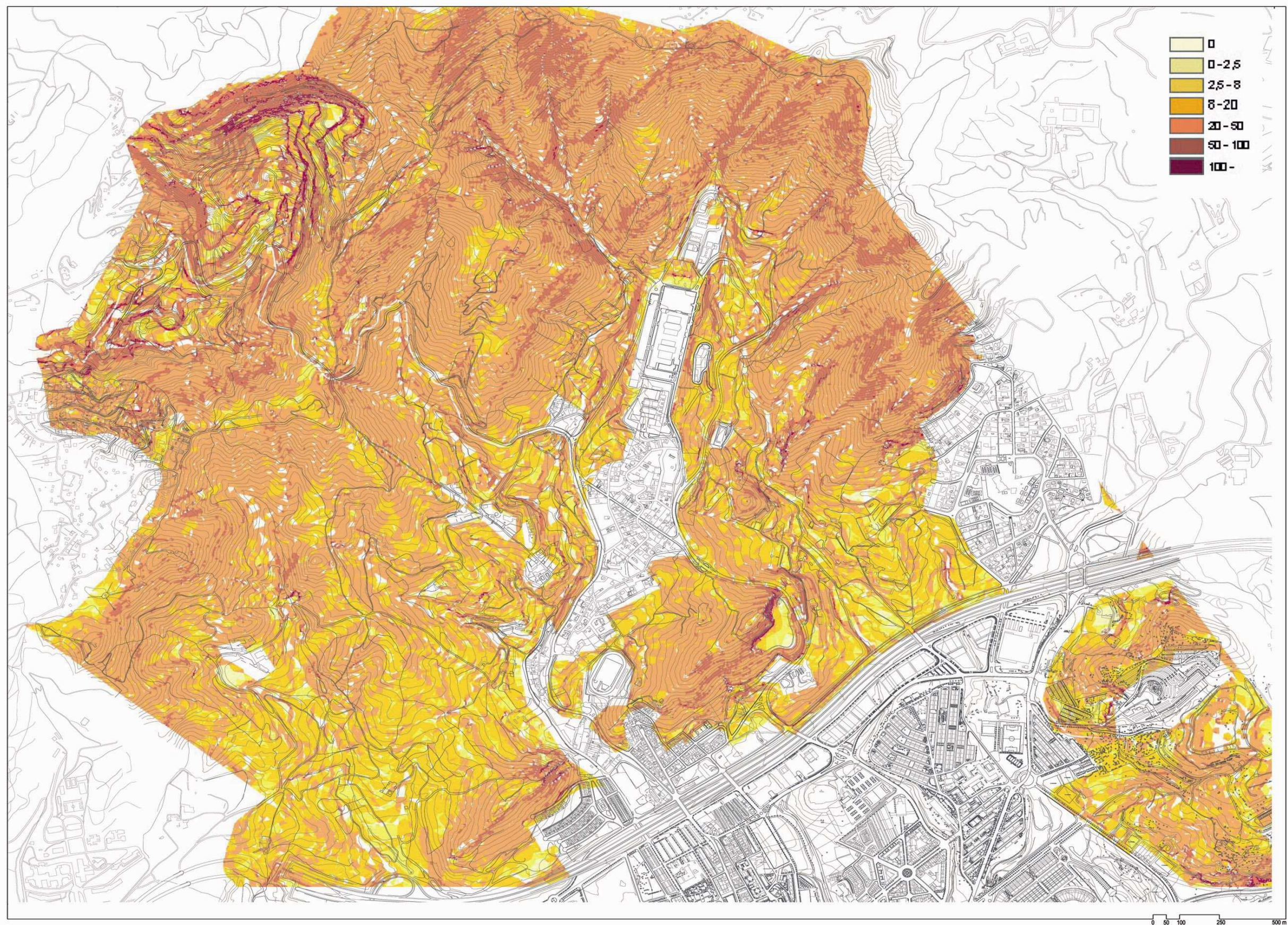
Pedrera PYDSA (Vallençana)

Hort il·legal (zona de la Carrerada)

UN PROJECTE DE FUTUR PER A LA SERRALADA DE MARINA A BADALONA

4. CONDICIONANTS I LIMITACIONS DEL TERRITORI

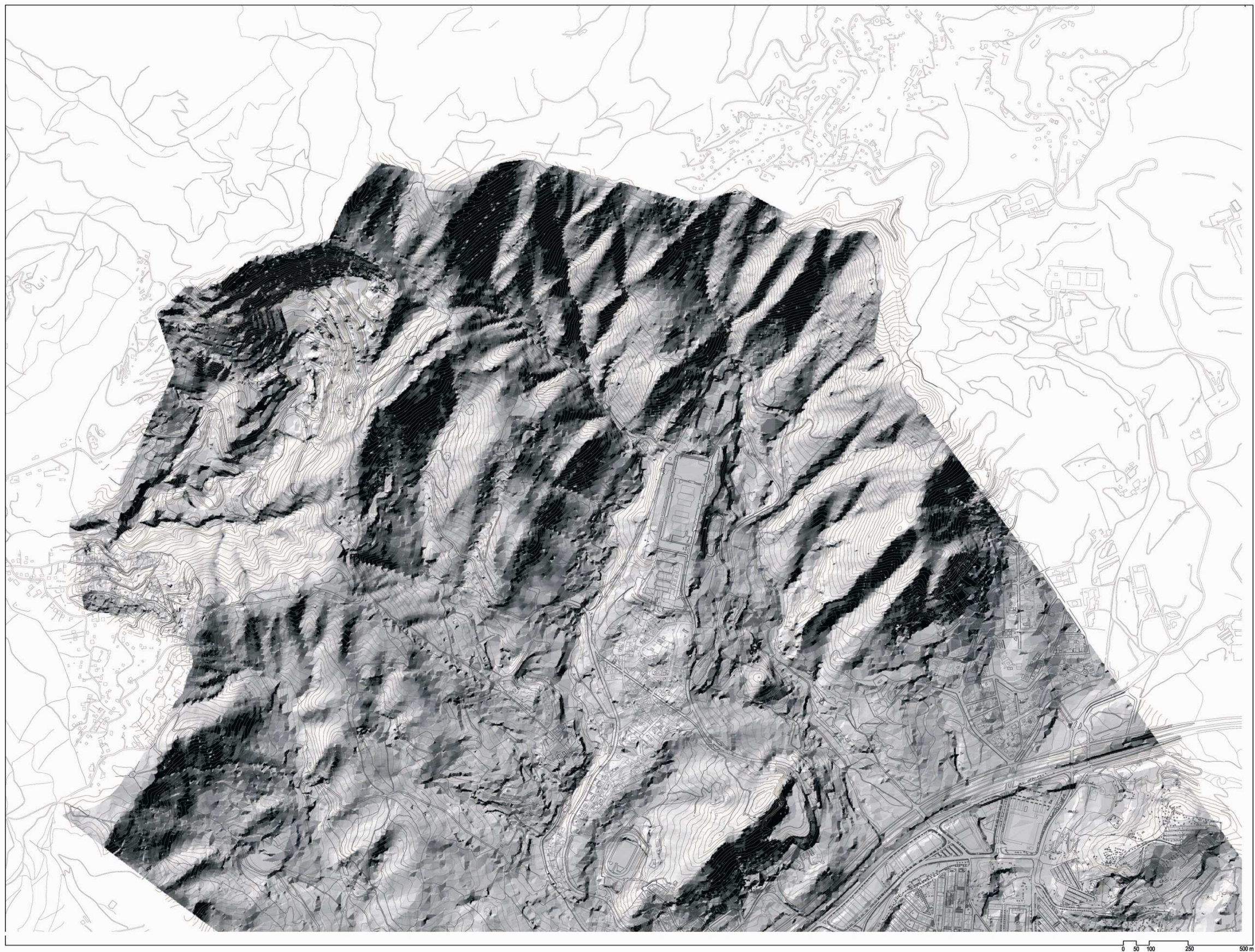
Pendents

4. CONDICIONANTS I LIMITACIONS DEL TERRITORI

Pendents

Les problemàtiques associades als notables pendents de l'àmbit es resumeixen en dues qüestions. En primer lloc tenim les restriccions normatives (Llei d'Urbanisme) ja que hom prohibeix construir en sòls amb pendents majors del 20%. En aquest sentit cal tenir present que pràcticament el 80% del sòl té més del 20% de pendent; així doncs, les possibilitats d'urbanització estarien restringides a les poques àrees terrassades. D'altra banda, l'estabilitat del sòl també resta afectada en funció del pendent. Ens referim a la dificultat d'edificar o urbanitzar en terrenys on la meteorització de les roques produeix, degut a l'alta capacitat d'infiltració, freqüents desprendiments. Les conseqüències s'evidencien en que els carrers es converteixen en cursos d'aigua d'alta intensitat i en la fragilitat constructiva de la urbanització, talussos i altres construccions.

Tanmateix, els terrenys de muntanya o amb pendent elevat es troben pràcticament en la seva totalitat inclosos al PEIN, dins de la Xarxa Natura 2000, o bé en règim de Protecció Especial pel Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona (PTRMB), aprovat provisionalment.

Carenes i valls

Carenes i valls

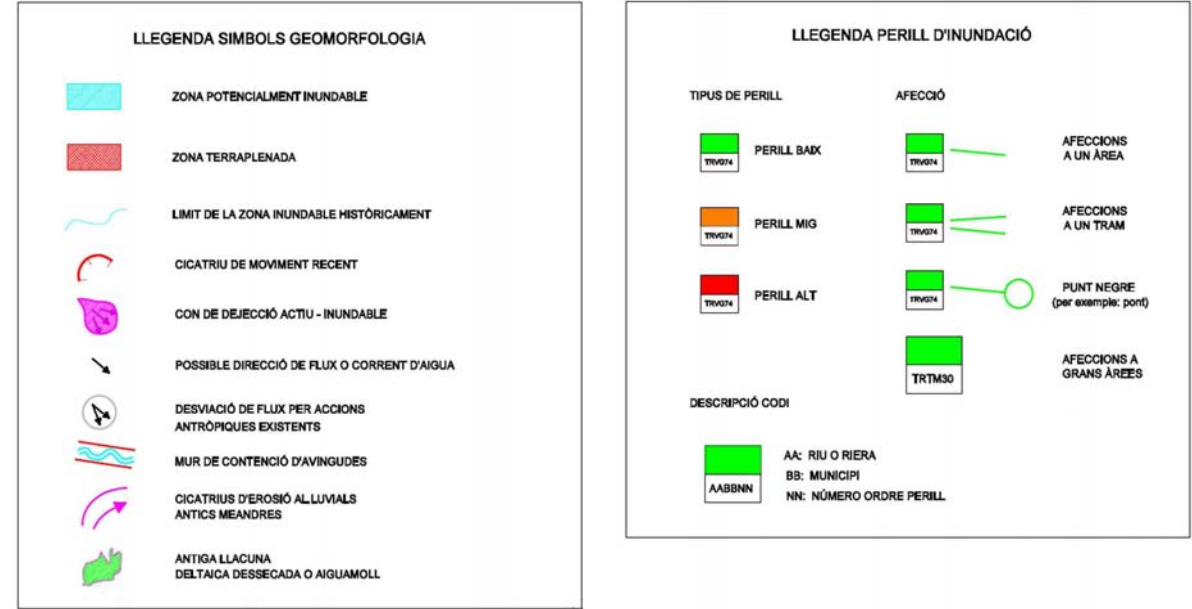
Les fondalades i careners constitueixen l'element que millor defineix la forma de l'àmbit: la muntanya de l'Amigó, els recintes naturals de les valls més planes i, enmig, el barri de Canyet com una illa.

Pel que fa a les valls caldria destacar dues conques principals: el Torrent de Canyet, que condiciona i configura els marges urbans del barri de Canyet i rep aportacions de petits afluents temporals, al marge oest de la llera principal, i, per l'altra, la riera del Pomar, força rectilínia, que delimita per l'est el marge del complex hospitalari de Can Ruti i estructura un interessant conjunt de masies al paratge de Les Planes, amb centre aproximat al castell de Gotmar. Des del seu naixement a la muntanya de l'Amigó aquests dos cursos, amb pendents mitjans entre el 5 i el 7%, defineixen diverses situacions de contacte amb la ciutat consolidada, que fan que la llera es vegi més o menys intervinguda, corregida i, entorn a la intersecció amb l'autopista B-20, entubada per travessar la ciutat compacta i acabar desembocant al mar. La relació amb els àmbits urbanitzats no sempre ha estat plàcida, sobretot a la zona litoral, on s'han produït inundacions en diverses ocasions per la incapacitat de desguàs dels passos subterranis per sota de l'autopista (C-31) i, sobretot, la via del tren.

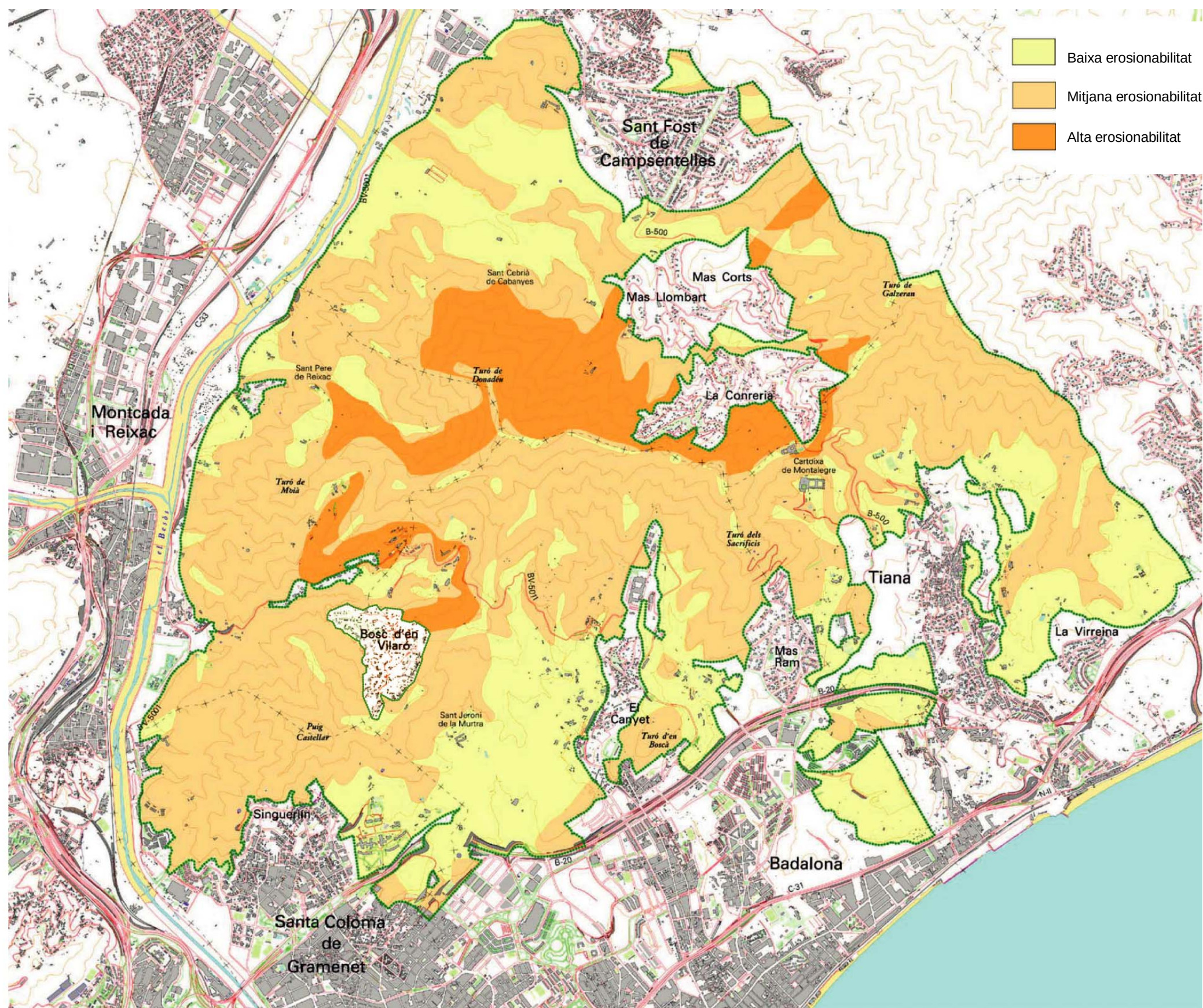
D'altra banda, amb una conca rellevant però sense creuar àmbits urbanitzats a la serra de Marina, tenim la riera de Sant Jordi o de Sant Jeroni, que neix en el Pla del Campament, entre el Turó de Sant Onofre i la Serra de Can Mas, i defineix, juntament amb la Vall de Betlem l'àmbit del Parc Forestal de Sant Jeroni de la Murtra.

Finalment, cal esmentar el torrent de Vallençana, que neix en el Collet de la Vallençana, darrera del turó d'en Roda-Soqués. Si bé aquest torrent desemboca en el Besòs, i per tant el seu desenvolupament no repercuteix en l'àmbit, caldria considerar amb especial atenció la relació amb algunes iniciatives com el càmping d'en Mas Oliver o el desenvolupament de la Devesa així com la persistent consolidació de la urbanització de la Vallençana, especialment tenint en compte el seu fort pendent, en el tram badaloní de capçalera (16%).

No obstant això, els tàlvegs estan històricament associats als camins d'accés als assentaments de l'àmbit, els barris i les masies. Els actuals camins-riera (BV-5011, carretera de Pomar, avinguda Martí Pujol, etc.) han estat vies seculars de trànsit i, per tant, la seva integració i manteniment és important per a la identitat de la Serralada de Marina, malgrat que per llur pendent només sigui possible transitar per algun d'ells, com ara el del Canyet. Malauradament, la dualitat carrer-riera es trenca en aquells casos en que s'elimina el sauló i es substitueix per formigó, com ha succeït a la riera del Canyet, en el tram que va del nucli fins a la B-20.

Delimitació geomorfològica de zones potencialment inundables. Fitxer: 421-2dis. INUNCAT

Grau d'erosionabilitat. Diputació de Barcelona

La Serralada de Marina a Badalona és un territori molt esquerdat, amb molts dics en què trobem vetes de quars que intrueixen la massa granitoide predominant. A la vegada, trobem també pòrfirs que tallen l'estructura amorfa dels granitoids i que, per llur major duresa esdevenen els relleus prominents a la zona, per una qüestió d'erosió diferencial. La meteorització profunda de la roca mare, degut a la gran permeabilitat i manca de cohesió del sauló, afavoreix l'erosió i dificulta la formació, o regeneració de sòls, en indrets de pendents i espais freqüentats o transitats per vehicles tot terreny. D'altra banda, els blocs més compactes, generalment de naturalesa porfírica, tenen el risc de davallar pendent avall, per la manca de cohesió del sauló, especialment a rel de l'obertura de pistes o després d'un incendi, en que la vegetació perd la seva capacitat de fixar el sòl. Les terrasses baixes i marges dels torrents principals tenen uns sòls d'al·luvió força rics i fèrtils, constituïts per llims mesclats amb sorres, que es troben encara en part conreats en forma d'horts de petita i mitjana dimensió.

Grau d'erosionabilitat

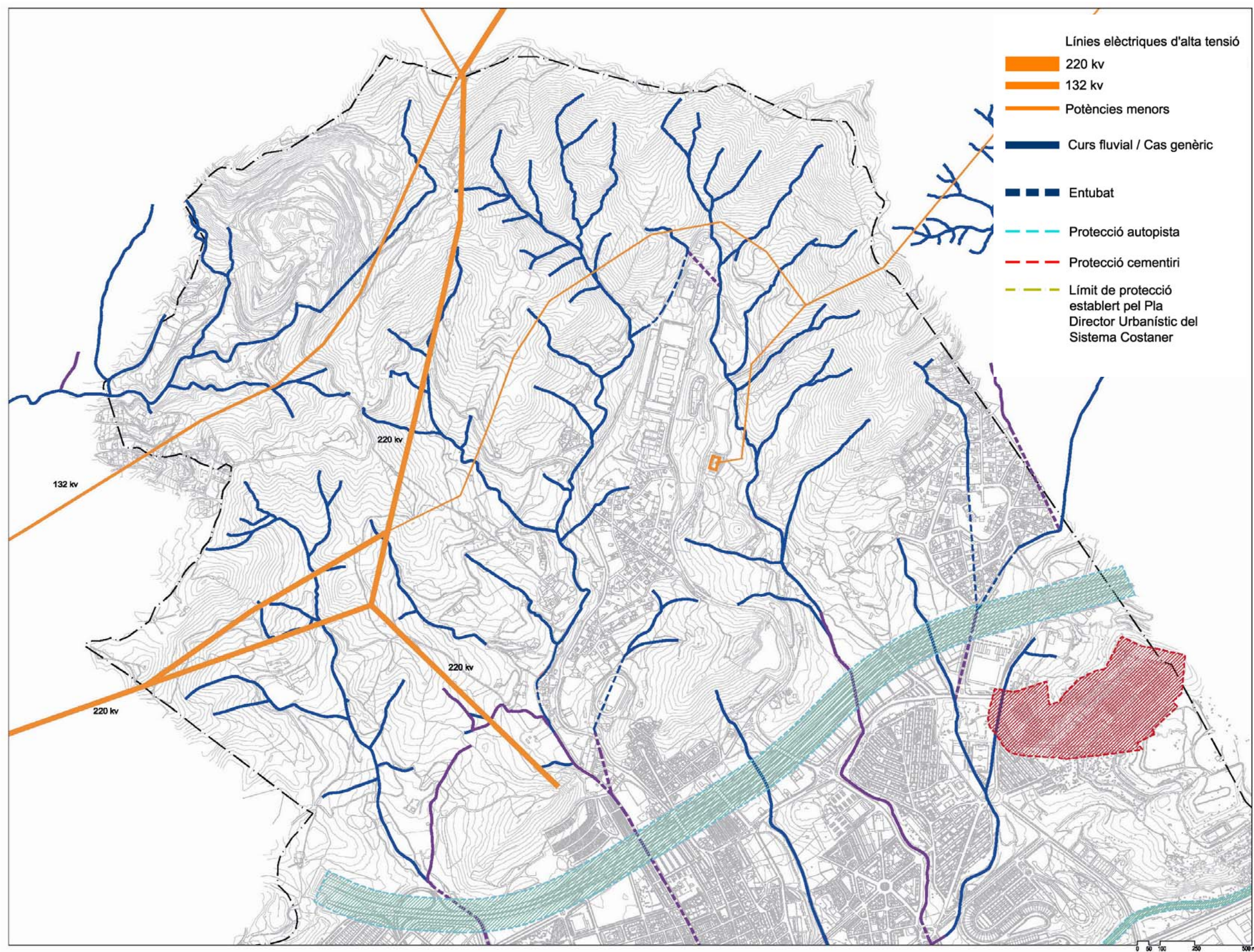
El grau d'erosionabilitat del territori té a veure sobretot amb el pendent i també amb les característiques geomorfològiques del terreny, explicades ja en el punt anterior, així com amb la forma de la xarxa de drenatge. D'una banda, els torrents i rieres solen formar llits d'excavació o erosió a les parts altes i de major pendent de la conca hidrogràfica, per passar a un règim mixt erosiu-deposicional en les parts mitjanes o de pendent suau de la Serralada. A les parts baixes, amb les valls obertes, predomina la deposició al·luvial. En els indrets elevats, en relació a les lleres fluvials i les antigues terrasses, amb un pendent moderat o elevat, predominen els xero-psaments, sòls sorrencs i eixuts, sense cohesió i fàcilment erosionables, especialment en indrets amb baix recobriment de la vegetació, sobretot en cas d'incendis recents. Per contra, en els fons de vall, la major presència de fins (sobretot llims) i el baix pendent facilita la major cohesió dels sòls i un risc d'erosió molt disminuït.

Aflorament d'aplites

Zona erosionada

Servituds

Servituds

Les servituds de pas de les **línies elèctriques** d'alta tensió (article 56 Llei 54/1997) es desenvolupen majoritàriament en el sector oest de l'àmbit, al voltant del Parc de la Serralada, amb una connexió a una estació transformadora al límit nord del barri de Montigalà. D'altra banda, un ramal d'alta tensió provinent de Tiana i que ressegueix el carener principal de la serralada litoral té una subestació al SE del recinte hospitalari de Can Ruti. Cal destacar que si bé no es produeixen interferències gaire conflictives amb cap dels usos existents en el territori, tret potser de la urbanització del Bosc d'en Vilaró, a cavall amb el terme de Santa Coloma, la presència sobre el territori i l'impacte visual són notables, sobretot a l'oest de l'àmbit.

Pel que fa als **cursos d'aigua** caldria destacar que si bé la legislació vigent (article 6 RDL 1/2001 / article 6 RD 849/1986) defineix una servitud d'ús públic (protecció de l'ecosistema, pas de vianants i vigilància) de cinc metres d'amplada, degut a la complexitat topogràfica i hidrogràfica així com les activitats contigües, cal un tractament especial de conjunt entorn a les àrees susceptibles d'afectacions. En aquest sentit, la definició de la zona fluvial de les rieres més compromeses amb l'àrea urbana no és suficient per garantir ni l'absència de risc raonable ni el respecte envers les funcions ambientals i els usos existents –sobretot urbans– en els àmbits confrontants. En conseqüència, qualsevol intervenció en l'espai fluvial hauria de considerar el pronunciat pendent en relació als eventuais augments de cabals puntuals per pluges torrencials i els desprendiments i sediments arrossegats a gran velocitat entorn les zones urbanes i, finalment, els diferents “colls d'ampolla” que es generen en cada una de les boques d'entubament i les necessàries planúries de laminació.

En aquest sentit, malgrat que els torrents de la Serralada de Marina són, en general i d'acord amb els estudis de l'INUNCAT, majoritàriament de risc mitjà-alt a Badalona no està tipificat cap figura de risc. No obstant això, en els torrents de Canyet i Pomar es donen els típics fenòmens d'elevades descàrregues puntuals, tenint en compte l'elevat pendent (5-7%) necessari per cobrir, amb només 4km, el desnivell de 400 m existent entre el carener de la Serralada i el mar. La capacitat d'arrossegar, a favor del pendent i gràcies al seu estat disgregat, grans quantitats de sauló, fa que aquests torrents tinguin un risc associat superior al que s'esdevindria si únicament consideréssim el flux hídric, atès que l'alçada de la cota inundable pot duplicar-se per aquest motiu, acostant-se a un model de flux mixt. Tanmateix, i tal i com en un punt anterior s'ha esmentat, els riscos associats a les avingudes es donen sobretot entre l'autopista del Maresme i la platja.

En relació a la **xarxa viària**, els 25 metres de servitud de l'autopista B-20 (Llei 25/1988, de 29 de juliol) permeten, d'una banda, atenuar el caràcter de barrera al permetre la revegetació dels seus marges perimetrals de domini públic (8 metres des del límit exterior de la calçada) però, alhora, restringeixen la eventual implantació d'activitats aprofitant les vies de servei laterals que, en aquest

cas, recauen sobre l'Avinguda Llenguadoc. En altres termes, podríem dir que aquesta servitud emfasitza la discontinuïtat de l'espai urbà. La conseqüència és l'actual fragmentació i segregació dels barris de la Serralada de Marina confrontants amb l'autopista.

En relació a l'autopista del Maresme (C-31) caldria destacar que la seva servitud afecta pràcticament tot el sòl útil al peu del turó d'en Joan de les Dents, confirmant, en la restricció d'activitats, el seu caràcter de via segregada.

La **servitud del cementiri** (Decret 297/1997, de 25 de novembre) no afecta cap ús important ni restringeix el desenvolupament del sector. Gran part dels 25 metres perimetrals de servitud es desenvolupen en el sector de més pendent del turó d'en Sariol, mentre que la seva forma irregular es fon amb el Parc de la Mediterrània, sense generar grans inconvenients en relació a possibles afectacions.

Identifiquem diferents tipus de restriccions entorn a l'accessibilitat associada a la B-20 i els seus enllaços, al Parc de la Mediterrània a través de la B-500 i als barris de Canyet i Mas Ram.

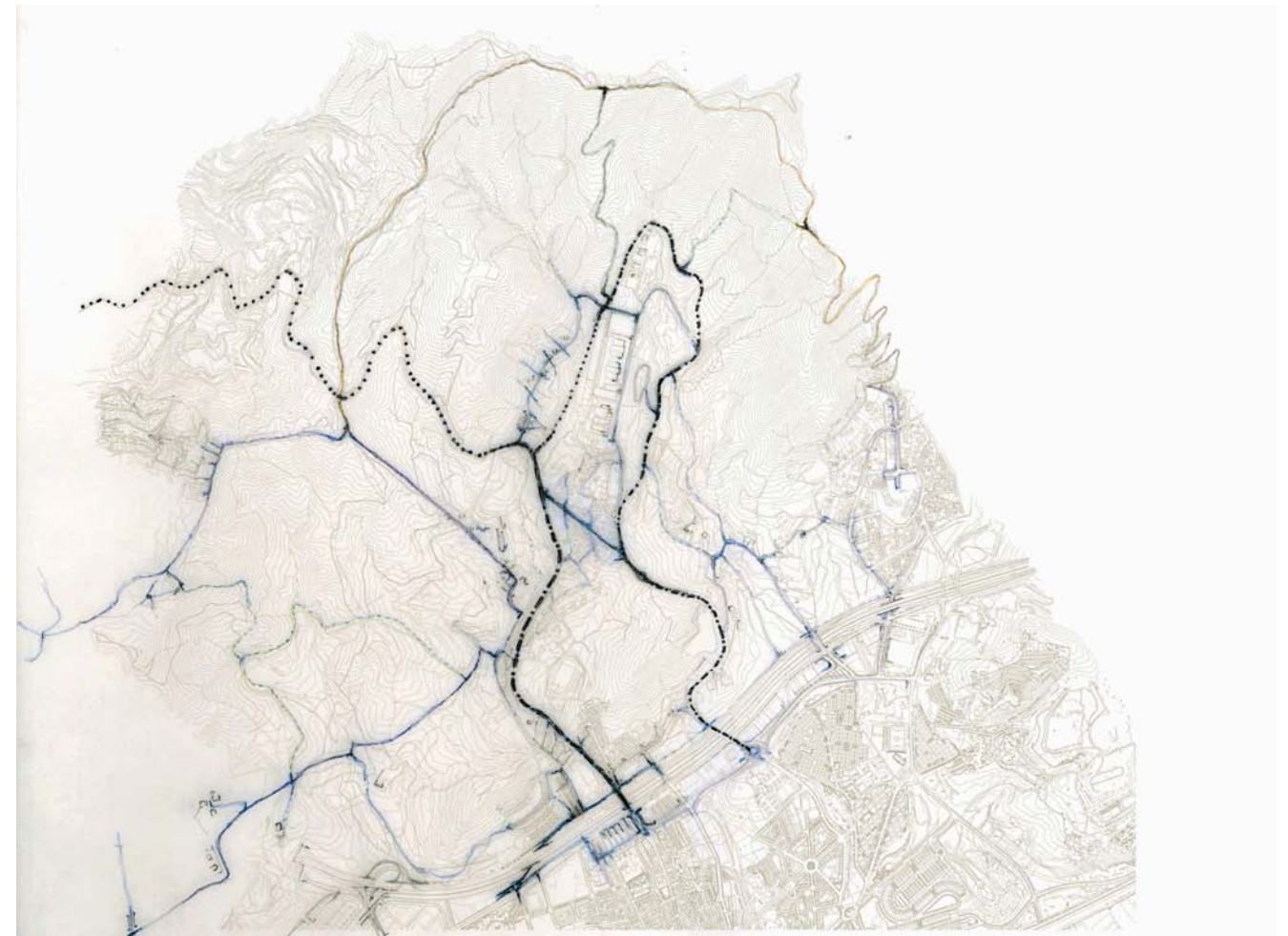
Falta de claredat en els accessos des de la B-20 s'evidencia en les diferents relacions amb els seus enllaços: la sortida asimètrica a l'avinguda Martí Pujol; l'enllaç desfasat en l'accés tancat a la urbanització de Mas Ram, substituït actualment pel nus lateral sobre l'Avinguda de Pomar, i, finalment, l'enllaç sense continuïtat vers el camí de Sant Jeroni de Murta.

En relació als encreuaments transversals a la B-20 podríem dir que pràcticament totes les avingudes importants que pugen des del centre de Badalona connecten amb els teixits de l'àmbit de la Serralada de Marina. No obstant, l'avinguda de la Cerdanya es converteix en el principal eix connector dels encreuaments condicionant la utilització de les vies laterals de la B-20, és a dir, l'avinguda del Continent i la del Llenguadoc.

La localització relativa del Parc de la Mediterrània, entre la B-20 i l'autopista del Maresme, li confereix una accessibilitat privilegiada a través de la B-500. No obstant, mentre l'accés per la B-20 compta amb un enllaç directe en la seva intersecció amb l'Avinguda del Pomar, l'accessibilitat pel carrer del Torrent de Vallmajor encara està lluny de connectar amb l'autopista del Maresme.

L'accés al barri de Canyet està definit per la carretera de Can Ruti i la BV-5011, que connecta, a través del Parc de la Serralada amb la C-33. Si bé, el caràcter d'aquestes vies està en funció de permetre un ràpid accés a l'Hospital, la fricció que exerceix la darrera i el sobredimensionament de la primera (segregada degut a l'excessiu pendent) defineixen un marcat desequilibri entre infraestructura i assentaments que dificulta la funcionalitat de les activitats.

L'accés al Barri de Mas Ram, tal i com s'ha fet esment més amunt, es realitza a través d'una via lateral i secundària, restringint la connexió natural amb el centre de Badalona a través del carrer de la Riera de Montalegre. Aquesta condició restrictiva no fa més que emfasitzar el caràcter aïllat del barri.

Esquema accessibilitat

Accessos

5. RECURSOS I VALORS DEL TERRITORI

Terres i aigües

La serra de Marina a Badalona es caracteritza per l'apropament del carener central al mar així com per la presència de nombroses alineacions secundàries i de petits turons que separen valls de dimensions variades, excavades per torrents relativament poc ramificats, de direcció sensiblement perpendicular a l'eix central de la serralada. Destaquen sobretot el torrent del Canyet, al centre de l'àmbit, que és el que té una conca més extensa, així com la riera del Pomar (a l'E) i la riera de Sant Jordi o de Sant Jeroni (a l'O).

Un cas singular és el del torrent de la Vallençana o del Pujol (nom amb el qual també es coneix el tram de capçalera) que té un curs en gran pendent que segueix una orientació E-O, desembocant directament al Besòs.

Pel que fa al relleu cal destacar el carener central, que fa de partió entre el Barcelonès Nord i el Baix Maresme amb el Vallès, conegut també a Badalona com a Muntanya de l'Amigó, amb les elevacions principals del terme (La Coscollada, 466 m), així com les alineacions que tanquen el terme per l'E (turó de Fra Rafel (410 m), turó de l'Home (363 m), pla de Cerdanet) i les que el tanquen per l'O (les Corones, coll de Malesa (350 m), collet de la Vallençana, turó d'en Roda-Soques, turó de San Onofre, coll de les Ermites). A més es poden distingir altres alineacions secundàries que emmarquen les valls principals abans esmentades i que els donen la individualitat característica del vessant marítim de la Serralada Litoral.

Un altre tret remarcable són els turons situats al límit sud de l'àmbit, coincidint amb el traçat de la B-20, que hi passa entremig, com el turó d'en Boscà, el turó d'en Folc o el turó de Montigalà, els quals, a banda del seu paper referencial o de fites en el territori tenen la virtut afegida d'aïllar l'àmbit més rural-natural de la Serralada de Marina dels creixements urbans compactes de Badalona. Trobem, a més una darrera alineació de turons que se situa al sud de la B-20 i fins la C-31, apropant-se molt al mar, que fan també de partió entre Badalona i Tiana i Montgat.

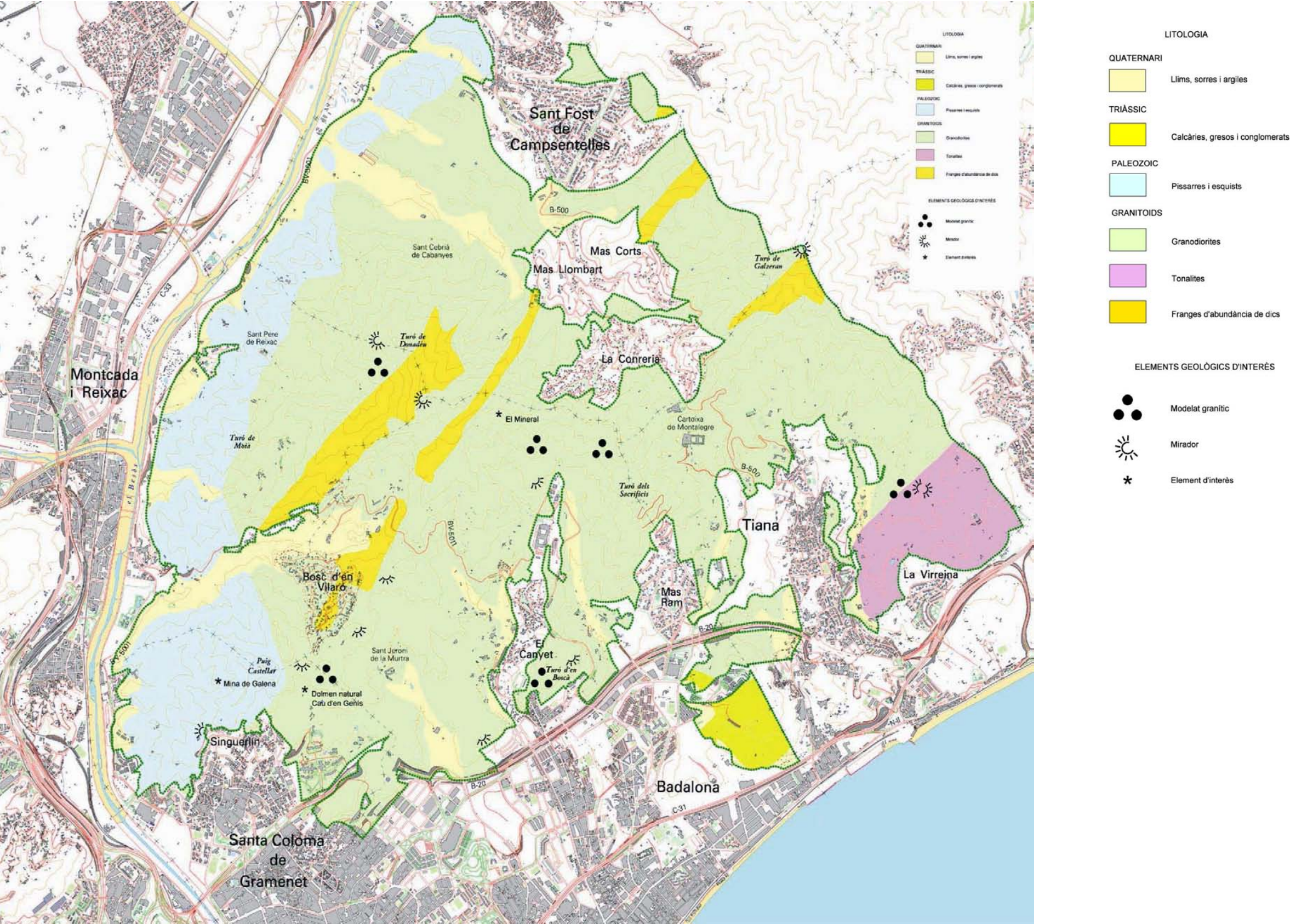
Els pendents són abruptes a la major part de l'espai, tret dels fons de vall principals, sobretot la de la riera de Sant Jeroni i part final de la del Pomar i de Canyet. És destacable també, per la seva continuïtat i relleu relativament planer, l'esquena d'ase o espai interfluvial de Canyet, entre les rieres del Pomar i Canyet, urbanitzat en la seva major part per les bones condicions que ofereix el terreny.

Turó d'en Sariol i d'en Joan de les Dents, des del turó d'en Boscà

Carener de la Coscollada

Litologia i elements geològics d'interès. Diputació de Barcelona

Geologia i sòls

Badalona se situa, juntament amb Santa Coloma de Gramanet, a l'extrem occidental del batòlit del Maresme i la major part dels materials que afloren al nord del municipi són granodiorites, les quals es troben sovint tallades per dics d'aplites i, amb menor freqüència, per pòrfirs, de major potencia, els quals afloren aprofitant les fractures freqüents amb orientació NE-SO i que són responsables dels principals relleus prominents de la Serra de Marina, des del turó d'en Boscà i el turó de Montigalà fins el turó de Sant Onofre, el turó d'en Roda-Soques, el turó de Miravitges i la major part del carener que fa partió amb el terme de Montcada, Sant Fost de Campcentelles i Tiana (de la muntanya de l'Amigó fins el Pla de Cerdanet).

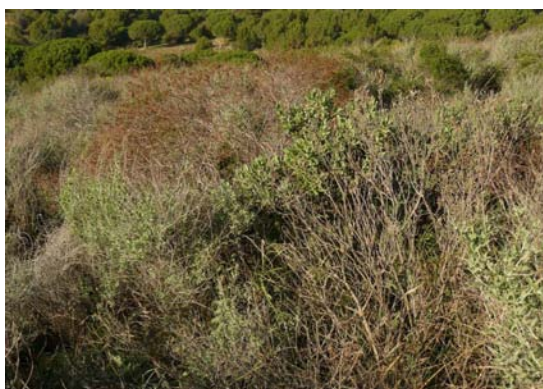
Els sòls sobre aquesta mena de substrat són de matriu sorrenca i, en general, poc cohesionats, tipus Xeropsamments, a les parts elevades o replans, i Xerorthents i Xerochrepts als vessants, més enriquits amb fins però també força pobres també i amb problemes d'erosió, adients fonamentalment per conreus arboris de secà i arbustius soferts, com ara la vinya.

Per sota la B-20, en el barri de les Guixeres, es produeix el trànsit, observable en el turó d'en Sariol, entre les granodiorites i les calcàries i dolomies del triàsic (fàcies Muschelkalk inferior), mentre que en el turó d'en Joan de les Dents afloren ja els materials triàsics del Bundst, amb l'inconfusible coloració vermellova.

Per acabar, esmentar que els fons de vall dels barrancs principals i les terrasses baixes estan sensiblement enriquides per fins (lims i argiles), fet que els atorga una gran fertilitat, a banda del drenatge que proporciona la matriu sorrenca dominant, de gran interès per al conreu hortícola.

Aflorament d'aplites

Brolla d'albada

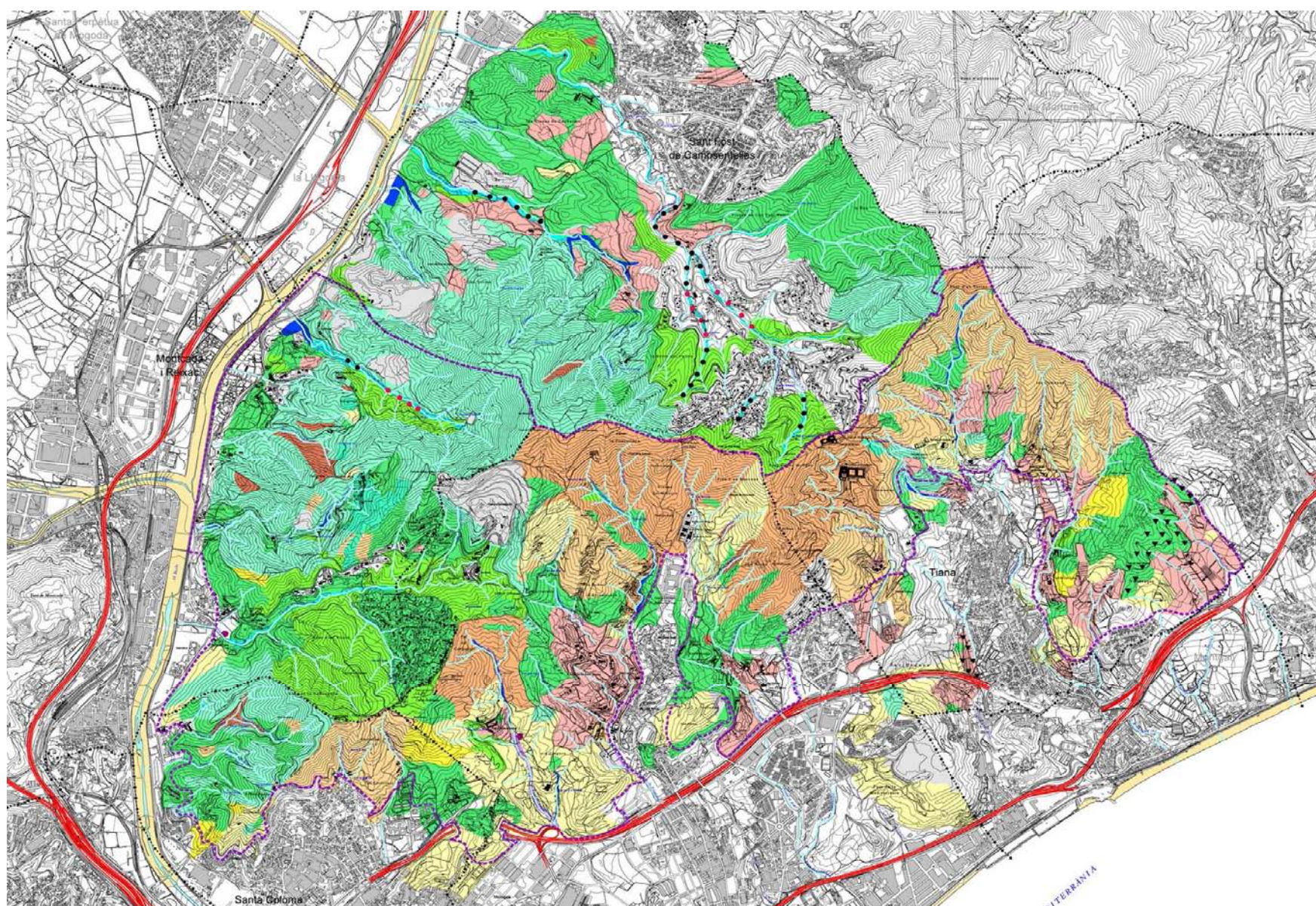
Alzinar

Pineda amb brolla d'estepes, brucs i gatosa

Omeda i bardissar

- alzinar litoral
- alzinar litoral esclarissat
- alzinar amb roures
- sureda
- pineda
- pineda esclarissada
- garriga
- brolla amb dominància d'albada
- prat d'albellatge
- bosc de ribera
- vegetació helofítica
- alocar
- bardissa i canyar
- conreu
- zona denudada
- ▼ fruiters de secà
- verneda
- avellanosa amb falgueres

Vegetació. Diputació de Barcelona

Vegetació

Tot l'àmbit considerat es troba dins del domini potencial de l'alzinar litoral (*Viburno tini-Quercetum ilicis*), tret dels fons de riera principals, en què la vegetació potencial fóra l'Alocar (*Vinco-Viticetum*) i, puntualment, l'albereda amb vinca (*Vinco-Populetum albae*). Tanmateix, l'escenari actual s'allunya força d'aquesta composició, fruit de l'alteració secular i les pertorbacions periòdiques a les que està sotmès l'àmbit, la darrera de major intensitat, l'incendi de l'any 1994, que assolà una important superfície de la Conreria.

Així, l'alzinar litoral perviu en els indrets orientats a E i N, entre el coll de Lliçà i el turó d'en Rafel, i altres punts on hi ha sòl profund i mínimament humit o no alterat, mentre que la pineda, sobretot de pi pinyer (*Pinus pinea*), i, molt més escassa o de repoblació de pi blanc (*Pinus halepensis*), ocupen llocs que abans hi hauria hagut alzinar, amb l'avantatge, cas del pi pinyer, que prolifera en sòls sorrencs molt pobres.

La sureda és pràcticament testimonial a Badalona, i podem parlar més d'arbres solts que no pas d'una comunitat pròpiament dita.

L'alzinar amb roures (*Viburno tini-Quercetum ilicis cerridetosum*), que té una presència rellevant a l'obaga de la serra de Marina, especialment al Baix i Alt Maresme és gairebé testimonial a Badalona, malgrat que trobem peus més o menys esparsos ací i allà, a vegades de grans dimensions, fruit d'una distribució antiga molt més àmplia que l'actual. Les espècies d'afinitat montana o submediterrània són escasses ací, i venen sobretot representades per alguns arbustos caducifolis com l'arç blanc (*Crataegus monogyna*), el sanguinyol (*Cornus sanguinea*) i l'aranyoner (*Prunus spinosa*). Tanmateix, trobem la comunitat d'alzinar amb roures ben constituïda en alguns fondals humits de capçalera, com el torrent de la Font de l'Amigó.

Pel que fa a les comunitats arbustives cal dir que ocupen la major extensió dels vessants de la serralada de Marina a Badalona, afavorides pels incendis recurrents i per la dificultat de consolidació i millora d'uns sòls ja d'entrada pobres i fàcilment erosionables. En general, les diverses comunitats es troben prou mesclades o formant mosaics, en funció d'aspectes com el pendent, la pedregositat i l'orientació dels vessants.

Les comunitats més madures o properes florísticament als alzinars als quals tendeixen són les màquies o comunitats arbustives altes, generalment esclarissades, amb un predomini de l'arboç (*Arbutus unedo*), l'aladern fals (*Phyllirea latifolia*), el llentiscle (*Pistacia lentiscus*) i, més escassos, l'aladern (*Rhamnus alaternus*) i el marfull (*Viburnum tinus*). En les situacions de transició entre la brolla alta o ben desenvolupada i la màquia hi abunda també força i de forma ben patent la ginesta (*Spartium junceum*) i, menys, el matapoll (*Daphne gnidium*). L'estrat lianoide està format pel lligabosc (*Lonicera implexa*), l'artíjol (*Smilax aspera*) i l'heura (*Hedera helix*).

En un estadi menys evolucionat, generalment en vessants solells, pendents o pertorbats recentment (per incendis, fenòmens erosius, etc.), s'instal·la una brolla d'estepes (*Cisto-*

Sarothamnetum catalaunicum), amb presència sobretot de l'estepa blanca (*Cistus albidus*) i borrera (*Cistus salvifolius*), així com diverses papilionàcies de flor groga: la gatosa (*Ulex parviflorus*), l'argelaga negra (*Calycotome spinosa*) i la gòdua (*Sarothamnus catalaunicus*), amb un estrat arbustiu baix i herbaci pobre, dominat pel llistó (*Brachypodium retusum*) i també amb peus de caps d'ase (*Lavandula stoechas*). Aquesta vegetació coincideix amb la que es troba al sotabosc de pinedes esclarissades.

Més pobre encara és la brolla o vegetació arbustiva baixa i amb poc recobriment, dominada per l'albada (*Anthyllis cytisoides*), que forma taques grisenques molt reconeixedor a distància, amb una bella flor groga d'aparició primaveral. Aquesta comunitat, altament colonitzadora i resistent, es troba en els sòls pobres i alterats, secs i que es localitzen sobretot als vessants solells amb pendent que dificulta tant la fixació del sòl com l'escolament de l'aigua vers l'interior del sòl.

En situació similar, però en indrets d'aflorament rocallós o de sòl esquelètic apareixen clapes de garriga (*Quercetum cocciferae*), que configuren sovint alineacions tot resseguint relleixos o dics rocallosos i que es reconeixen fàcilment a distància per la coloració verd negrosa.

Pel que fa a les comunitats herbàcies, es troben dominades pels prats d'albellatge i els llistonars, sovint indestriables. Els prats d'albellatge (*Hyparrhenieto hirta-pubescentis*) ocupen pendents rostos de mig vessant, no tant elevats i empobrits com la brolla d'albada. Solen tenir un estrat herbaci més baix constituït pel llistó (*Brachypodium retusum*). D'altra banda, els llistonars (*Trifolio-Brachypodietum retusi*) es troben ací generalment empobrits florísticament i no tenen un predomini clar més que de forma puntual, però acompanyen tant els prats d'albellatge com prats més humits, amb plantes ruderals i arvenses banals, com el panical (*Eryngium campestre*), l'artemisia (*Artemisia* cf. *campestris*), el boixac (*Calendula arvensis*), el ripoll (*Oryzopsis miliacea*) i els caps blancs (*Alyssum maritimum*), entre d'altres. Cal dir que els prats secs allotgen també una interessant comunitat d'orquídies –fins a 8 espècies detectades¹–, malgrat que el sòl granític no és el més adient per a la majoria d'espècies.

Prop dels fons de vall, en les terrasses planes més o menys riques en fins (argiles i llims) apareixen fragments de prats més humits, amb fenàs de marge (*Brachypodium phoenicoides*), plantatges (*Plantago* sp) i força plantes de tendència nitròfila, i més o menys ruderal, com l'olivarda (*Inula viscosa*) o el trèvol pudent (*Psoralea bituminosa*), entre d'altres.

Pel que fa a les comunitats de ribera, cal dir que es troben molt reduïdes i fragmentades, tant perquè les condicions ambientals dels torrents saulonosos de caràcter discontinu dificulten la implantació de plantes freatòfiles com per l'amplada reduïda de les lleres i l'alteració humana més o menys intensa. El bosc de ribera més complex i fisiognomònicament desenvolupat, l'albereda amb vinca (*Vinco-Populetum albae*) es troba pràcticament restringit a uns pocs fragments fluvials del torrent de la Font de l'Amigó, on el pendent del sòl més baixa permet que la humitat edàfica persisteixi de forma més perllongada; cal dir, però que es troba força alterat i ocupat amb pollancres (*Populus nigra*). Els bardissars i omedes ocupen fragments més extensos dels marges i les pròpies lleres, afavorits fins a cert punt de la pèrdua de la vegetació forestal de ribera o dels arrencaments de roures i alzines que fan la seva funció. També trobem bardisses i oms en terrasses o punts d'inflexió dels vessants, on la humitat esdevé puntualment més elevada, com entre el turó d'en Boscà i el turó d'en Folc. En llocs més degradats, o bé perquè ha estat afavorida pels conreus hortícoles veïns, prolifera la canya (*Arundo donax*), que pot acompanyar els esbarzers i també el roldor (*Coriaria myrtifolia*).

Finalment, cal destacar la presència de fragments d'entitat d'allocar (*Vinco-Viticetum*), comunitat pròpia de torrents discontinus amb una forta oscil·lació de la capa freàtica i que es troba ben representada en els principals torrents de l'àmbit, especialment al de Sant Jordi o Sant Jeroni de la Murtra, així com també al de Pomar i torrents secundaris, de forma més testimonial.

Cal fer un breu esment també a la vegetació, totalment diferent, que es troba en els fragments no urbanitzats o totalment alterats del barri de les Guixeres, entre la B-20 i la C-31, on la constitució calcària predominant de l'àmbit fa que aparegui una brolla calcícola interessant pel context geogràfic i geològic en què es troba, amb farigola (*Thymus vulgaris*), romaní (*Rosmarinus officinalis*), foixarda (*Globularia alypum*), botja groga (*Bupleurum frutescens*) i herba moreneta (*Phagnalon saxatile*), entre d'altres, propis de terrenys de sòl pobre i assolellats, fins i tot pedregós. El 1962 s'hi descrigué una interessant comunitat de llistonar amb salvió blener (*Phlomidio-Brachypodietum retusi*), que actualment es pot donar per desapareguda, degut al grau d'alteració de l'indret.

Menció a part cal fer en relació a la flora al·lòctona, i que en una quantitat, diversitat i extensió notable es troben en l'àmbit. Una relació exhaustiva està fora de lloc ací, però a tall indicatiu podem apuntar algunes de les espècies principals, que es troben sobretot en els ambients riparis i, menys, en els entorns de zones afectades per l'activitat humana. En els ambients riparis trobem, entre d'altres, el plàtan (*Platanus hispanica*), que es troba en algunes rieres plantat, com ara el torrent de la Font de l'Amigó; l'om siberià (*Ulmus pumila*), plantat en diversos indrets per compensar la fragilitat de l'espècie autòctona davant del fong de la grafiosi (*Ceratostitis ulmii*), i el lledoner (*Celtis australis*) –que si bé es troba naturalitzat a Catalunya de força temps ençà no deixa de ser introduït. Molt més preocupants són les espècies amb una demostrada capacitat invasora, com ara la troana (*Ligustrum lucidum*), el pitospòrum (*Pitosporum tobira*), l'herba cotonera (*Cotoneaster* sp), la falsa acàcia (*Robinia pseudoacacia*), a més de la canya (*Arundo donax*), ja esmentada.

Pel que fa als ambients més eixuts i pertorbats per l'acció humana destaca la important presència de figuera de moro (*Opuntia ficus-indica*), a les feixes abandonades al voltant del complex hospitalari de Can Ruti; l'ungla de gat (*Carpobrotus* sp); l'ailant (*Ailanthus altissima*), l'atzavara (*Agave americana*), l'acant (*Acanthus mollis*) i la *Yucca* sp., entre d'altres.

¹ "Les orquídies de Santa Coloma de Gramanet", C.A. Martínez i C. Aibar. In: Carceller ed. (2003) *El medi natural de la serra de Marina*.

Fauna

La fauna de la Serralada de Marina a Badalona es caracteritza per la seva relativa diversitat, tenint en compte la proximitat a la conurbació central metropolitana. De fet, la diversitat d'hàbitats, que inclou la presència de fonts i trams de rierol semi-permanents, de boscúries relativament humides, de prats i matollars extensos i, en general, l'existència de superfícies encara importants sense urbanitzar atorguen a aquest espai un valor rellevant en el conjunt de la Serralada litoral.

Així, en els **ambients forestals**, d'alzinars, alzinars amb roures o de pineda mixt (amb sotabosc d'alzinar), especialment de la serra de l'Amigó trobem, pel que fa als mamífers més característics, la fagina (*Martes foina*), el teixó (*Meles meles*), la geneta (*Genetta genetta*), l'esquirol (*Sciurus vulgaris*), el senglar (*Sus scropha*) i el ratolí boscà (*Apodemus sylvaticus*), essent possible la presència de la rata cellarda (*Eliomys quercinus*) i del talpó roig (*Clethrionomys glareolus*), que assoleix a la zona de Sant Mateu el límit occidental de la seva distribució a la serralada litoral. Pel que fa a les aus rapinyaires forestals, destaquem la presència tant de l'astor (*Accipiter gentilis*) com de l'esparver (*Accipiter nisus*), el falcó vesper (*Pernis apivorus*) i el gamarús (*Strix aluco*). Pel que fa a la resta d'aus, es troben un bon nombre de les espècies de bosc mediterrani que, en general, estan en expansió, degut a la recuperació dels ambients forestals i pèrdua de conreus i zones obertes per causa dels profunds canvis socioeconòmics produïts en el nostre entorn. Pel que fa als amfibis amants de zones forestals destaquem ací la salamandra (*Salamandra salamandra*) i el gripau comú (*Bufo bufo*) què, contràriament al seu nom, no és en general gaire freqüent en els ambients mediterranis, i menys encara en la zona litoral. Pel que fa als rèptils forestal destaca la cita antiga de la serp d'Esculapi (*Zamenis longissimus*), molt probablement desapareguda de la serra de Marina.

En els **ambients més oberts** de brolles, prats secs de llistó i albellatge i fenassars (incloses pinedes esclarissades amb sotabosc poc dens) hi trobem, pel que fa als carnívors, espècies de caire generalista, com la guineu (*Vulpes vulpes*) i també el teixó (*M. meles*), mentre que els micromamífers són més abundants i variats, destacant el conill (*Oryctolagus cuniculus*), el ratolí de camp (*Mus spretus*), la musaranya comuna (*Crociodura russula*), la musaranyeta (*Suncus etruscus*) i l'eríç clar (*Athelerix algirus*). Pel que fa als rapinyaires diürns, en les zones de mosaic obert i de matollars i prats secs és habitual observar-hi l'aligot (*Buteo buteo*) i el xoriguer (*Falco tinnunculus*), mentre que els rapinyaires nocturns inclouen l'òliba (*Tyto alba*), el mussol (*Athene noctua*) i el xot (*Otus scops*), molt sovint associats a construccions rurals en ús o abandonades, de manera que són uns bons indicadors del manteniment d'uns usos mínims agrícoles tradicionals. Pel que fa a la resta d'aus trobem espècies com la perdiu (*Alectoris rufa*), el siboc (*Caprimulgus ruficollis*) i el cucut reial (*Clamator glandarius*), espècies de llocs oberts i de secà, amb un declivi important a Catalunya, així com el botxí meridional (*Lanius meridionalis*), el bitxac (*Saxicola torquata*), l'oriol (*Oriolus oriolus*) i la tórtora (*Streptopelia turtur*), tots ells de llocs oberts amb marges amb matolls i petites arbredes. No obstant, el tret potser més destacable d'aquests ambients sigui la presència d'un important nombre de petits insectívors d'ambients mediterranis, la major part dels quals en

declivi, del gènere *Sylvia*, entre els quals destaquem la tallareta cuallarga (*S. undata*), el tallarol trencamates (*S. conspicillata*), la tallareta vulgar (*S. communis*) i el tallarol emmascarat (*S. hortensis*); a més de l'escàs mastegatatxes (*Ficedula hypoleuca*), que també nidifica ací. En aquest ambient trobem la major part de les espècies de rèptils, entre les que destaquem, pel seu interès, el llangardaix ocel-lat (*Timon lepidus*) i la sargantana de sorral (*Psammmodromus hispanicus*), en declivi a la major part de la seva àrea de distribució, així com la possible presència o extinció recent de l'escurçó ibèric (*Vipera latasti*) i de la serp de ferradura (*Coluber hippocrepsis*).

Els **ambients riberencs o de fons de vall**, bardissars i zones humides (incloses basses), molt puntuals en l'àmbit, forneixen tanmateix l'hàbitat per a un conjunt d'espècies, algunes d'elles molt especialitzades i d'altres més generalistes però que empren aquests ambients de forma preferent o com a hàbitat durant l'època reproductora. Entre les aus destaquem la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), el rascló (*Rallus aquaticus*), les cueretes blanca (*Motacilla alba*) i torrentera (*M. cinerea*), el cargolet (*Troglodytes troglodytes*), el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*), rossinyol bord (*Cettia cetti*) i la bosqueta vulgar (*Hippolais polyglotta*), entre d'altres. Entre els rèptils trobem preferentment o exclusivament ací el vidriol (*Anguis fragilis*), la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) –molt probablement introduïda–, la serp d'aigua (*Natrix maura*) i la serp de collaret (*Natrix natrix*), molt escassa al vessant meridional de la serralada de Marina i encara no localitzada a Badalona. Els amfibis són els habitants predilectes d'aquests ambients, atès que per llurs requeriments reproductius necessiten anualment visitar els punts d'aigua per reproduir-s'hi. Entre les espècies presents en aquest àmbit o bé en les zones properes del vessant sud de la Serralada destaquem el tòtil (*Alytes obstetricans*), relativament abundant; el gripauet (*Pelodytes punctatus*), força rar; la reineta (*Hyla meridionalis*), molt associada a basses de reg particulars, i la granota verda (*Pelophylax perezi*), que es troba localitzada també a les escasses masses d'aigua permanents, generalment basses particulars.

Hàbitats

En l'àmbit del sòl no urbanitzable de Badalona hi ha encara una gran diversitat d'hàbitats, per bé que sovint en un estat de conservació millorable pel que fa a l'extensió i qualitat que sovint presenten. Ens centrarem ací a esmentar únicament els hàbitats d'interès comunitari, així com aquells altres rellevants per d'altres característiques, ecològiques o florístiques.

Hàbitats d'interès comunitari	Codi Directiva Hàbitats
Alzinars	9340
Suredes	9330
Pinedes mediterrànies	9540
Bosquines i matollars meridionals de rambles i llocs humits (Alocars)	92D0*
Alberedes, salzedes, omedes i altres boscos de ribera	92A0
Altres hàbitats d'interès	Motivació
Garrigues	Fixació de sòl; int. ecològic, fites
Brolles amb dominància d'albada	Fixació del sòl, límit N distribució
Prats sabanoides de llistó i d'albellatge	Alt interès ecològic; Espècies amenaçades
Brolla calcícola i termòfila / Llistonar*	Interès ecològic; caràcter aïllat a la Serralada litoral
Fenassars	Alt interès ecològic

*habitat d'interès prioritari

Les pertorbacions freqüents, que afecten sobretot les zones pròximes als nuclis urbans, rieres i eixos viaris, així com els incendis recurrents, afecten fortament la dinàmica de la vegetació i la capacitat d'assolir un grau de maduresa que li permetin tenir un interès botànic, especialment pel que fa a les comunitats arbòries i arbustives.

Tanmateix tenim una diversitat notable d'hàbitats i alguns fragments ben conservats i amb qualitat, com és el cas de l'alzinar i alzinar amb roures, a l'Obaga de la vall de la Font de l'Amigó; els alocars als torrents de Sant Jeroni, Pomar i afluent; les pinedes i llistonars a la vall de Can Mas; les garrigues i els matollars d'albada a la Coscollada i vessants meridionals en general del carener

principal de la Serralada de Marina o els prats d'albellatge i llistó i els fenassars a la vall de Sant Jeroni.

S'evidencia també una recuperació o successió de les comunitats vers hàbitats més madurs o estructurats. En aquest sentit, una part rellevant de les pinedes situades al carener principal i oriental que tanca el municipi tenen un estrat arbori secundari i un sotabosc força estructurat d'alzinar, fet que evidencia la gradual substitució dels hàbitats, en un sentit d'augment del caràcter forestal i la complexitat estructural de l'ecosistema.

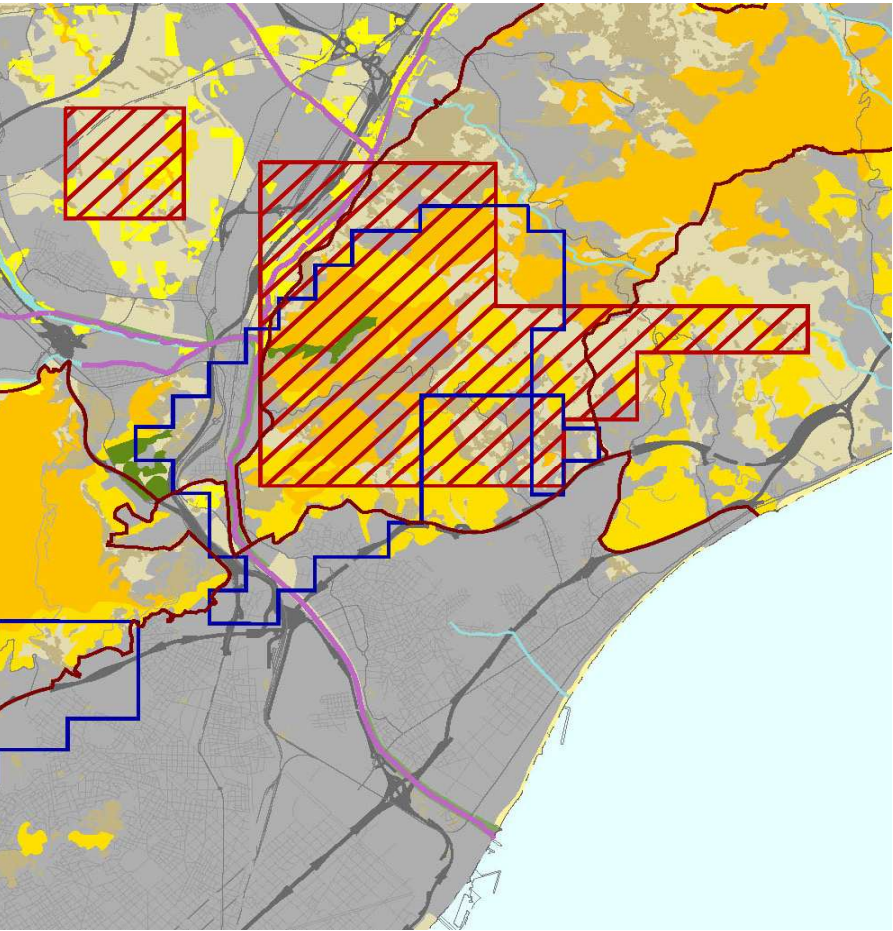
D'altra banda, cal considerar com un valor intrínsec, paisatgístic, i, en la mateixa mesura, també ecològic, el manteniment d'una certa heterogeneïtat d'hàbitats. En aquest sentit, l'evolució natural del lloc tendiria a la uniformització d'una coberta d'alzinar a la major part del territori, tret potser dels pendents més accentuats i on la pèrdua de sòl hagi esdevingut irreversible, on s'hi instal·larien comunitats de brolla eixarreïda d'albada. Aquest fet tindria conseqüències clarament negatives pel manteniment de diverses comunitats d'elevat interès, bàsicament de caràcter herbaci i fornidores d'aliment a tota la cadena tròfica, des de nombrosos insectes fins a rosegadors, rèptils, aus i mamífers; ens referim als prats d'albellatge, no inclosos en cap figura de protecció comunitària, i als prats de llistó que hi estan generalment associats. Cal dir que aquests darrers si que són considerats “Hàbitat d'interès comunitari prioritari”, per bé que el caràcter sobretot acidòfil de la serralada de Marina fa que els criteris cartogràfics del Departament de Medi Ambient l'hagin exclòs d'aquesta categoria. En els prats secs de la serra de Marina viu, a més, l'ortòpter amenaçat *Brachycraphthus tryxalicerus* i el molusc endèmic català *Montserratina martorelli*, a banda de tenir una abundància de conills i altres rossegadors força considerable², especialment a la vall de Sant Jeroni de la Murtra i zones adjacents, entre la B-20 i el Santuari, fet que, juntament amb l'important alocar que allotja la riera en el seu tram final, el converteix en un àmbit d'elevat interès de protecció.

No obstant això, cal dir que bona part de la diversitat de comunitats vegetals –més encara en un context com el que ens trobem– depèn, fins a cert punt, del manteniment o estímul de certes pràctiques de gestió que vinguin a compensar o contrarestar els efectes indesitjats de la descurança, els incendis i altres malvestats. En aquest sentit esdevé important plantejar estratègies que, més enllà d'afavorir comunitats en regressió de petita extensió natural (alocars, albereda i bosc de ribera en general) puguin mantenir un grau suficient d'heterogeneïtat de cobertes vegetals, mitjançant pràctiques com ara la pastura ovina o caprina, que mantinguin els

² En aquest sentit és destacable la consideració que des dels estaments científics s'està fent en els darrers anys de l'error d'haver protegit fonamentalment zones de muntanya, generalment més ben conservades i amb menor pressió i amb comunitats botàniques ben estructurades, però amb una baixa o molt baixa productivitat ecològica, per al manteniment d'una comunitat faunística complerta. En aquest sentit es demana si no fóra molt més interessant protegir els espais amb elevada densitat d'insectes i conills, com a sistema per assegurar que a mig termini s'assolirien bones densitats de les nombroses espècies depredadores que en depenen (vegeu en aquest sentit les *Conclusions de la trobada científica sobre la conservació dels prats, els conreus, les brolles i les màquies de Collserola*).

estratègics i fonamentals prats secs mediterranis, a la vegada que fan d'eficaços agents tallafoc de cost i impacte molt menor al dels mètodes habituals. Altrament la uniformització de les cobertes vegetals i el paisatge i la pèrdua d'espècies i de funcionalisme ecològic esdevindrà un fet.

Cal ressaltar també el paper ecològic de les rieres de Canyet, Pomar i Sant Jeroni, no només per allotjar hàbitats d'interès comunitari prioritari, com els alocars i fragments de bosc de ribera, sinó pel seu paper estructurador i de connectivitat ecològica i clau per a la pervivència d'espècies amb requeriments d'humitat especial, temporals o permanents.

Valors ecològics. Catàleg del paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona

VALOR ECOLÒGIC MOLT ELEVAT

Hàbitats

- D'interès comunitari prioritari (excepte pineda de pinassa)
- D'interès comunitari no prioritari amb menys de l'1% de recobriment
- D'interès no comunitari, molt rar o excepcional a RMB

Altres

- Espai Fluvial i zona d'influència
- Zona d'especial interès ornitològic categories 1 a 3 ICONS (sobre 9)
- Àrea de molt alt interès de nidificació o cria d'espècies amenaçades

VALOR ECOLÒGIC ELEVAT

Hàbitats

- D'interès comunitari prioritari (pineda de pinassa)
- D'interès comunitari no prioritari amb més de l'1% (excepte pinedes mediterrànies)
- D'interès no comunitari, escassos amb menys de l'1% de recobriment
- Vegetació de prats secs mediterranis
- Platges no urbanitzades amb vegetació natural

Altres

- Tram d'espais Fluvials de qualitat pèssima
- Gran massa forestal contínua
- Mosaic agroforestal de la Regió
- Zones d'especial interès ornitològic categories 4 i 5 ICONS (sobre 9)
- Àrees d'ús habitual d'espècies amenaçades o en perill d'extinció

VALOR ECOLÒGIC MODERAT

- Resta d'espais agrícoles i forestals

VALOR ECOLÒGIC BAIX

- Sòl urbà i industrial

Elements i conjunts patrimonials

L'àmbit d'aquest Pla Director es caracteritza per la seva riquesa en recursos culturals. La troballa de petits abrics o jaciments amb restes diverses, a tota la serralada de Marina, testimonia l'ocupació de la presència humana des del Neolític, com ara les interessants restes de l'edat del bronze a Can Butinyà o bé el dolmen de Coma d'Oms, del calcolític.

Dins aquest àmbit es localitzen dos poblats ibèrics i alguns jaciments menors, situats en turons prominents, d'una banda del turó de les Maleses (s.VII/VI a.C.), situat en el carener de la Conreria, a 461m d'altitud, en el límit amb Sant Fost de Campscentelles i Montgat, i l'altre, molt més conegut, el poblat ibèric del Turó d'en Boscà (s.II/I a.C.) situat estratègicament sobre un turó amb l'àpex força aplanat, en el límit entre els barris de Canyet i de Bonavista. Molt a prop, en el límit occidental de l'àmbit, ja en el terme de Santa Coloma de Gramanet, es troba el poblat ibèric de Puig Castellar, fet que testimonia l'elevat grau de poblament d'aquest territori ara fa 2000 anys.

Pel que fa als elements construïts, destaquen els de caràcter religiós, començant pel Monestir de Sant Jeroni de la Murtra (s.XV-XVIII), considerada una de les millors construccions catalanes del gòtic tarda, finançada en part pels Reis Catòlics i amb un fort caràcter simbòlic i d'identitat, catalogada com a Bé cultural d'interès nacional (BCIN).

Situades al damunt de sengles turons prominents, en el serrat de les Ermites, dominant la vall de Betlem i el Monestir de Sant Jeroni de la Murtra hi ha les ermites de Sant Onofre (s.XV-XVI) i Sant Climent (s.XVII), construïdes pels mateixos monjos jerònims i reconstruïda a la segona meitat del s.XX pel Centre excursionista de Badalona.

Pel que fa a castells i construccions fortificades destaca el castell de Gotmar, catalogat de BCIN, molt restaurat, a la vall de Pomar, i la Torre Codina, casal imponent fortificat del s.XVI, modificat a mitjans s.XX, amb elements d'influència modernista, situada al barri de Canyet. Fora de l'àmbit però totalment dins la seva àrea d'influència destaca especialment la Torre Pallaresa (s.XVI-XVII), d'estil renaixentista, ja dins del terme de Santa Coloma però al peu del camí de Sant Jeroni de la Murtra, d'una gran bellesa estètica i valor històric i arquitectònic (BCIN). També fora de l'àmbit, però molt propera, destaca la masia fortificada de Can Canyadó, del s.XVI-XVII (BCIN), a Pomar de Baix.

Dins del terme estricte de Badalona destaquen les masies de caràcter senyorial de Can Ferrater (s.XV), amb una façana impressionant, en el límit entre els barris de Canyet i Montigalà; Can Colomer (s.XVI), a la zona de les Planes (Vall de Pomar), i Can Miravitges (s.XI, molt reformada el s.XVIII) també a la vall del Pomar, actualment escola de Natura.

D'altra banda, ca l'Alemanys (s.XV-XVIII), situat a la part baixa de la vall de la riera de Sant Jeroni, al marge esquerre, era un dels masos de majors dimensions i interès històric de Badalona, tot i que actualment està molt enrunat. Està documentat el seu origen com a vila romana i es conserven encara restes de les termes originals.

A banda de les anteriors, en el conjunt de l'àmbit hi ha una trentena de construccions de caràcter pairal d'interès, de les quals una desena estan inventariades pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya o bé inclosos en el Catàleg de Béns culturals d'interès local (BCIL), com és el cas de: Can Móra (s.XVIII), a l'entrada de la vall de Canyet; Ca l'Amigó (s.XV), Can Trons (s.XVI-XVII), Can Pujol (s.XIII), Mas Oliver (s.XVII), Can Dimoni (s.XV-XVIII)(tots ells a la vall de Canyet); Mas Boscà (s.XVI) i Ca l'Arquer (s.XVI-XVIII) (vall de Pomar) i Can Butinyà (s.XVIII) (Montigalà, sobre el túnel de la Pallaresa, B-20), entre d'altres.

A banda de les peces individuals, es pot reconèixer en la totalitat de l'àmbit diversos conjunts integrats per diversos elements que, globalment, tenen el valor afegit de crear paisatges, combinant els aspectes patrimonials més objectius amb d'altres de caire més estètic o perceptiu. Tal és el cas del Conjunt paisatgístic de Pomar de Dalt, de caràcter residencial i rural, que inclou el conjunt de masos entre Mas Boscà i Ca l'Arquer, incloent el castell de Gotmar, Can Cabra, Can Colomer i Can Vestit. Aquest conjunt està reconegut com a Bé cultural d'interès local (BCIL).

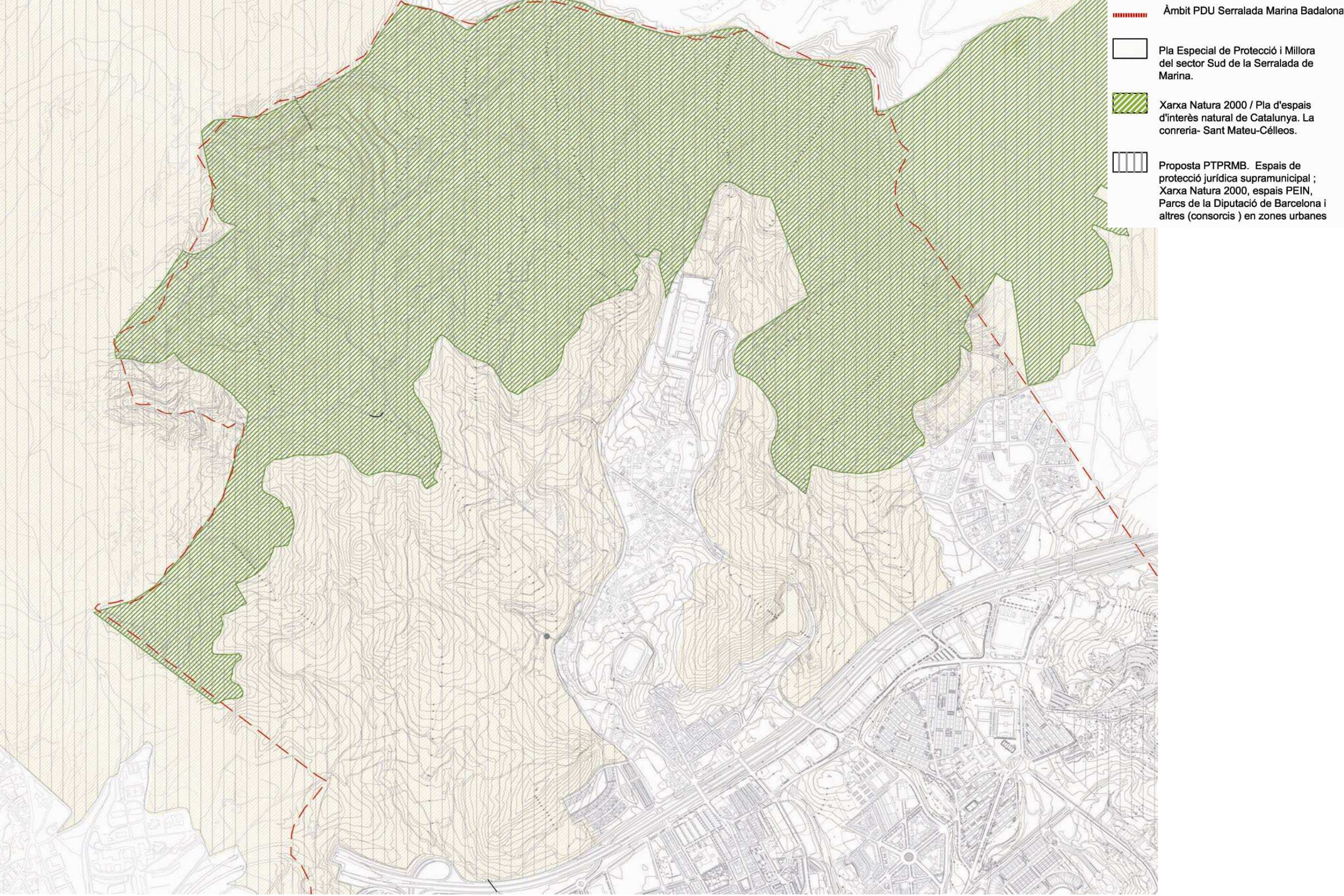
Un altre conjunt protegit (BCIL) és la Colònia Sant Jaume, formada per l'agrupació de casetes construïdes en el tombant del s.XIX al XX amb la finalitat de servir com a zona de vacances i repòs, i que també inclou en el seu perímetre, el Mas Oliver.

El conjunt de cases de Can Ferrater (s. XVIII, BCIL) és un petit veïnat rural format per una agrupació de cases unifamiliars entre mitgeres de planta baixa i pis amb un espai d'horta al davant.

El conjunt paisatgístic de la Vall de Canyet (BCIL) inclou tot el perímetre de la vall de Canyet, des de les cases de Can Ferrater fins la colònia Sant Jordi i Ca n'Oms, englobant tot el sector occidental o més rural de la vall, el qual es vol conservar.

Pel que fa als conjunts patrimonials de caràcter no arquitectònic catalogats per l'Ajuntament com a BCIL destaca el turó de Montigalà, pel seu caràcter de fita visual badalonina i el serrat de les Ermites, amb un valor eminentment paisatgístic i que inclou el carener entre l'ermita de Sant Climent i la urbanització de la Vallençana o del Bosc d'en Vilaró i, vers l'E davalla fins enllaçar amb l'àmbit protegit entorn Sant Jeroni de la Murtra.

Finalment cal destacar que tant el poblat ibèric del turó d'en Boscà i llur àrea d'influència (carener entre el turó d'en Boscà i el turó d'en Folc) així com el poblat ibèric de les Maleses o turó del Pi Candler es troben també catalogats com a Béns culturals d'interès local.

Figures legals de protecció

Espais naturals protegits

Aquest àmbit es troba parcialment protegit pel Pla d'Espais d'Interès Natural, concretament l'EIN de la *Conreria-Sant Mateu-Céllecs*, amb Pla Especial de protecció del medi ambient i del paisatge aprovat definitivament el 25 de maig de 2004. L'àmbit protegit inclou tot el carener principal, fins al límit de l'Hospital Germans Trias i Pujol. La normativa del PE estableix que l'òrgan gestor de l'EIN al terme de Badalona és el Consorci del Parc de la Serralada de Marina, a diferència de la resta de l'espai, gestionat pel Consorci del Parc de la Serralada Litoral.

A més, una superfície sensiblement superior es troba dins la Xarxa Natura 2000, concretament a l'espai ES5110011 *Serres del litoral septentrional*, concretament 392,6 ha (18,5% del municipi).

Finalment destaquem que en el Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona (PTMB), aprovat inicialment, el qual qualifica la major part de l'àmbit de la Serra de Marina a Badalona com Espai de protecció especial d'interès natural i ambiental, incloent una part considerable del sòl no urbanitzable del barri de les Guixeres, entre la B-20 i la C-31. A la vegada reconeix la protecció jurídica supramunicipal que empara a la pràctica totalitat del sòl no urbanitzable del terme de Badalona, al nord de la B-20, de fet, amb una protecció jurídica superior.

Visió del Parc de la Serralada Litoral

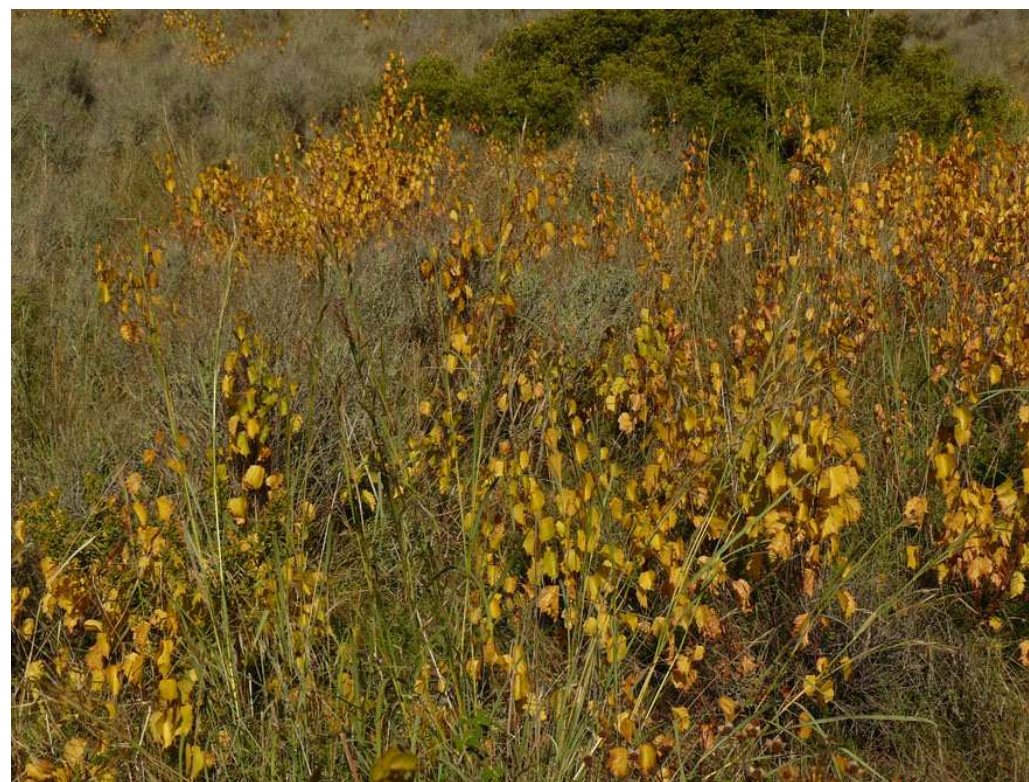
Berenador sota Can Ruti

Restauració del bosc de ribera al torrent de l'Amigó

Horts i pitch & putt a la vall del Pomar

Vinya abandonada

Usos

Antigament tot el vessant marítim de la Conreria, així com del conjunt de la serralada de Marina, estava conreat, bàsicament per vinya, amb també alguns conreus secundaris com el garrofer i l'olivera (i, més testimonial, els ametllers) i els horts a les parts baixes. Els pendents més abruptes, careners i zones de difícil accés hi predominaven les pinedes, sobretot de pi pinyer, afavorides pel valor de les pinyes i per la seva funció de fixar el sòl. Les rieres principals eren transitades, bé per la llera o just pel marge, per anar fins les cases pairals o les vinyes de muntanya, com succeeix encara ara al Maresme. Al llarg dels s.XX els usos tradicionals van anar progressivament desapareixent, tant pels canvis socioeconòmics com per la transformació de part dels sòls de major qualitat i la creació d'expectatives de caràcter especulatiu, desvinculades lògicament dels aprofitaments tradicionals.

A partir de la segona meitat del s.XX les dinàmiques urbanes de caràcter metropolità irromperen amb força sobre aquest àmbit i aquest fet es traduí en l'obertura de pedreres, especialment destacades en el cas de la PYDSA, una de les més visibles i amb major impacte paisatgístic des del centre de l'Àrea Metropolitana, així com urbanitzacions (La Vallençana, Mas Ram), el nou barri del Canyet (a partir d'un petit veïnat rural preexistent) i, finalment, l'obertura de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol i construccions annexes (Institut Gutmann, residència d'estudiants, etc.), que van desestructurar una part rellevant de l'àmbit.

D'altra banda, la crisi del sector primari accelera la terciarització de diversos masos, que esdevenen restaurant, hípiques, centres d'educació ambiental (Can Miravitges) o, fins i tot, centres d'una instal·lació de Pitch & putt (Castell de Gotmar). A principis dels anys 90 va haver-hi també una temptativa de construir un camp de Golf i un hotel de luxe a l'entorn de Sant Jeroni de la Murtra, que suscità un gran moviment popular en contra fins que s'aturà el projecte.

La construcció de la B-20, a principis dels anys 90 consolida, de facto la partió entre el nord i el sud del terme de Badalona, deixant al nord la totalitat del barri del Canyet, el Mas Ram, Bonavista, la major part de Pomar de Dalt i la part nord de Montigalà i un petita porció de Les Guixeres. A grans trets, al nord queda la muntanya i al sud el mig vessant o peudemont i la plana.

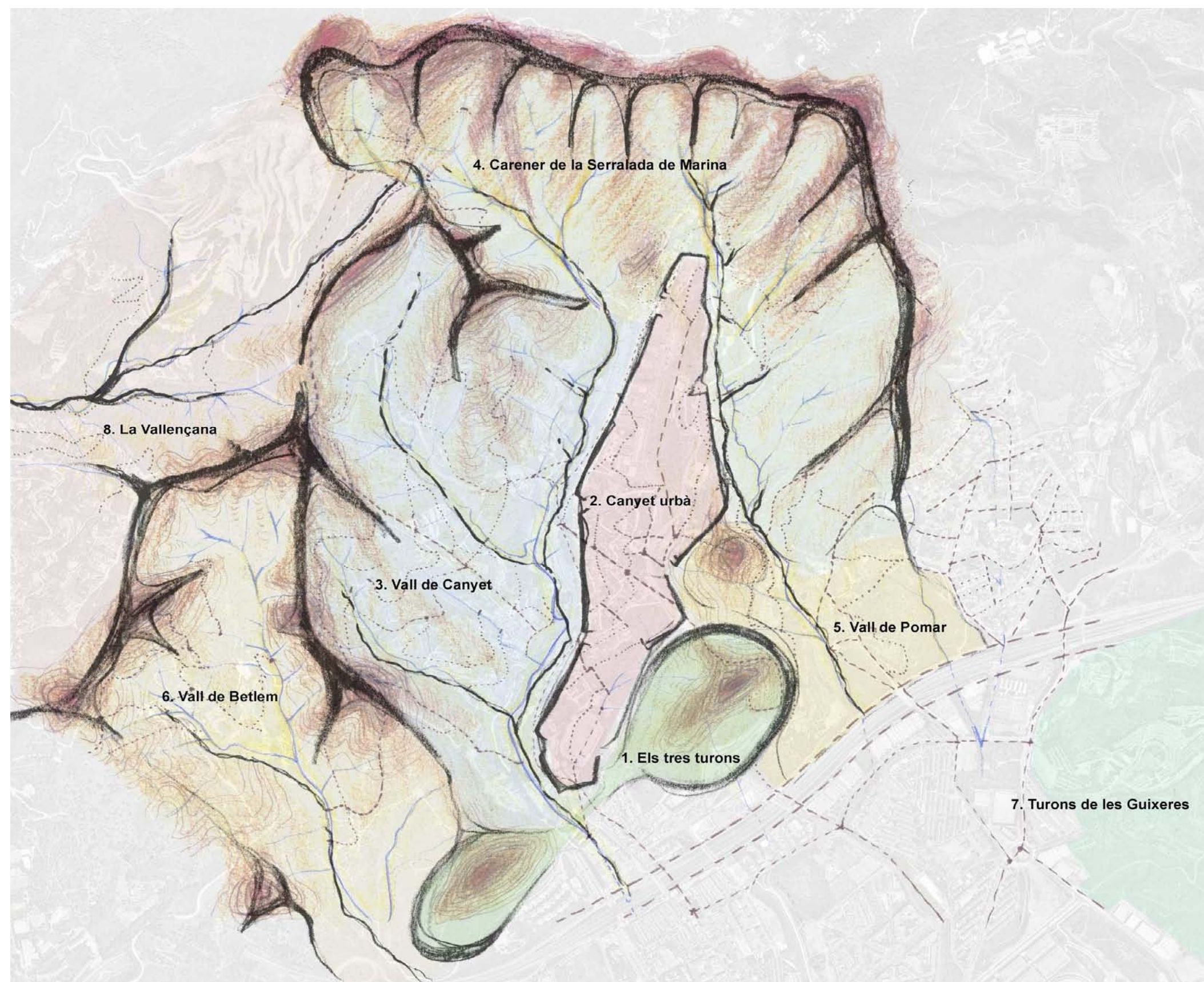
Aquesta infraestructura ha deixat a la mateixa banda zones com el barri de Bonavista o nous sectors d'urbanització de Montigalà –que tant formalment com tipològica “miren més” cap al sud– i els àmbits rurals i naturals de la serralada de Marina, tot desdibuixant el límit de la ciutat, malgrat que la densitat i consolidació del teixits segueix essent força diferent al nord i al sud de la B-20.

Actualment s'han perdut la majoria d'usos agrícoles o tradicionals, per bé que perviuen certes pràctiques, sobretot d'horticultura, a la vall de Sant Jeroni o Betlem, al Canyet i, sobretot, a la vall de Pomar. Cal dir que ultrà el caràcter productiu, les explotacions agrícoles suposen una diversificació paisatgística, una gestió del fons de vall i un manteniment del context rural que

emmarca els masos i altres construccions tradicionals, per bé que els usos hagin variat en la majoria dels casos.

Pel que fa a les zones de muntanya i forestals, cal dir que el rang de protecció de què gaudeixen esdevé, juntament amb la pràctica de la passejada, el lleure i el mountain-bike els usos fonamentals d'aquests espais. En aquest sentit, la creació i senyalització d'itineraris; arranament de fonts, com la de l'Amigó, en què s'ha construït una reixa per garantir la reproducció dels amfibis, i d'un berenador sota del tanatori de Can Ruti, per encabir l'elevada demanda que hi ha per poder cuinar i menjar a l'aire lliure, són actuacions recents que indiquen la utilització creixent de l'àmbit de la Serralada de Marina per les activitats de lleure.

Pel que fa a les activitats de conservació, a banda d'estudis i seguiments diversos sobre la biodiversitat i el patrimoni cultural, s'han dut a terme tasques de prevenció i repoblació forestal post-incendi, amb una òptica ambiental i paisatgística, com ara la plantació de pi blanc (*Pinus halepensis*) a l'obaga del turó d'en Rafel, així com actuacions de millora i restauració d'alguns trams fluvials amb vegetació de ribera, com s'ha fet en el torrent de l'Amigó. Les condicions de pendent i el fet que el pi pinyer (*Pinus pinea*) sigui l'espècie predominant, amb una molt baixa valoració fustaire per l'elevada reïna que conté, aconsella mantenir les zones forestals sense explotar.

Unitats de paisatge

Unitats de paisatge

Formalment, i d'acord amb els treballs previs del Catàleg de Paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona la major part de l'àmbit –quasi coincidint amb la traça de la B-20– es troba a la unitat de paisatge de Serra de Marina, mentre que els espais de caràcter més urbà, situats fonamentalment al sud de la B-20 s'adscriuen a la unitat de paisatge del Pla de Barcelona. Finalment, el sector més oriental que inclou el Mas Ram i bona part del barri de les Guixeres està inclòs a la U.P. del Baix Maresme.

A una escala més local, i basant-nos tant amb les característiques del relleu i els usos del sòl com amb les conques visuals, podem distingir les següents unitats o conjunts paisatgístics:

- Paisatge de la vall de Canyet, que inclou la vall central i més àmplia que penetra al cor de la serralada de Marina, incloent àmbits de caire més urbà i els grans equipaments sanitaris de Can Ruti, així com el veïnat rural del Canyet i la conca del torrent de Coma d'Oms.
- Un àmbit oriental, més rústic i natural, que se separa de l'anterior per les elevacions del turó d'en Boscà i el turó de Miravitges, estructurat per la riera de Pomar i que inclou diverses cases pairals senyorials o de dimensions notables (Can Colomer, Ca l'Arquer, Can Miravitges), amb els horts i jardins associats, i el castell de Gotmar en una posició central.
- Un àmbit occidental estructurat pel torrent de la Vallençana i caracteritzat tant per la seva orientació a Ponent com per la seva elevada antropització, sobretot per la gran pedrera existent i la urbanització de baixa densitat.
- Un àmbit sud occidental, estructurat per la riera de Sant Jordi o de Sant Jeroni i la vall de Betlem i ben delimitat al nord pel carener de la serra de les Ermites i el turó d'en Roda-Soques i per l'oest per la serra de Can Mas, caracteritzat per l'àmplia fondalada central i els relleus més abruptes laterals i al nord, que tanquen el conjunt, presidit per la presència del conjunt monumental del Monestir de Sant Jeroni de la Murtra.
- Un àmbit septentrional, estructurat pel torrent de l'Amigó i els afluents de capçalera de la riera de Pomar, i que inclou el carener central de la serra de Marina (muntanya de l'Amigó) i els relleus més enlairats de tot el Pla Director (La Coscoiada, Turó d'en Rafel, Turó de l'Home, etc.).
- Un àmbit sud, de tancament de l'àmbit entre la riera de Sant Jeroni i la del Pomar, en relació al continu urbà badaloní i la B-20, constituït per l'alineació dels turons d'en Boscà, d'en Folc i de Montigalà, que són alhora miradors excepcionals sobre el conjunt de l'àmbit i fites tant des de la serra de Marina estant com des del nucli de Badalona (Paisatge del Tres Turons).
- Un àmbit sud-est, caracteritzat pel seu caràcter més antròpic, situat entre la B-20 i la C-31 i envoltat per teixit urbà, en la seva major part força alterat o degradat, però que té la singularitat del predomini del substrat calcari, situat bàsicament per sota de la traça de la B-20 però que engloba també alguns sectors residencials, discontinus, a la banda nord de la via ràpida, connectats i vinculats clarament amb el teixit urbà compacte del nucli urbà badaloní.

Paisatge del carener de la Serra de Marina, amb restes de feixes de vinya

Paisatge de la Vall de Betlem des del Turó de Sant Onofre

